

SATIRE

POPORÂNE ROMÂNE

ADUNATE

DE

S. FL. MARIAN

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

BUCURESCI

EDITURA ~~LIBRĂRIEI~~ SOCECŪ & Comp.

Calea Victoriei 21

1893.

BUCUREȘTI
Stabilimentul grafic I. V. Socecă
[38225].

PRECUVÎNTARE.

Am dat poesiilor cuprinse în volumul de față numele de *Satire* din cauză că până acuma n'am aflat nici un termin poporan, care ar fi mai corespunzător cuprinsului acestor producțiuni haslii ale poporului nostru.

Unele satire, și mai ales acelea, cari sunt compuse câte din șapte și opt silabe cadențate, precum sunt bună oară celea despre Români, adeseori se cântă, celelalte însă, și cu deosebire celea despre Jidovi și Țigani nu se cântă nici odată, ci numai se recitează.

Toate satirele însă, fără deosebire, au de scop de a lua peste picior și-a sbiciui într'un chip sarcastic, împungătoriu și mușcătoriu toate scăderile, deprinderile și năravurile cele stângace și rele atât ale persoanelor singuratice cât și ale națiunilor, cari au venit și mai vin și astăzi în atingere cu Români.

Până acuma s'au adunat și publicat numai foarte puține satire, și mai ales de-acelea, cari ating pre națiunile străine.

Volumul de față e deci cel dintâiu, după cât știu eu, care cuprinde în sine numai satire și anume atât despre Români cât și despre alte națiuni.

Drept aceea mulțănesc din adâncul inimei mele tuturor P. T. Domni, cari mi-au dat mână de-ajutoriu ca să pot scoate la lumină o parte mică, cât s'a putut, și dintr'această specie de poezie poporană, care până acuma a fost prea puțin băgată în seamă.

Succava, 14/26 Noembrie 1893.

S. Florea Marian.

ROMÂNII DESPRE ROMÂNI.

BĂRBATUL ȘI NEVASTA.

— Nevastă! de unde esci,
Cu bărbatu cum trăesci?
— Ia cum a dat Dumnezeu,
Și măi bine și măi reu,
Și măi reu și și măi bine,
Cum trăesc și alți 'n lume!
Chiar și erî, lua-l-ar dracu,
Puțin de nu mi-a spart capu;
Demineață până 'n prânț
De trei orî de cap m'a prins,
Și din prânț până 'n ojină
M'a bătut fără de vină,
Ear' colea pe la gustare
El eară în cap îmi sare!
Eu ȕic: ai minte bărbate!
Șeȕî frumos și nu mă bate,
Că eu nu-s ca altele
Să cutrier crîșmele,

Ci tu ești cel vinovat,
Că de când m'am măritat
Numai prin crîșme mi-ai stat
Și de mine n'ai cătat,
Cum poți dar', bătut de stele,
Să mă bați fără de jele,
Dacă nu-ți fac nicî un rău,
Nicî nu-ți dîc nemică eună?
Dar' bărbatu meu ce face?
Nicî vorbesce, nicî nu tace,
Fără prinde-ă mă muștra
Și din gură a striga:
— Alt rău tu nu mi-ai făcut,
Făr' ai pierdut ce-am avut.
Te-am lăsat, nu te-am bătut,
Te-am lăsat în frâu tău
Și te-ai făcut lucru rău
Și-acum saî în capu meu!
— Eună în cap cum să nu-ți sar
Dacă ești un ulițar!
Cum te scolî deminiciouă
Tu te duci și nu vii eară
Până colea cătră seară,
Seara vii făr' de curea;
Cum n'oiu fi strașnică rea
Pentru muncușoara mea?

Dar' bărbatu nu-mă dă pace.
El tot mă rău mi se face.
Eu caut să mi-l îmbun
Și bucate 'n masă-î pun.
Îi pun bucate pe masă,
El mă ia de păr prin casă;
Eu îi dau zădă de puie,
El cată la biciu în cuiu;
Eu îi dau zădă de pesce
El cu biciu mă croesce;
Eu dau să fug pe fereastă,
El strigă: ian stăi nevastă!
Și-mă rău arde căte-va,
Spatele de-mă răsună.
Îi dau zădă de găină,
El caută tot pricină;
El îmbă cu lapte dulce,
El mă sudue de cruce;
Eu îi dau un blid cu lapte
El îmi dă cu palma 'n spate.
Nu știu palm' a fost ori pum,
Că din spate-mă eșia fum!
Eu îi fac pat să se culce,
El ia pușca să mă 'npusce,
Dar' se 'mpiedică 'n podele
Pușca cade pe oțele.

Eă mă suă pe vetrişoară,
El mă ia de cârpuşoară;
Eă mă suă sus pe cuptăoriă,
El îmi dă de vr'o cincă oră
 Şi pe vatră
 Num' odată,
 Ear' pe pat
 Nenumărat!
Când a fost în urma oară,
El mă ia de cap şi-afară,
Pe uşă că mă 'mbrâncesce
Şi 'ntr'o groapă mă trântesce,
Intr'o groapă cu urzică,
Trupu meă tot e beşică.
Dar' slavă lui Dumnezeu,
Că n'a fost alt-cum măi rău!

LELIȚA ȘI BĂDIȚA.

— **L**eliță, leliță hăi!
Dragi mi-s ochișorii tăi,
Dragă-mă e statura ta,
Dragă-mă ești și te-ași lua,
Dar' ce folos, că-ți lipsesc
Toate câte-ți trebuesc.
Ce folos că-mă ești drăguță,
Dacă nu-s în pod grăunțe :
Poți âmbra 'n pod și desculță,
Că nu te'nghipi în grăunțe,
Poți âmbra 'n pod cu lumină,
Că nu-î măi da de slănină,
Poți âmbra și cu opăiț,
Că nu-î măi da de cârnaț,
Poți âmbra cu mâna 'n șolduri
Că nu te-î păli de stoguri,
Poți âmbra pe unde-î vrea
Că de nemic nu-î măi da!
Lângă șură nu-î strânsură
Cât să iee-un pui în gură!

— Bade, bădișoru meu!
Drag îmi este portu tău,
Drag îmi ești, cum ți-s și eu,
Dar' ce folos e din tine,
Dacă n'ai ce se cuvine!
Ce folos de curea lată
Dacă nu-s boi în poiată!
Ce folos că ai curea,
Dacă nu-s părale 'n ea!
Ce folos de cușmă lungă
Dacă nu-s părale 'n pungă
Și malaiū destul s'ajungă,
De doru malaiulu
Sarī în vîrvu scaiulu
Și de doru laptelu
Sarī în vîrvu gardulu,
Ear' de doru smîntîni
Sarī în fundu fîntîni!
— Leliță, sufletu meu!
Sciī ce m'am resgîndit eu?
Tot pe tine să te ieū.
Vino dar' să ne 'nsoțim
Că noi bine ne lovim
Și la stat și la purtat
Și la dulce sărutat,

Și la ochi, și la sprâncene,
Ca doi porumbași la pene.
Vino, puică, după mine,
Dacă vreî să-ți fie bine;
Desculță nu te-oiu purta,
Că tu singură-î âmbra,
La moară nu te-oiu mâna,
Nu te-î duce, nu-î mânca!
— Merge-ași, bade, după tine,
Dar' pământu nu mă ține,
Că ți-î casa jelitoare
Și de pâne și de sare
Și de câte-s pe sub soare,
Și de pâne și de unt
Și de câte-s pe pământ!
— Leliță, lelița mea!
De-acestea grijă n'avea,
Ci de vreî să-ți fie bine
Vino, dragă, după mine,
Că te-oiu ținea foarte bine
Și cu mere și cu pere
Și cu bota peste șele,
Cu slănină și curechiu
Și cu pumnu la urechi!

PUICUȚA BĂDIȚII.

Țuconiță de la țară!
 Ce ți-am spus eu ție-asară?
 Să-mi scoți șaua din cămară
 Și să mi-o pui pe doi cai
 Să mă duc în sus la raiu
 Să ved pe puicuța mea
 Cea frumoasă, ochișea,
 Care s'a iubit cu mine
 Pân' nu mă iubiam cu tine.
 Șaua pe doi cai mi-am pus
 Și la raiu în sus m'am dus,
 Și la raiu când am ajuns
 Raiul era încuiat,
 De trei ori am genunchiat
 Raiul mi s'a descuiat
 Și-un ânger, cum m'a zărit,
 Înainte mi-a ieșit
 Și din gură mi-a vorbit:
 — Of! suflete năcăjite,
 Năcăjite și-amărite!

Tu aici la ce-ai venit,
Că pentru noi n'ai slujit?
Eă ângeruluî i-am spus
Şi din gură i-am respuns:
— Ângeraşule! fă bine
Şi mă lasă 'n raiu pe mine,
Că n'am făcut rău la nime.
Eă doniţa n'am uscat,
Nici cal de ham n'am luat,
Nici boă de jug n'am furat,
N'am furat, n'am omorât,
Nici la drumuri n'am bătut,
Făr' am fost om lăcomos,
Mi-a plăcut tot ce-î frumos!
Ângeru m'a ascultat
Şi'n raiu el că m'a lăsat.
Eă în raiu când am întrat,
Ce-am vădu, m'am bucurat:
In mijlocul raiuluî,
Raiuluî frumosuluî,
Era masă rotilată
De ângeri împrejurată,
Chipuri albe curăţite
Tot de popa spovedite,
De păcate ispăsite.
Dar' eă, orî cât m'am uitat,
Pe-a mea puică n'am aflat.

De la raiu că mă luaí
Şi 'napoî că mă 'nturnaî,
Mă duseî în jos la iad.
Iadu era încuiat.
Bine n'am îngenunchiat
Iadu mi s'a descuiat.
Şi draciî, cum m'aû văđut,
Tare bine le-a parut,
La mine se repeđea
Cinci de mână me trăgea,
Cinci de spate mă 'mpingea,
Ceî mai mulţi loc îmi fácea.
Şi 'n iad eû când am intrat,
Ce-am văđut m'am spăriat :
Chipurî negre ne'ngrijite
De popa nespovedite,
De păcat neispăsite;
Chipurî negre şi-afumate
Tot de popa blástemate.
Věđui vornici, vorniciţe,
Cărând apă la drăciţe,
Dregatoriî satuluî
Tăind lemne draculuî.
Mă uitaî într'o zăbrea
Věđui şi pe puîca mea
Care m'am iubit cu ea

În copilăria mea,
Rezemată de-o nua
Șeșând Iuda lângă ea,
Cu bicîu de foc mi-o bătea
Și din gură mi-î dicea :
— Spune, mândr', adevărat,
Dracu pân' nu te-a luat,
Câți voinici ai sărutat ?
Puica mea sus că sărea,
Dragostea că și-o spunea
Și din gur'ășa dicea :
 — Numaî nouă
 În cisme nouă,
 Numaî cincî
 Cu opincî,
 Numaî doi
 Cu cîoarecî noi,
Ceialaltî câți aș mai fost
Cine-î poate sci de rost ?
Fostu-mî-a când mi-a fost bine,
Dar acuma vaî de mine,
C'am rămas în pat de-aramă
Unde-și dau fetele samă,
Și-am rămas în pat de-argint
Unde-și dau fetele rînd !

VĂDANA SUPĂRATĂ.

Elea 'naltă sprîncenată
A fost astă-đi la spovadă
Și s'a întors supărată,
Că de supărare mare
De-abia mergea pe cărare.
Eă alerg la dînsa 'ndată
Să vėd de ce-i supărată
Și s'o 'ntreb: ce s'a 'ntêmplat?
Ce canon popa i-a dat?
Toaca, toaca la fereastă,
A casă ești, măi nevastă?
— Da! a casă-s, staă pe vatră,
Nu măi pot de supărată,
C'am venit de la spovadă!
— Eă și-apoi?... ce s'a 'ntêmplat?
— Ia popa canon mi-a dat
Să nu țin drăguț în sat,
Nici holteiă nici însurat,
Că mi-a fi mare pecat.

Țică popa ce-a sci el,
Eă nu las năravu meă !
Protopopu-î protopop
Și'ncă are șapte opt,
Și vlădica că-î vlădică
Și'ncă are ibovnică,
Dar' eă, o biată vădană
Să n'am un drăguț de samă?
Pămêntu, când e uscat,
C'o ploae nu-î săturat,
Dară eă, că n'am bărbat,
Să n'am un drăguț în sat?

BADEA ȘI LELEA.

Frunză verde baraboiu,
Lelea cea cu cămeșoiu
Și cu coșile 'napoi
Par'că-î fată de strigoiu;
Lelea cu coșile 'ntoarse
Nu măi mâne-o noapte-a casă,
Mâne'n podu grajdiului
Cu prașcăii satului:
 Numai doi
 Cu ițari noi,
 Numai cincî
 Cu opincî
 Numai nouă
 In cămeși nouă,
Ceîalaltî câțî or măi fi
Numai dracu-î poate sci!
— Frunză verde pădureț,
Badea cel cu părul creț

Și cu gându 'n țece părți
Nicî când pe-a casă nu-l veđi.
Badea cel cu cușmă lungă
N'are nicî un ban în pungă,
Mai bine mai rotungioară
Că staū baniî grămăgioară.
Că el câți banî a avut
Cu mândrele î-a bătut
Cu mândrele din Galați
Cu perciuniî râtezați,
Acolo-s baniî băgați
Și-s băgați nenumărați.
Badea cu cușmă 'nainte
Vara fără de merinde;
Badea cu cușmă 'napoi
Earnă făr' de păpușoi.
Frunđă verde de-alunică
Cată 'n pungă nu-î nemică
Nicî grițari, nicî părăluțe
N'are ce da la drăguțe,
Nicî părăle, nicî grițari,
N'are ce da la scripcari !

NEVASTA FRUMOASĂ.

Puiculița mea frumoasă
Purceseî sara de-a casă,
Purceseî prin bătătură
Cu luleaua — aprinsă 'n gură
Tot ȑic nd în g ndul me :
De-ar da bunul Dumnezeu
Să se facă dealul  es
Să văd pe unde-am purces.
Purceseî să vin la tine,
P rdu  calea, vai de mine,
Fiind vremea nouroas ,
Nouroas   i ploioasă
 i cărarea lunecoasă
Nimeri  la altă casă
La nevasta cea frumoasă
Cu bărbatul n t r  ,
Cu c  elul nu prea r  ,
C'acolo-  sufletul me .

Și cum nimeriți și calc
Cu piciorul peste prag
Nevasta mă și simțesce
Iute spre prag se pornesce
Și mă 'ntreabă: ce-î, ce vreă,
Ce caut așa târziu?
Eă spusei: cat apă rece,
Doar' minciuna mi se trece.
Dar' nevasta îmi șoptesce
Și din gur'a șa-mă vorbesce :
— Trandafir bătut în masă,
Ađi nu-î face umbră'n casă,
C'amârîtul de oboroc
Șovînog și tîrfălog
Șede lungit lângă foc
Și-și uscă obielele
Și-și coace lulelele
Bate-mi-l-ar stelele!
Trandafir mândru 'nflorit,
Du-te de unde-ai venit,
Du-te-a casă 'n astă sară,
Și vină tu mâne eară,
C'oborocu-a fi la moară,
El la moară că va fi
Și noi atunci ne-om iubi!

Dar' oborocul ce face?
El nu şede, nicî nu tace,
Ci tot una se 'nvêrtesce,
Obîelele 'mpăturesce,
Lulele le prăjesce
Şi din gură troncănesce :
— Măi nevestă, mie-mî cânţi,
Mie-atâta îmi descânţi?

Nevasta că mi-l privesce
Şi din gur'ăşa-î vorbesce:
— Omule! ție nu-ţi cânt,
Vide-te-aşî pus în mormênt,
D'ăşa merge cântecul
Bată-te 'ntunericul!

TÂNGUIREA VĚDUVEI.

Icī e tină, icī e glod,
Icī e bărbatul meū mort,
Icī tocmaī în ăst hīrtop.
Ce să fac ca să-l desgrop?
Dar' de cât l-oīū desgropa
Maī bine-oīū bè şī-oīū mânca
Şi de jale voīū juca,
Voī juca şī-oīū tot cânta,
Pân' el în groap'a crepa.
Icī e glod şi icī e tină,
Icī e scumpa mea hodină,
Icī e morminţelul lui
Şī-am să joc al dracului
De mirarea satului.
Icī e tocmaī unde joc
Dragostea mea cea cu foc,

Ici doarme cu mână la pîept,
Ce să fac ca să-l deştept ?
Dar' de cât l-oîu deştepta
Eû voîu juca şî-oîu cânta :
Dormî, dormî bărbăţelul meû,
Ierte-mi-te Dumnedeş,
Dormî, dormire-aî somnu lung,
Că câte-am tras îmi ajung.
Ici e bărbăţelul meû,
Ici tocmaî unde joc eû,
Şi nu sciû ce foc m'aşî face
Doară s'ar putè întoarce ?
Dar' de cât s'a înturna
Eû maî bine voîu ruga
Pe popa şi dascalul
Să-î cetească *potcapul*
Să-î mânânce prasnicul,
Că eû prasnic am să-î fac
Din coarnele unui ţap,
Ear' din cărniţa cea grasă
Mî-oîu face mie o masă,
Din cărniţa cea maî multă
Mî-oîu face un pic de nuntă.
Şî-oîu vinde cojoacele
Ca să-î fac soroacele
Prin toate crâşmuţele.

Și-am să dau o pălărie
Să-î ceteasc' o liturghie
Coalea'n colț la chir Ilie.
Și-am să-î vînd ismenele
Și-am să-î port pomenele,
Pân' l-or lua Ielele.
Și-am să-î vînd mănușele
Și-am să-î port și slujbele
Prin toate crâșmuțele.
Și-am să-î dau *hosmctele*
Ca să-l plîngă fetele.
Și-am să-î dau cîobotele
Să-l bocească mîndrele,
Și-am să-î dau opincele
Să-l bocească mîțele
Prin toate cotruțele,
Și-am să-î dau și pîeptarul
Să-l plîngă handatarul!

ȚESĂTOAREA PÂNDELOR.

Ța crâșmă, la făgădău,
Mă 'ntâlniî cu socru-meu.
Socru-meu cum me vedea
El din gur'așa mî ȝicea :
— Tinere! ie fata mea,
Țî-oîu da șese boî cu ea
Și moșie câtă-î vrea !
— Să-mî daî șese lângă șese,
Fata ta nu scie țese,
Mami-î trebe țesetoare,
Fata ta-î scurtă 'n picîoare !
— Eû î-oîu pune catalige,
Șî-a ajunge la talpige !
— De î-aî pune, ce î-aî pune,
Fata ta nu-î pentru mine ;
De frumoasa nu-î dau baiu,
Că-î cu dinȝî ca la caî,

De-o sută cîndecî de aî,
Nu poate roade mălaiu.
Nu veđi, că-î hîdă de tot,
La ce-o mai scoți la norod,
Ce n'o puî la fum în pod?

Un prietin că nî-auđia
Și din gur' așa-mî đicea :
— De ți-î voîa s'o îeî bună
N'o alege la strînsură,
Mergî acasă și-o ochesce
Și-î vede-o ce plătesce.
De-î vedea grinda 'ncărcată,
Ie-o, meî, că-î bună fată,
Dar' de-î vedea grinda goala
Las'o la mă-sa să moară!
— În grindă poți tot toca,
În ladă fă orî ce-î vrea,
Că nemică nu-î afla.
Přeptenile și-oglinda
Atâta are și ea.
Tot se cata în oglinda
Și gunoîu-î pîná 'n grinda.
Poți pune boi la tînjală
Ca să scoți gunoîu-afara.
Dar' eî prea puțin îî pasă,
Că-î slută și gunoioasă,

Ea mîne-sa-î ȑice-aşa :
Vinde, maică, ce-î putea,
Vinde, maică, doî purceî
Şi îmi cumperă cerceî,
Vinde, maică, două reţe
Şi îmi cumperă *bârneţe*,
Bârneţe în patru iţe
Şi cameşă cu altiţă
La poale cu găurele
Şi 'mprejur cu floricele
Ca să fie toată puî,
Că pe grindă alta nu-î.
Vinde, maică, mînda ta
Şi-mî pornesce ursita,
Ca doară m'oîu mărita,
Că-s betrîna ca maica.
Frună verde de mătreaă
Haî, mămuă, de mē 'nvaă
Cum să daū cu vatala
Să fac pînda ca ghîaă,
Subţirică ca laiă,
Netedă ca şi scoară
Precum făceaî Dumnîa-ta,
Cînd eraî de sama mea!
Prietinul meu ce făcea?
El din gur' asa ȑicea :

— Asta-î mândra mândrelor,
Țesetoarea pânzelor,
Țes' un cot
Fuga 'n pod,
Țes' un lat
Fuga 'n pat,
Până țes' un cot de pânda
Manânc' o vadră de brânza
Și-o pătrare de grăunțe
Și-o berbincioara de lapte
Ce-o pot duce opt în spate!

JUDECATA VORNICULUI.

Trandafir de la Suceavă,
Trece lelea, nu m'ntreabă,
Pare c'ași fi un pribag
Nu ți-ași fi fost nică când drag.
Trece lelea mânioasă:
S'a bătut cū-a lor a casă;
Trece pân' la vornicu
Să-și părăscă bărbatu,
Că el a fost la cosit,
Ea acasă s'a greșit
Și cu altu s'a iubit,
S'a iubit, s'a drăgostit.
Barbatu că m'ă gasit'o
Și frumos m'ă pălmui-t'o
De ți-a trecut de iubit,
De iubit, de drăgostit.

Trece lelea și se duce
Și la vornic cum ajunge
Vornicu așa mi-î ȋdice :
— Ce caȋi, nevastă, pe-aice?
Eară lelea mi-î respunde
C'un glas jelnic, ce pătrunde :
— Vornicele, când ȋi-oȋu spune,
Multe pătimesc în lume,
Maȋ mult rele de cât bune,
Că de patimele mele
Și luȋ Dumneȋeȋ i jele :
Bărbatȋ-a fost la cosit,
Eȋ a casă m'am greșit
Și cu altu m'am ȋubit,
M'am ȋubit, m'am drăgostit,
Bărbatu că m'a găsit
Și, vaȋ, răȋ m'a pălmuit,
Ardă-l focu mangosit!

Da vornicu om cuminte,
Cum era de maȋ nainte,
Lelișoareȋ mi-ȋ respunse
Și din gură că mi-ȋ spuse :
— Nevastă, drăguȋa mea !
Mergȋ a casă și ȋubȋa,
De bărbat grijă n'avea,

Bărbatu de-a și veni,
Nimic nu i-a folosi
Numai de te-î sci feri.
Iubesce-te, te iubesce,
Inima cat îți poftesce,
Și cu altu și cu mine,
Numai să nu scie nime;
Și cu mine și cu altu
Numai să n'audă satu
Și să nu scie bărbatu,
Că bărbatu de va sci
Vaî de capu teu va fi,
Că de te prinde barbatu
Te bate pân' te ie dracu,
Și dracu de te-a lua
Să nu fie vina mea!

JURĂMÎNTUL DRĂGUȚULUI.

Dor de mândra m'a ajuns,
Eu la murg în grajdii m'am dus
Și pe dînsu șaua-am pus,
Tocmai la mândra m'am dus
Și'n brățucă mî-am luat'o
Și'n gură mî-am sărutat'o
Inima mî-am destulat.
Ea din gur'a cuvîntat:
— Haî, haî, haî, bădiță bine,
Tu mai ai pe oare cine!
— Ba eă, mândră m'oiu jura,
De mai am pe cine va
Să n'ajung să mai traesc,
Ci'ndată să me topesc
Ca sêul cel de berbece
Cînd îl puî în apă rece!

— Haî, haî, haî, badiţă bine,
Tu măi aî pe oare cine!
— Ba eă, mândră, m'oîă jura,
De măi am pe cine va,
Nainte de-a fi'nserat
Să mor dragă spânzurat
In căstăi de petrinjei,
In fune de clopoţei!...
— Haî, haî, haî, bădiţă bine.
Tu măi aî pe oare cine!
— Ba eă, mândră, m'oiă jura,
De măi am pe cine-va
Să mor, dragă, înecat,
In vin fiert şi pipărat!
— Haî, haî, haî, bădiţă, bine,
Tu măi aî pe oare cine!
— Ba eă, mândră, m'oiă jura,
De măi am pe cine-va
Să mor, dragă, 'năduşit
Sub o cergă învilit!..

VOLINCUȚA CEA HĂRNICUȚA.

Frunză verde earbă neagră!
Volincuța mea cea dragă,
Ce ți-î cămeșuîca neagră?
Orî soponu s'a scumpit.
Orî cu apa te ai sfădit,
Orî bărbatu ți-ai urît,
Orî cu lenea te-ai 'ntălnit?
Orî soponu scumpu-ți-î,
Orî căldarea spartă-ți-î,
Orî vadu departe-ți-î,
Orî focu de ghiață-ți-î,
Orî bărbat' urîtu-ți-î?
De ți-ai urît bărbatu,
Lasă-l, dragă, la dracu,
Iubesce-te cu altu!
— Frunză verde de dudău,
Bade, bădișoru meu,

Cu lenea nu m'am tâlnit,
Soponu nu s'a scumpit,
Cu apa nu m'am sfădit,
Bărbatu nu l'am urît,
Focu încă n'a'ngheţat,
Şi căldarea nu s'a spart,
Dar' mi-î apa peste mână :
N'am fost la părëu de-o lună,
Şi mi-î apa 'ntr'un tăpşan,
N'am spălat cămeşî de-un an !
— Volincuţă, Volincuţă !
Ved cât eşti de hărnicuţă.
Tu de când te-ai măritat
Mâna'n cofă n'ai băgat,
Pe din nuntru-î cu bureţi,
Din afară-î cum o veţi :
Jur împrejur cu orez,
 Printre cercuri
 Puî de epurî,
 Printre doage
 Puî de broasce,
 Cat la blide
 Prind a rîde,
Cat prin blide-î mucegaî,
Ear' prin casă-î plin de scaî...

Fata mamiî jucăuşă
Cu gunoiu pân' la uşă,
Pune boiî la tânjaală
Şi scoate gunoiu-afară.
Ori îl scoate, orî te lasa,
Că tot vei fi gunoioasă,
Cum ai fost la mă-t'a acasa !...

SFATUL NÂNAȘEI.

Fine, fine,
Costantine!

De voesci să-ți fie bine,
Vin' de te-î iubî cu mine!
— Doamne! nănășică dragă!
Nu cum-va vorbesci în șagă?
De micuț m'ai botezat,
De mare m'ai cununat,
Oare nu nî-a fi păcat
Amêndoî a ne iubî?
Eu cred c'om păcătui!

— Fine, fine,
Costantine!

Ascultă-mă tu pe mine
Și las' de nu va fi bine.
Că vom face poduri
Peste gloduri

Și punți
Peste munți
Și-om da vaci
Pe la săraci
Și juncanți
Pe la sermanți
Și juninci
Pe la calici.
Și bouți
Pe la cei cîunți.
Și-a veni postu cel mare
Și-om da două sălindare:
Unu pentru mine
Și-altu pentru tine,
Și Dumneșu ne-a ierta,
Nemic nu ni s'a 'ntêmpla:
Postu mare va veni
Sălindare vom plăti,
Dumneșu ne-a ispăși,
Și nemică nu ne-a fi!...

LEACUL DRAGOSTEÎ.

Frunză verde treî-lalele,
Despăgubesce-mă, lele,
De părluțele mele,
C'am lucrat un an pe ele,
Am prășit și-am secerat,
Am cosit și-am adunat,
Num'un leu am câștigat
Și l-am dat pe-un sărutat.
Când a fost dragostea dulce
Pe bărbat dracu-l aduce.
Eu-l întreb cum a umblat;
El mă ie la scărmanat.
Eu-l întreb de sănătate,
El îmi dă cu bota 'n spate,
Nu știu bot'a fost ori pum,
Că din spate-mi eșăa fum.

Eu-l întreb de unde vine?
El cu fuga după mine
Și-mi măi dă vr'o două, trei,
Din ochi că-mi eșia scîntei...
Dragă lele ȋan fa bine
Și-mă dă ce mi se cuvine,
Pân' nu mă despart de tine.
Cată mă despăgubesce,
Că de-acuma nu-ȋ nădejde
Ca să te iubesc măi mult
Cu capu tot spart și smult!
— Bădișă, sufletu meu!
Haă cu mine la Bacău
Te-oău despagubi de-un leu;
Haă cu mine pân' la Iași
La crășma luă Ghiorghiaș,
Ghiorghiaș a luă Morțun
C'acolo e vinul bun,
Vinu-ȋ bun și pipărat,
Piperat, bun de gustat,
Pentru cei cu capul spart;
Vinu-ȋ bun, de Odobescă,
Cum beă, cum te lecuescă,
Da din pungă să platescă!

NEVASTA HAINĂ.

— Revaş, puică, revaş dragă,
Nu-ţi pară lucru de şagă,
Revaş de la imperatul,
Că-ţi vine-a casă bărbatul!
— Las' să vie, ȕapa-l scie,
Fiarele calea să-ı ȕie,
Temniȕa casă sa-ı fie,
Acăstăi umbra să-ı ȕie!
— Da de cină ce i face?
— Ce să-ı fac?... ce luı i place!
Frunȕă varȕă din grădină
Murată de-o septemână
C'o jumară de slănină,
Cu zer acru de la stână,
Culeşă de-o septamână,
Culeşă într'o ulcea,
Lapte acru 'ntr'o lulea

Și rădăcină de urzică...
Ie, bărbate, și mănâncă!...
Dacă-î inimă păgână
Tot a căuta pricină
Și-a țice că nu e bună;
Dacă-î inimă de câne
Tot s'a uita rău la mine
Și-ar să țică că nu-î bine
Dacă-î inimă de drac
Tot a țice că nu-î plac!
-- Răvaș, puică, revaș dragă,
Nu-ți pară lucru de șagă,
Revaș de la vornicul,
Că-ți vine ibovnicul!
-- Las' să vie, Domnul scie,
Maghîeran calea să-î ție,
Busuîoc casa să-î fie,
Trandafirî umbra să-î ție!
— Da de cină ce i face?
— Ce să-î fac?... ce mie-mî place:
Curechiu verde din grădină
Cu o ocă de slănină
Și c'o cupă de smântână,
Și friptură de găină,

Șapte rețe cu curechiu
Și cinci cupe de vin vechiu
Dacă-î inimă creștină
N'a pune nici o pricină,
Cî-ar să ȳică că e bună!

RĂU SAŢ BINE.

— Te-ai însurat,
Frate, 'nsurat?

— M'am însurat,
Frate, 'nsurat!

— Bine, frate, bine!

— Bine, frate, bine,
Bine şi nicî prea,
Că cu muta mea
Am dat de-o belea,
C'adusei o proastă
La căsuşa noastră:

— Rău, fartate rău!

— Reŭ, fãrtate, reŭ!
E reŭ ŝi nicĩ prea,
Cã cu proasta mea
Am luat cu ea
Opt pãrechĩ de boĩ
Șĩ-o-turmã de oi!

— Bine, frate, bine!

— Bine, frate, bine,
Bine ŝi nicĩ prea,
Cã dând boalã rea
Dupã nunta mea
Oile-aũ crãpat,
Ear' boiĩ sermaniĩ
I-aũ furat tãlhariĩ!

— Reŭ, fãrtate, reŭ!

— Reu, fãrtate, reŭ,
E reŭ ŝi nicĩ prea
Cã cu proasta mea
Oițele moarte
Le-am topit pe toate
Șĩ-am scos, frate, eũ
Mulțime de sãu!

— Bine, frate, bine!

— Bine, frate, bine,
Bine și nicî prea,
Că năuca mea
Făcînd mare foc
A ars săul tot!

— Reŭ, fărtate, reŭ!

— Reŭ, fărtate, reŭ,
E reŭ și nicî prea,
Că și proasta mea
Încă ars și ea!

— Bine, frate, bine!

— Bine, frate, bine!
Așa cred și eŭ,
C'am scăpat de-un reŭ!

PĪERDE-VARĂ.

Prunță verde de secară,
Scoală, scoală,
Pĕrde-vară!

Toate plugurile ară,
Numai tu șeđi în cămară!
— Ba eă, đeă, nu m'oă scula,
Că nu am cu ce ara!

— Scoală, scoală,
Pĕrde-vară

Că la tata eă mă duc
Plug și boi o să-ți aduc!
— Ba eă, đeă, nu m'oă scula,
Că n'are cine-mă mâna!

— Scoală, scoală,
Pĕrde-vară!

Că la tata eă mă duc
Și plugari o să-ți aduc!

— Ba eă, ȑeu, nu m'oiu scula,
Că n'am cu ce samana !

— Scoală, scoala,
Pierde-vară !

Că la tata eu mă duc
Și semênță îți aduc !

— Ba eă, ȑeu, nu m'oiu scula,
Că nu-î cine samăna !

— Scoală, scoală,
Pierde-vara !

Că la tata eu mă duc !
Semănătorî îți aduc !

— Ba eu, ȑeu, nu m'oău scula,
Ca nu am cu ce grapa !

— Scoală, scoală,
Pierde-vară !

Că lă tata eu mă duc
Și o grapă îți aduc !

— Ba eă, ȑeu, nu m'oău scula,
Și nică ochiă n'oiu casca,
Și nică mână n'oiu mișca
Până tu nu te veă duce,
Până ce nu mi-ă aduce
Mana de la nouă vacă
Toată'n gura mea s'o bagă !

— Ba eă, ăeă, că mă voă duce
Şi curând îă voă aduce
Boala de pe nouă sate
Şi ăă-oă pune-o ăie 'n spate,
Să te scolă, când s'or scula
Moşul şi mătuşa mea !

PEȚITORIUL.

Măi bădiță Costantine!
Pune casa lângă mine,
Că vom trăi foarte bine;
Și dă fata după mine,
C'oău ține-o foarte bine,
Că mi-î moara lângă casă
Cu *piscoața* pe fereastă
Și curge făina'n casă.

Două cîoarë
Duc la moară,
Un cocoș
Toarnă 'n coș,
Doi gânsaci
Toarnă'n saci
O găină
Cerne taină,

Un boboc
Sufă'n foc,
Doi țințari
Bucătari
Fac vărđari,
Două musce,
Fac gălusce,
Două musce încălțate
Fac gălusce chiperate,
Doi gândaci
Fac colaci,
Doue curci
Torc în furci,
O cucoară
Mătură în moară,
Doi rățoi
Strîng gunoîu,
Cărăbuși
Deschid uși,
Prepelița
Cu bărdița
Și-un guzan
C'un cîocan,
Rîndunica
Cu ulcica

Staă în loc
Pe lătoc
Și un cuc
Pe-un butuc,
Ear' morariul
Unge carul,
Morărița
Tigăița,
Morariu-î cam ponihos
Și dă untura pe jos!...

MUEREA SPOVEDITĂ.

— runță verde lemn uscat!
Ha! nevastă la vânat!
— Eă ȕic ȕeă că am bărbat!
— Eă ȕic ȕeă că am muere!
Și cu tine tot așî mere!

Nevasta nepricepută,
Haîne lungî și minte scurtă,
Stă puțin pe loc, gândesce,
Apoî la vânat pornesce,
Pân'n sară zăbăvesce.
Eară sara când sosesce
Spre casă mi se pornesce
Cu bărbatul se'ntâlnesce.
Bărbatul cum mî-o zăresce,
Stă loculuî și-î vorbesce :

— De unde vii, măi muere,
Prin amurg pe-această vreme?
— Eacă și eă, ca o biată,
Vin tocmaî de la spovadă!
— Să nu fie cu bănat
Popa ce mi te-a'ntrebat?
— Vaî de cel ce nu iubesce,
Gîaba se maî spovedesce!

Bărbatul se oțeresce,
Pleacă, și mergînd vorbesce:
— Lasă, las', muere, lasă
Că mi-î veni tu acasă,
Te-oîu hrăni eă de spovadă!

Și cum ȑice, cum vorbesce,
Spre luncuță se pornesce,
Și se duce'ntr'o luncuță
Și-șî tae vr'o cincî vėrguțe
Nici prea lungî, nici prea scurtuțe,
Nici prea subțirî, nici prea groase,
Și se'ntoarce-apoi acasă,
Și vine spre casă'n grabă
Și pune vargă pe vargă
Și se duce la nevastă

Și'ncepe-a mî-o spovedi,
Peste spate-a mî-o croi
Pân' ce-î face pelea neagră
Și-o satură de spovadă,
Și-apoi stă și mî-o întreabă:
— Ia spune-mî acum muere,
La spovadă vei mai mere?
— Ba eă, ȝeă, căt voău trăi,
Mai mult nu m'oău spovedi!

DRĂGUȚUL NEICULIȚEI.

Frunză verde lemn de teiu,
Neïco, Neiculiță hăi!

Din pricina dorului
Stricăi gustul somnului.
Când era noaptea să dorm
Me cuprins'un mare dor,
Nu putui de felu să dorm.

Mă sculaî

Și cugetaî :

Ce să fac și ce-ași mai face
Inima să mi se 'mpace,
Că inima îmi tot cere
Și eu n'am nici o putere.

Și cum gândii

Mă și pornii

Și spre tine alergaî
O sarutare să-mă dai.

Și'ntr'un cornișor de gard
Toată noapte-am așteptat,
Așteptat
Și tremurat
Pentr'un pic de sărutat.
Când a fost la sărutat
Bună palm'am căpătat,
Că ochiî mî-aû scăpărat.
Nusciu palm'a fost orî pum,
Că din spate-a eşit fum.
Nusciû pum a fost orî palma,
Că din spate-a eşit zămă!

JUDECATA POPII

Frunză verde și-un dudau
Tu vĕdană cu flecău,
Nu-î păcat de Dumneĕu
Să te legi de capul meu
Ca mazerea de harag,
Ca boala de om sărac?
Hai și-om merge la județ
La popa din Soloneț!...

Poape, poape,

Protopoape!

Judecă-mă la dreptate
Și-mi ție focul de la spate,
Și mă judecă la drept
Și-mi ție focul de la piept!
— Judecata ți-ı făcută,
Ie-o 'n brațe și-o saruta,
Nu mai face vorbă multa!...

NEVASTA LUI GHIORGHIAȘ.

Nevasta lui Gheorghieș,
Cu poalele de la. Ieși
Toată noaptea n'a dormit,
L'a căsiî trebî s'a gândit,
Și-a gândit pânza să pue
Și la nime să nu spue.
Și ea cum mi s'a gândit
Cu bărbatu-a sfatuit:
— Sciî, bărbate ce-am gândit,
C'amu vremea mî-a sosit
Și mie pânză de-urzit,
Că de șapte anî am strîns
Doar' oîu avea tort de-ajuns.
Eû mē apuc de lucrat
Ear' tu să-mî faci de mîncat,
Și de-a fi ca să nu morî
Mergî și-mî tae-un urđitorîu.

Ba, stăi nu mi te porni
 Că de cât tu veî muri.
 Eă pe pareî pot urî
 Şi-amêdoî vom nevedi
 Şi-î vedea ce pânz'a fi!

După ce s'a sfătuit
 Cu bărbatul ei iubit
 Lelea badiî cea isteţă
 Intr'o î de dimineaţă
 A pus stativale'n casă
 Şi s'a apucat să ţeasă.
 Şi ţesea mereă ţesea,
 Când era soare dormia,
 Când sfinţia, se odihnia,
 Ear' când luna resarîa,
 Şi stelele stralucîa
 Ea din gur'aşa îicea :
 — Pânză, pânzişoara mea !
 Să-î spun când te-am început :
 La Sân-Petru-am nevedî,
 La Sânt-Ilie te-am pornî,
 Dar' toamna m'a apucat,
 N'a fost vreme de rostat,
 Şi eara m'a apucat,
 Cu vatala n'am măî dat.

Eac'a-două' vară vine
Și eă tot staă lângă tine
Doară mi te pot găta
Și de tine a scăpa.
Eacă sosesc Pascile
Și eă tot cu firele
Ucigă-le Vinerile!
De-a veni Țiua-Crucii
Tot cu tine-o să mă apuce.
Eacă vine și Sâ-medru
Și eă tot măi am de lucru.
De-a veni adoua eărnă
Unde foc te-oău măi băga?
Te-oău lua de pe *suloău*
Și te-oău băga 'n cel lădoău,
Că mi s'a dus vestea'n țară,
Ucigă-te crucea teară,
C'am lucrat doă ană și-o vară
Pentr'un rost de pânza rară.
Când dam cu vatalele
Plesnă toate firele.
Când le gățiam de legat
Venă vremea de culcat.
Dar' bărbatul m'a'nvețat
Ce să fac să scap de tine.
El mă-a ăis ales de bine:

Nu te necăji, nevastă:
Ieși la plimbare pe coastă
Și te uită la fântână,
Că-î zări-o babă betrână,
De-a 'ntreba cum ai urdit
Spune-î c'ai și nevedit,
Pune vina pe sucală,
Că de-aceea-î pânza rară,
Pe rosturile-amândoă
Eraū jirebiî vr'o nouă.
Și-aî dat a treia și-a patra,
Numai bine s'a'mplut spata,
Frunđuliță și-o mătreacă,
Ian fă bine și mă'nvață
Cum să daū cu vatala
Să fac pânza ca ghiața,
Subțirică ca laîța
Și netedă ca scoarța!)

Nici cu asta n'am ieșit
La capăt, cum am gândit.
Că pe la un asfințit
Bărbatul bat a venit,
De pe ușă mî-a vorbit:
— Ia foarfecul și-o croesce,
Până când să trag nădejde?

— Tacî, bărbate, nu hui,
Treî cămeşî că ȝi-oîu croi,
Două nouă nu-s de loc
Şi una-î la ȝarmaroc.
Haî în târg şi le plătesce
Şi-apoi vin şi le croesce
Şi plătesce de cusut,
Nu mă năcăȝi mai mult!

LELEA HÎDĂ.

Bat'o crucea pe lelea
Cî Dulce-î gura ca miera
 Şi trupul
 Ca fagurul,
Dară-î hîdă ca dracul.
Că şi dracul mî-o bocesc
 Când pornesc,
 În vale-a pesce.
 Şi de prinde,
 Orî nu prinde
Dracul sciu că mî-o cuprinde
 Şi mî-o 'ntinde
 Drept de nare,
 Drept de poale
Până ce mî-o svêrle'n vale.
Ear' când îmi iese din vale

Și te uiți la dînsa'n zare
Par' c'o mătă ți se pare.
N'am vădut'o de demult,
Ca un câne s'a făcut,
Ca o haită desmătată,
Ca o poarcă gulerată,
Mai trăsnesce-o Doamne-odată !

POVEȚELE CUMĂTRIȚEI.

Frundă verde și-o lălea,
Săraca puicuța mea !
Când eram eu și cu ea
Nime nu ne măi sciea
Cum trăiam
Și ce graiam,
Că noi când ce va greșiam
La popa ne spovediam,
Ear' dacă ne'npricinam,
La vornicul ne duceam
Și-acolo ne împacam.
Dar' nu sciu cum s'a'ntemplat,
Ca'n urmă, când ne-am certat
Și la vornicul ne-am dus,
Vornicul așa mă-a spus:
— Vaî ce om viclean mai ești,
Că la popa me pârescî,

Că eū te ne'ndreptăţesc
Şi de dînsul reū gîndesc !

Eū, vĕdĕnd că vornicul
S'a făcut roş ca racul,
Iī înturnaī spatele
Şi să te ducī Neīcule
Şi spre popa me pornī
Şi cu dînsul mĕ'ntĕlnī.
Popa, mĕī, cĕnd mĕ'ntĕlnīa
Eac'o palmă cĕ-mī dĕdea
Drept īn fruntĕ după cap,
Că eram cu comĕnac.

Eū atuncea ce să fac ?
Spatele i-l īnturnaī,
Puīca de mĕn'o luaī,
 Şi bĕdiţa
 Cu leliţa
Se duse la cumatriţa.
Cumătriţei mĕ jeliī
Şi din gur'aşa-ī vorbiī :
— Cumătriţă preuteasă !
Nu ũi-ī preuţelu-a casă,
Că nī-a trimis vornicul
Să ne deĕ cojocul !...

Cumătrița, când ne vede,
Spre noi că mi se repede
Și ne dă povețe bune
Și din gur'așa ne spune :
— Frunză verde lemn de teiu,
Vaî de voi gogomănei !
Cum trăiți voi amândoi
Și nu ne-ascultați pe noi
Cum v'nvățăm noi pe voi;
Eă cu vornicul v'nvăț
Să fiți totdeauna beți,
Din crîsmă să nu ieșiți
Ca să vă mai pomeniți
Și să nu vă mai sfădiți.
Dar' voi, ca nisce 'nținați,
Tot de popa ascultați,
De-aceea vă tot certați
Și nu vă mai împăcați !

COPILA OMULUI.

Copilița omului
Șede'n dosul hornului
Și cată voinicului
Ca mâța piticului
— Of! săracă fetișoară
De-aî fi tu măi cumincioară,
De-aî sci călca pe tălpig
Cum sci căta la voinic,
Și de-aî sci da cu vatala
Cum sciî pune rumineala,
Toate acestea de le-aî sci,
Alta ca tine n'ar fi!...

Da poțî, fată, coasă? — Pot!
Mama'mpunge și eă scot!
De-ar fi mama sănătoasă
M'a'nvăț'a țesă și-a coasă,

Că deŭ, nicî ea n'a sciut,
Dar părinți bunî a avut
Și pe dînsa a'nvățat'o...
De te-ar învăța pe tine,
Cum m'or învăța pe mine!...

NEVASTA FĂR' DE STĂPÂN.

Într-ună verde de bucsaŭ,
Pus'am şaua pe doŭ caŭ
Şi făcuŭ în sus la raŭ.
Eŭ la raŭ când ajungeam,
De păcate ce aveam
Raŭul închis îl găsi-am.
Găsiŭ raŭul încuiat,
Treŭ ȑile-am ingenunchiat
Raŭul pân' s'a descuŭat,
Treŭ ângerŭ s'aŭ arătat,
Doŭ de mână m'aŭ luat,
Unul uşa mŭ-arătat,
Drumu'n nuntru că mŭ-aŭ dat.
Eŭ în raŭ când am întrat,
Ce-am văȑut, m'am bucurat,
Ce-am văȑut
Mŭ-a plăcut:

Trupuri albe sponite
De popa mărturisite,
De păcate ispășite.
In mijlocul răului
Măsuța ângerului
De ângerî încunjurată
Ca să facă legea dreaptă,
 Pe măsuță
 Florî albuțe,
 Făcliî aprinse,
 Pahare 'ntinse,
 Păhare pline.
 Cuvinte bune.

Raiul după ce-am privit
Eû afară c'am eşit
Şi spre iad că m'am pornit,
C'un ânger m'am întâlmit.
Ângerul m'a întrebat :
In cotro m'am îndreptat ?
Eû îi spun că merg spre iad.
Ângerul s'a supărat
Şi din graiu mî-a cuvântat :
«Of! sărace sufletele
Cum te ducî din rău la rele!

Incălicaî pe-un cucoş
Şi făcuî la iad în jos.

Și când am ajuns la iad
Găsiî iadul încuiat,
De trei orî am genunchiat
Iadul mi s'a descuîat.
Eû în iad când am intrat,
Ce-am vădut m'am spăriat,
Ce-am vădut
Nu mî-a plăcut :
Trupurî negre tăvălite
De popa nespovedite,
De păcate nespășite.
Increduțîi satuluî
Tăiaû lemne draculuî,
Și juratul satuluî
Căra apă draculuî,
Ear' vornicul satuluî
Ținea talpa iaduluî.
Băbornița draculuî,
Ce îe mana vacilor,
Era calul dracilor.
Doî-spre-dece mî-o ținea
Șaua pe dînsa punea
Pe dealurî marî se urca
Bolohanî că resturna.
Și dacă se 'mpotriviă
Cu biciu de foc mî-o plesniă.

Eară unde poposia
Cenușă 'ntr'o covășea
De 'naintea ei punea
Și cu foc că mî-o hrănia.
Și la urmă în urmăță
Am vădut și-a mea drăguță
Cu șapte draci lîngă ea,
Toți cu bice mî-o croia,
Cu sulițe mî-o 'mpungea
Până sângele-î țîșnă,
Până'n sânge mî-o umplea.
Sânge negru că-î curea
Și draci de dușcă-l bea.
Ear' cel ce mai remănea
Mândra mea că mi-l strîngea,
Intr'o ulcea mi-l punea,
La bărbat mi-l trimitea
Ca bărbatul să mi-l bea,
Că n'a fost stăpân pe ea!

NEVASTA NESPOVEDITĂ.

— **A**randafir de la fereastă,
| Spovedesce-te nevăastă,
Că ți-î moartea la fereastă!
— Ba eă nu m'oău' spovedi
Să sciu bine c'oău' muri,
Că eă când m'am măritat
Popa de grijă m'ă dat
Să n'am numai un bărbat,
Că m'ă fi mare păcat
Și eă l-am și ascultat.
Și eă, când m'oău' spovedi
Șapte popă m'or trebui
Șapte popă din șapte sate,
Că eă n'am multe păcate
Numai trei cară 'ncărcate
Toate cu drucul legate!

PĂUNA.

Frundă verde și una,
Se mărită Păuna
Și remâne grădina,
Grădina cu florile,
Stratul cu garofele ;
 Se mărită,
 Că nu-î slută,
Și-î dă mă-sa zestre multă:
Patru-șeci de perină mare
Umplute cu furnicari,
Patru-șeci de perină mică
Toate 'mplute cu furnici,
Patru-șeci de mănășterguri
Țesute cu perle de iepuri
Și patru-șeci de ștergare
Țesute cu earbă mare.

DRĂGUȚA HĂINĂ.

Dirișor de earbă lată,
Am avut drăguț odată,
L-am dat dracului la ceată
Să are cu el la peatră.
Dac'a găta de arat
I l'oïu da și la grăpat.
Dac'a găta de grăpat
I l'oïu da la semănat.
Ear' după ce-a semăna
Și s'a face holdița
Și la secerat l'oïu da.
Ear' după ce-a secera
Maï pe urmă i l'oïu da,
I l'oïu da și la 'mblătit
Pentru că mï-a fost urît.

Busuïoc de pe deluț
Eû mï-am prins un alt drăguț
Maï din soïu și maï drăguț!

FATA MUȘCATĂ.

Perişor rotund în frunză,
M'a mușcat mândrul de-o buză,
Și m'a mușcat foarte tare,
Că mergea sângele vale,
Și m'a mușcat foarte reu
Mergea sângele parcu.
Eu la vale-am alergat
Și din gur'am cuvântat:
 Veđi, mândrule, blăstemat
Cât de tare m'ai mușcat,
Valea toată s'a'ncrunțat!»
Mândrul meu s'a supărat
Și din gur'a cuvântat:
Sa nu-î âmbli altu'n cale
Că m'a mușca și mai tare.

IMPĂRATUL SATULUI.

— **I**runță verde trei gârnate,
Impărate luminate!
Am venit să-mi faci dreptate,
Că cu muerea, ce-o am,
Eă viață bună n'am.
Că eă boii mi-î înjug
Și mă duc ȕiua la plug,
Toată ȕiua plugăresc,
Brazdă neagră prăvălesc,
Sara vin de tot trudit
Și nu-î pot căta de rënd.
Cer la dînsa de mâncat,
Ea-mă dă borș nestrecurat
Tot cu husce-amestecat
Și nu-î modru de mâncat!
— Latri, latri, măi bărbate,
Mei bărbate blăstămate!

Că tu mergi sara prin sat,
Viî în dorî de ziua bat
Și mi te faci mânios
Și mă dai de pe pat jos !
— Măi femeie, măi cățea,
Tacî, nu mai vorbi așa !
Că eu cu puterea mea,
Cu puterea de 'mpărat
Ți-oîu măi da înc'un barbat !
— Pămîntul, care-î uscat,
C'o ploae-î ne-astîmpărat !...
— Măi femeie, măi cațea !
Tacî, că cu puterea mea,
Cu puterea de 'mpărat
Ți-oîu măi da înc'un bărbat
Și-atuncea veî avea treî,
Număi să trăescî cu ei !
— Să trăesc'aceîa 'n sat,
Cariî te-aî pus împărat,
Că mî-oîu muta patul jos
Și-oîu face-un fecior frumos
Și l'oîu duce 'n târg departe
Și l'oîu da să 'nvețe carte,
Ca să 'nvețe carte bine
Să fie 'mpărat ca tine !

— Măi femei, măi cătea!
Ține'n minte vorba mea :
Din patul care-l spurcat,
Nu mai ieseă împărat,
Cî-un mișel și blăstemat,
Numai bun de spânzurat!

NEVASTA POFTICIOASĂ.

Frunză verde mărăcine,
Mă porniam, lele, la tine
C'o păpușă de smochine.
Noaptea era 'ntunecoasă
Și cararea lunecoasă,
Nimeriam la altă casă,
Unde-î nevasta frumoasă
Și bărbatul nu-î a casa.
Când am pus picioru'n prag
Și cătam la ea cu drag,
Atuncea bărbatul sare
Și me îe la întrebare.
Eu mă fac a cere apă,
Bărbatul să nu priceapă.
El me 'ntreabă ce-am mâncat
De-am venit așa 'nsetat?

Eă am am is c'am mncat pesce,
Atuncė nevasta-ė vorbesce :
«Du-te, bărbate, la pesce
C'aa inima-mė poftesce !»

NEVASTA URÎȚĂ.

Frunță verde măr domnesc,
Mă dusei să logodesc.
Logodiș pe nevêdute,
Luaș sluta dintre slute
Și-mi adusei neamuri multe.
Când intrai cu nunta'n casă
Și se puse după masă,
In loc de mireas' aleasă,
Ies'o buhnă dupuroasă
 Cu un cap
 Ca de drac
 Și la față
 Ca o rață,
 Cu ochi mari
 Ca la măgarî,
 Buze moi
 Ca la broscă,

Buze moi și suptirele
Ca dunga de la podele
Și trei degete de-a mele ;
Cu dinții de chilimbară
Ascuțiți ca nisce pari,

Cu picioare
Ca de cucoare
Și la trup
Ca un butuc.

De la frunte pân' la nas
Șapte poște și-un popas ;
Fruntea lată ce-î era
Cu trei coți o măsură
Și de margini nu-î mai da.
De puțuntel ce mânca
Lumea toată se mira :
Șapte pite și-un pitoriu,
Trei cununii de usturoiu
Și-o cununie de ceapă
La inimă să-î mai treacă,
Și-o caldare de păsat
Și tot nu s'a săturat.

Frunza verde petrinjei,
Merge buhna la viței,
Viței racnesc de mor,
Că gândesc ca-î boala lor.

Frunză verde de mohor,
Merge buhna la ocol,
Vacile răcnesc de mor,
Că gândesc că-î boala lor.

Maică 'nchide ușa bine,
Că eată buhna ear' vine.
Orî o'nchide, orî o lasă,
Că ea tot a'ntra în casă!

MALAIUL ȘI MĂMĂLIGA.

Pe drumul îndelungat
Merge-un domn de malaiū cald
Și cu doamna mămăligă,
Amêndoī într'o teleagă...
— Stăi, mălaiū, și nu te duce,
Că te-oīu scălda 'n lapte dulce,
Și te-oīu unge cu smântână
Și te-oīu pune la inimă!
— Mămăligă, nu fugi,
Că cu unt te-oīu îndulci
Și cu caș te-oīu recorī!
Că de dorul untului
Sar în capul Turcului
Și de dorul smântânii
Sar în fundul fântânii,
Ear' de dorul laptelui
Sar în vêrvul gardului!

DRĂGUȚA MOȘULUI.

— Bată-te crucea batuta,
Ce te lași de te sarută
Moșul cu barba cărunță?
El cu barba 'mpunge-te
Și cu mucii unge-te!
Gura-î pute, barba-î pute,
Cum răbdă ca sa te sarute?
Gura-î pute-a malaiu copt
Și trupul a câne mort,
Gura-î pute-a rânțealea
Și trupul a muceșala.
— Las' cu barba sa mă 'mpungă
Și cu mucii să mă ungă,
Bine ca-s parale'n pungă
Și malaiu destul s'ajungă!

PUÎUL ȘI BĂRBATUL.

Frunzișoara cea de nuc
Tot îmi spune să mă duc,
Da frunzița cea de soc
Tot îmi spune să mă 'ntorc
Că vine puîuțul meu.

Las' să vie,
Domnu-l scie,
Drumul lui argint să fie,
Că cămeșă î-am spălat,
Unde cucii s'aû scăldat,
Pe trandafii î-o-am uscat!

Frunzișoara cea de nuc
Tot îmi spune să mă duc,
Da frunzița cea de soc
Tot îmi spune să mă 'ntorc,

Că-mă vine bărbăţelul.
Las' să vie,
Boala-l scie,
Că cămeşă ă-am spălat,
Unde porcii s'au scăldat,
Pe nisce spină ă-o-am uscat!

FATA MAMII.

— Somn îi, maică, ochilor,
Da-î mai greu sprîncenelor!
— Du-te, fiică mândrulucă,
Du-te, scumpă, şi te culcă
In patul tătîne-teu
Să nu-ţi fie ce-va reu!
— Ba eă, maică, nu me duc,
In patul lui nu mă culc,
Că patu-î făcut de fên
Şi-amiroas'a om betrân!

— Somn îi, maică, ochilor,
Da-î mai greu sprîncenelor!
— Du-te, fiică, mândrulucă,
Du-te, dragă, şi te culcă
In patul frăţine-teu
Să nu-ţi fie şi mai rău!
— Ba eu, maică, nu mă duc
In patul lui nu mă culc,

Că patu-î făcut de brați
Și noi doară suntem frați!

— Somn îi, maica, ochilor,
Da-î măi greu sprîncenelor!
— Du-te, fică, mândrulucă,
Du-te, scumpă, și te culcă
In patul surori-ta
Ca să nu-ți măi fie-așa!
— Ba eu, maică, nu mă duc,
In patul ei nu mă culc,
Ca patu-î facut de flori
Și noi doar' suntem surori!

— Somn îi, maică, ochilor
Da-î măi greu sprîncenelor!
— Du-te, fică, mândrulucă,
Du-te dară și te culcă
In fundul grajdiiuțului
In patul drăguțului!
— Firea-î, maica, și-aî traî,
Acolo m'oîu hodinî,
Trupușoru-ți fie păiu,
Suflețelu-ți meargă'n rau
Pentru darul ce mi-l dai!

VARIANTĂ.

— Somn îi, maică, ochilor,
Și greu îi sprâncenilor!

— Du-te fiică

Și te culcă

În patul tătâne-teu

Și ți-a trece din cel reu!

— Ba eă, maică, nu m'oău duce,

Că e făcut din verdeată,

Și mă ie, măicuță, greață

Și mă tem de bătrâneată!

— Somn îi, maică, ochilor

Și greu îi sprâncenilor!

— Du-te fiică

Și te culcă

În patul frăține-tău

Și nu ți-a fi mai mult reu!

— Ba eă, maică, nu m'oău duce
Că e așternut cu brađi
Și mi-ă greu, maică, de frađi!
— Somn ă, maică, ochilor,
Și greu ă sprincenelor!

— Du-te fică

Și te culcă

In patul surori-ta
Și nu ă-a măi fi așa!
— Ba eă, maică, nu m'oău duce,
Că e așternut cu floră
Și mă ăeu, maică, floră
Din brău până subsuoră!

— Somn ă, maică, ochilor,
Și greu ă sprincenelor!

— Du-te fică

Măndrulucă,

Du-te dară și te culcă
In fundul șopruțului
In patul draguțului!
— Aleă, maică, ce-ă vorbit,
Că bine-ă măi nimerit.
Acolo bine m-a fi
Și bine m'oău hodină
Și nemică nu mă-a fi!

ALTĂ VARIANTĂ.

— Frunză verde de lemnie,
Somnu-mi-î, măicuță, mie!
— Frunză verde fir de luncă,
Du-te, fiică, și te culcă
In patul tătâne-tău
C'acolo nu ți-a fi rău!
— Ba eă, măică, nu m'oău duce,
Că-î făcut din lemn de-arin
Și-amiroas'a om bătrân!

— Frunză verde de lemnie,
Somnu-mi-î, măicuță, mie!
— Frunză verde fir de luncă,
Du-te, fiică, și te culcă
In patul frăține-teu,
C'acolo nu ți-a fi reu!

— Ba eu, maică, nu m'oiu duce,
Că-î făcut din lemn de-arțariu
Și-amiroas'a ulițariu!

— Frunță verde de lemnie,
Somnu-mi-î, măicuță, mie!

— Frunță verde fir de luncă
Du-te, fiică, și te culcă

In patul surori-ta
C'acolo nu ți-a fi-așa!

— Ba eă, maică, nu m'oiu duce,
Că-î făcut din lemn de tuiă
Și-amiroas'a netrebnică!

— Frunță verde de lemnie
Somnu-mi-î, măicuță, mie!

— Frunță verde fir de luncă,
Du-te, fiică, și te culcă

In podul grăjdiițului

In patul drăguțului:

— Acolo, maică, m'oău duce,
Că-î făcut din lemn de fag
Și mie-acolo mi-î drag!

MÂNDRA RUFOASĂ.

Mă dusei la mândra mea
Și-o găsi c'o rufă rea,
Cea mai bună și-o cârpă.
Nu era prea peticită,
Câte frunđe 'ntr'o răchită
Că-atâtea era cârpită.
Mândra mea când mă vădu,
Doamne bine-î mai păru
Și spre rufă se 'ntorcea
Și din gur'așa ȝicea :
Aruncă-te, rufă, 'n gard,
Că de sară-î clacă 'n sat !
Aruncă-te, rufă, 'n cuu
Ca de sară clacă nu-î !
Eu te-am cârpit pentru mine,
Mama peste-un cescuț vine
Și te ȝe la botejune ;
Eă te-am cârpit să-mă fi mie
Ea te ȝe la cumătrie !

DIN MÂȚĂ SMINTEALA.

Măi leliță, măi femeie!
Lasă pânza să măi stee,
Că mî-aî tors'o prin cosire
Și mî-aî tras'o prea subțire,
De la sul la sul nu ține.
Pe sulul cel de'napoi
O sută de lătunoî,
Eară pe cel de'nainte
Pustia le ține minte.
Mî-aî țesut de-un an de doi
N'aî țesut de-un cămeșoiu.
Te-aî suit în pod cu teara
Ți-a mîncat mîța mînjala,
Din mîță toată sminteala!

OMUL NESPOVEDIT.

Frunză verde măr mustos,
Drag mî-a fost omul frumos
Și din față și din dos
Și călare și pe jos.
Cât am fost, cât am trăit,
M'am silit de l'am iubit,
Pecat mare-am dobândit.
Cat în carte, n'am păcate,
Numai cinci care 'ncărcate
Și 'ncă unul jumătate
Toate cu drucul legate...
De când maica m'a născut
Păcate sciu c'am făcut,
Dar' spovadă n'am avut.
Da și când m'oïu spovedi
Șapte popi mî-or trebuî.
Nici atunci n'oïu spune toate
Până n'oïu trage de moarte,
Atunci le-oïu spune pe toate!

BĂRBATUL BUN.

Por mî-a fost de măritat,
 Bun bărbat am căpetat,
 Că pune bicîuşca 'n doue
 Şi mă 'nvaţă modă nouă,
 Şi pune bicîuşca 'n tri
 Şi mă 'nvaţă a 'mpleti,
 Şi pune bicîuşca 'n patru
 Şi mă 'nvaţă moda toată,
 Şi pune bicîuşca 'n cincî
 Şi mă 'nvaţă ca pe-aicî,
 Şi pune bicîuşca 'n şese
 Şi mă 'nvaţă a şi ţese,
 Şi pune bicîuşca 'n şapte
 Şi mă 'nvaţ'a prinde pesce,
 Şi pune bicîuşca 'n opt
 Şi mă 'nvaţ'a mânca scopt,
 Şi pune bicîuşca 'n nouă
 Şi mă 'nvaţ'a mânca ouă,
 Şi pune bicîuşca 'n dece
 Şi mă 'nvaţ'a mânca rece.

PENTR'UN PIC DE SĂRUTAT.

Am ȕis ȕeũ ŝi m'am jurat,
Că n'oïu merge sara 'n sat
La nevasta cu bărbat,
Dar' asară m'am scăpat
Și m'am dus o țiră 'n sat
Dup'un pic de sărutat
La nevastă cu bărbat.
Sărutat am căpetat,
Dar' vaï când m'am înturnat
Capu-mă era mai tot spart.
Când era dragostea dulce
Pe bărbat dracu-l aduce.
Eu-l întreb cum a ȕiuat,
El mă 'ntreabă ce-am cătat ?
Eu l întreb de unde vine?
El cu bota 'n cap la mine.
Eu-l întreb de sănătate,
El îmi dă cu bota 'n spate.

Nu sciu bot'a fost orî ce,
Că din spate fum eşie.
Nu sciu bot'a fost orî pum,
Că din spate-mî eşia fum.
Eu-l întreb a patra oară,
El se face foc şi pară,
Haţî de cap, îmi trage-o moară
Şi mă dă pe uş'afară.
Eu-l întreb măi respicat :
Ce-a vădut pe unde-a'mblat ?
El mă 'ncepe-a scărmăna,
Că ochiî îmi scăpara,
Urechile-mî ţiuă...
Eu, vădënd treaba cum merge,
Căutaî putin'a şterge.
Şi-o sterseî cum o sterseî,
Dar' şi-acuma mă friipseî,
Că sărind gardurile
M'ajungeaû *scîapurile*,
De-mî îndoiaû coastele
Şi-mî frângeaû picîoarele,
Şi âmbând după iubit
Dumnedeş m'a pedepsit
Şi 'ntr'o groapă m'a trântit,
Intr'o groapă cu urzici,
 Şi prin uzici

In patru brânci,
Cu ochii plini de beșici
Și prin susau
Cu of și vaî,
De-abia, de-abia că scăpai!
Când era la saritură
Mândra me 'mbia cu gura
Mândra 'napoî mă striga
Și cu gură me 'mbia.
Dar' eu de scărmanatură
Și de mult' usturătură
Nu me mai gândiî' la gură,
Ci la drag' alergatură.
Însă mândra-mă tot ținea
Să me mai întorc la ea.
Dară eă pară de foc,
I-am răspuns așa-șă pe loc:
— Mândră, mândruleana mea
Fie-ți gura ca mierea,
Buzele ca fagurul
Nu ți-oiu mai călca pragul!
Apoî dîrz și oțărît
La fugă că m'am pornit
Și 'ntr'un munte m'am suit
Cu nasul mai tot turtit,

Intr'un vârv de munte nalt
Cu capul în doue spart,
Cu trupul tot beșicat,
Cu perul făcut vâlvoi,
Cu ochiî ca la broscă.
Și când am fost sus pe munte
M'am făcut luntre și punte
Și amar c'am mai strigat
La cei de cari am scapat :
— Dumneșeu să te ferească
De dragostea femească,
Că te-uscă, te face easca,
Te bagă 'n boala căneasca,
Sa n'ajungă sa mănâncă pască.
Dragostile mueresci
Te fac ca să nebunesci,
Mințile să-ți prapadesci !
 Și așa pe când răcnîi,
Inima de-mă recorîi,
Numai ce că mă treziî,
 Că doî me leagă,
 Doî mă 'ntreabă :
Care nevasta mi-î draga ?
Doi îmi trag cu sbicele
De-mă vineșesc crucile
Și-mă curmă dragostile.

Și-așa cum mă neteđia
Ne'ncetat mă cincăia
Să le spun adevărat:
Merge-oïu și de-al' dată 'n sat
La nevastă cu bărbat?
Eă ce să ȑlic?... m'am jurat,
Că nu m'oiu mai duce 'n sat
La nevastă cu bărbat
Dup'un pic de sărutat
Ca să vin cu capul spart.
Și-apoï când m'am mâniaț
Tălpile le am aratat
Și-apucând la sănetoasă,
Nu m'am oprit pân'acasă...

offina

FATA BĂTRÂNĂ.

Fata, dacă 'mbătrânește
Pune pae și-o pârlesce,
Că nime n'o mai peșce.
Ea șede tot superată,
În posturi nepieptenată,
Nelăută, nespelată.
Ear' Crăciunul când sosese
Se peaptenă, se chitesce.
Duminica 'n serbători
Tot așteaptă peștori.
Fata, care 'mbătrânește,
Cătră maica sa vorbesce :
— Maică, scoală-te din pat,
De veđi câni de ce bat,
Poate 's nisce peștori
Și staū pe la 'ncuetoři?
Să-î chiamăm, maică, în casă
Și să-î punem după masă.

Să-î îmbiem cu mâncare
Doar' m'ar lua oare-care !...
Tae, maică, tăeței,
Că vin pețitorii mei.
Tae-î ăute și te poartă,
Că eată-î-ai pe la poartă !
Chiamă-î, măicuță, în casă
Și mi-î pune după masă.
Dă-le, maică, de mâncare
Să nu mă cate-așa tare.
Dă-le, maică, de băt
Să nu mă cate-așa mult,
Că eu nu sunt tare veche,
Atâta că n'am păreche,
Un an doi de vor mai trece
Vor fi vr'o cinzeci și dece.
— Ah ! drăguța maicii fată
De te-ași vedea măritată
Nu te-ași da pe lumea toată !
— Maică, măculița mea !
Nicî în samă nu băga,
Că și eu m'oîu mărita,
De nu'n ist an, de-altă dată,
Și tot voiu fi măritată,
Că m'oîu duce 'n ședători
Și m'oîu pune 'ntre feciori

Și le-oïu șopti la ureche
Să nu priceapă că-s veche,
Și le-oïu pune sorbitură
Să nu me caute 'n gură,
Că n'am nici dinți, nici mesele,
Numai gîngenî cu sbârcele,
Numai un an de-ar mai trece
C'apoi îs de-o sută dece!...

— Mărită-te horholina

Nu ședè fata betrîna,
Că și dracul s'a'nsurat
Și tu nu te-ai măritat!

— Marita-m'ași, mărita,

Pită nu știu frămînta,
Pe lopată n'o știu pune
De n'oïu lega-o c'o fune,
În cuptor nu știu băga
De n'oïu chîema vecina,
Nu știu cine m'a lua!...

Adă-mî, Doamne, și pe-al meu

Fie cât de nătăraî,

Fie cât de blastemat

Numai s'aibă clop în cap

Și să meargă vestea 'n sat,

Că și eî m'am maritat!...

FATA VECHE.

Fata, dacă 'mbătrânesce,
Pune-î pae și-o pârlesce,
Că nime n'o mai peșesce.
Ea umblă tot superată
Și în posturi nespelată.
Dacă dulcele sosesce
Ea se spală, se grijesce.
Duminica, 'n sărbători
Tot așteaptă peșitori.
De-aude câniî că bat
Ea se țipă jos din pat
Și s'apucă de spălat,
De lăut și pșteptănat,
Ear' după ce se gătesce
Maicăi-sale că-î vorbesce :
— Auđi, maică, câniî bat,
Oare 'n curte cine-a 'ntrat?

Poate-s nisce pețitori.
Și se țin la cheutori?
Taie, maică, tăieței,
Și mi-i taie mărunței,
C'or fi pețitoriî mei.
Chiamă-mi-i, maică, în casă
Și-i așeadă după masă
Și le dă, maică, gustare,
Doară nu m'or căta tare,
Și le dă și băutură
Doară nu m'or căta 'n gură,
Că n'am dinți, și n'am mesele,
Amar de țilele mele!
Frunđuliță de sulcină,
Mă dusei într'o grădină,
Mă uitaî într'o fântână
Mă veđui fată bătrână
Fără nicî un dinte 'n gură
Și fugiî o septemâna.
Frunđuliță foae lată,
Mă uitaî într'o găleată
Mă veđui fată gușată,
Și gușată și buzata,
Remăseî nemaritata.
Frunđă verde de dudău,
Me rugaî la Dumnezeu

Să-mă trimită și pe-al meu
Fie cât de nătărău
Tot ași vrea să fie-al meu,
Să se ducă vestea 'n sat,
Că și eu m'am măritat,
De și m'am luat bărbat
P'al mai nătărău din sat !

Maica cu drag mă-o privesce
Și din gur'așa-î grăesce :
— Dă-te dragă, puica mea,
Dă-te iute, nu ședeă,
Și le șoptesce ce-va
Doară nu te-or prea căta;
Le șoptesce la ureche,
Că tu nu ești tare veche,
Numai doă ană de-or mai trece
Ești de patruzeci și dece !

FATA STĂTUTĂ.

Fata, dacă 'mbătrânesce
Și pe fața se sbârcesce,
Nime nu mî-o mai peșesce.
Ea umblă tot supărată
Eară 'n posturi nespălată.
Dacă dulcele-mî sosesce
Ea se spală, se grijesce,
Duminica, 'n sărbători,
Tot așteaptă peșitori.
Și-auzind câniî că bat
Ea se țipă jos din pat
Și s'apucă de spălat,
De laut și pșteptenat
S'arete tîneră 'n sat.
Ear' după ce se gătesce
Cătră mama sa vorbesce :
— Auđî, mamă, câniî bat
Oare 'n curte cine-a 'ntrat ?

Poate-s nisce pețitori
Și se țin pe la cheutori!
Eată-î-as că-s pe la nuc,
Ieși, mamă, c'amuș se duc!

Frunđuliță aluneî,
Taie, mamă, tăieței,
Și mi-î tae mărunței,
C'ăștia-s pețitoriî mei
Ingigați pe subsuorî,
Când îi veđi te iaă fiori.
Chiamă-mi-î, mamă, în casă
Și-î așeađa după masă
Și le spune că-s frumoasă,
Șoptesce-le la ureche,
Că eu nu sunt tare veche,
Numai doî anî de-or mai trece
Voi fi de cinđecî și đece.
Dă-le ce-va de mâncare
Doar' mă cere oare-care,
Și le dă de beutură
Doară nu me cată 'n gură,
Că n'am dinți, n'am nicî mesele,
Vai de păcatele mele!

Frunđuliță de pe rît,
Cu câte fete-am fetit
Șapte cojoace-am vechit,

Și-am jurat cu jurători
C'am purtat un car de flori
Doar' oiu plăcea la feciori
Și'n cosiță și'n bertiță,
Dar' de gîab'am mai purtat,
Că tot nu m'am măritat !

Frunđuliță de răchită,
Mă dusei din casă 'n tindă
Mă uitaî într'o oglindă,
Mă vėđuî fată sbîrcită.
Frunđuliță foae lata,
Me uitaî într'o găleată,
Mă vėđuî fată gușată
Și gușată și buzată,
Remăseî nemăritată.

Frunđuliță și-o alună,
Me uitaî într'o fîntână
Me vėđuî fată betrîună
Fără nici un dinte 'n gură
Și fugiî o septemîună.

Frunđuliță de dudău,
Me rugaî la Dumnezeu
Să-mî trimită și pe-al meu
Fie cât de nătărau
Tot asî vrea să fie-al meu,

Să se ducă vestea 'n sat,
Că și eă m'am măritat
De și mî-am luat bărbat
P'ăl mai nătărău din sat !

MÂȚUL VECINULUI.

Frunță verde și una,
Merge badea la lelea
Și din gură-î dice-așa :
— Lele, lelișoara mea !
Leagă-ți de cosița ta
Un fir de mătăasă neagră,
Când eu sara voiu veni
De metasă te-oîu clăti,
Tu afară vei eși,
Mutul nu s'a nădăi
Pân' ce noi ne-om drăgosti
Afară pe după casă
Sub răchita cea pletoasă,
Unde-î locul înflorit
Și te'ndeamnă la iubit.
Ear' după ce ne-om iubi,
Ne-om iubi, ne-om drăgosti,

În casă dacă-î întra
Și mutul te-a întreba :
Unde-ai ședut atâta ?
Tu ȕi mutului așa:
Tacă mutule surd și slut,
Natarău nepriceput,
Că cum vii cum te trântescă,
De nimică nu grijescă,
N'ai închis ocoalele,
Nici n'ai legat vacile
Și-au venit lupii în sat
Și vacile le-au mâncat !
— Bade bădișorul meu !
Tare-mă place sfatul tău,
Dar' oă face cum știu eu,
V'oău mâna mutul la oă
Să nu vie înapoi
Pe când ne om drăgosti noi,
Oile-s în câmp departe,
Mutul n'a veni la noapte...
— Deschide ușa, tu lele,
Că-ți aduc bumbă și mărgele !
— Lasă-le, unde le-ai pus,
Pân' veă vedea mutul dus !

Frunză verde de tuşlean,
Mutu-î lotru şi viclean,
C'abîa numai s'a pornit
Şi 'napoi ear'a sosit,
Că el n'a ajuns la oi
Şi s'a'nturnat înapoi
Şi s'a pus lângă fereastă
Şi s'a uîtat la nevastă.
Mutul îute s'a 'nturnat
Şi din gur'a cuvîntat:
— Al ha, ha, haită de câne!
Ear' ai strîns drăguţi la tine?
— Frunză verde şi una,
Taci, mutule, nu lătra!
Taci mutule surd şi slut,
Că tu bine n'ai vădut,
Că nu e nici un drăguţ,
Ci-ia vecinului măt,
E mătul vecinului
Şede'n vatra focului
Şi-a venit la mătă noastră
In casa cea drăgostoasă
Cu ea să se veseleasca,
Mătul de s'a prăpădi,
Mutule, tu le-î plăti!...

BABA SUPĂRATĂ.

Ia răchita mugurată
Şede-o babă supărată
Cu fata nemăritată,
Mărita-o-ar, nu se'ndură,
Că mai are-un dinte'n gură
Legat într'o pânzătură,
Şi mai are şi-o mēsea
Legată 'ntr'o lopăţea.
Dar' eū la dēnsa m'am dus
Şi din gur'aşa ū-am spus :
— Dă-mī, babă, arginţi o mie
Că ūi-oū fi ginere ūie,
Că eū sunt om de-omenie!
Şi mai dă-mī încă ce-va
Dintre vacī pe Cīudeşa,
Dintre oī pe Oacheşa,
Dintre găscī pe Boarzăşa,

Dintre găini pe curca,
Și țî-oîu lua fata ta !
 Și-a ȝis baba că mî-a da :
Două rețe și-un rățoîu
Să-mî apuc și eî la boî,
Două rețe potcovite
Să-mî apuc și eî la vite !

LEACUL FETEI.

Țata mamiî cea voinică
Sprintenă și frumușică
Puse seceruica 'n brâu,
Se duse pe lângă riû,
La holdă mare de grâu.
Secera cât secera
Holdița nu mî-o găta,
Secerea că șî-o strica
Și pe gândurî se lua.
Și pe când gândea maî tare
Vine mă-sa cu mîncare
Și mî-o îe la întrebare :
Secerat'a holdă mare ?
Eară ea-î răspunde-așa :
— Maică, măicuțița mea!
Holdă mare n'am gatât,
C'am picat în greu pecat,
Secerea mi s'a stricat,

Pe la mijloc mi s'a rupt,
Inima rău m'a durut,
De când am fost mititea
Nu m'a mai durut așa!

Maică-sa reu se scârbi
Și din gur'așa-î vorbi:
— Du-te, fică, mândrulucă,
Du-te, scumpă, și te culca
In patul tătâne-teu
Doară-ți trece din cel rău!
— Ba eă, măicuță, nu vreu
In patul tătâne-meu,
Că e așternut cu fên
Și mi-î greu de om bătrân!
— Du-te dară, mândrulucă,
Du-te, dragă, și te culcă
In patul fraține-teu
Să nu-ți fie și mai rău!
— Ba eă, măicuță, nu vreu
In patul fraține-meu,
Că e așternut cu brađi
Și mi-î greu, maică, de frați!
— Du-te, fiică, mândrulucă,
Du-te scumpă și te culcă

In patul surorii tale
Să-ți mai treacă din cea jale!
— Ba eă, maică, nu mă duc,
In patul ei nu me culc,
Că e așternut cu flori
Și mi-î greu și de surori!
— Du-te dară mândrulucă,
Du-te, dragă, și te culcă
In podul șopruțului
In patul drăguțului!
— Să fii, maică, sănătoasă,
Că mî-aî scos boala din oase;
Să fii, maică, liniștită,
Chîr acolo-am fost gîndită!

PREȚUL FECIORILOR.

Prunță verde de pe rît,
Feciorii s'aŭ vorovit:
Dați feciori să ne'nsuram
Până fete căpătăm,
Că cătanele-or veni,
Fetele ni s'or scumpi,
Care fată-î cu părinți
La cincî sute de florinți,
Care fată-î sermănuță
La cincî sute de dutcuțe,
Care-s copile măi micî
Patru sute de fenici.
Feciorii s'or iefteni,
Prețul lor așa va fi:
 Ceî măi marî
 Treî grițarî,
 Ceî măi micî
 Treî fenici,
Ear' cărî îs măi mutălăi
Fi-vor cu doî grițarî reî!

ȚARA NECĂJITĂ.

Maî feciori să ne strîngem
Pe bătrîni să-î întrebăm :
Fost'a maî de mult mētasă?
Fost, dar nu așa de deasă!
A fost mētasă maî rară
Și era maî bine'n țară.
Acuma-î mētasa deasă
Și țara maî năcăjoasă.
Și maî de mult aũ fost fete,
N'aũ pus pērul pe-o ureche.
Acum toate-s cu păuni,
Mălaiu-î cu trei sloți bunî,
Căci cāt e fata de hîdă
Pe obraz e rumenită,
Pe spate e metăsită,
D'aîa-î țara năcăjită!

DRĂGUȚA BADIÎ.

— **A**uđi, fată, orî n'auđi,
Orî n'ai gură să respunđi,
Cum te strig'un diecel —
Tinerel și sprintenel,
Merge-î, dragă, după el?
— Las' să strige, neica-l țuce,
Că după el nu m'oiu duce
Că mă îe de subsuoară
Mă poartă pe ulicioară
Și-mî ȑice tot domnișoară!»

— Auđi, fată, orî n'auđi,
Orî n'ai gură sa respunđi
Cum te strig'un clericel
Tinerel și frumușel,
Merge-î, dragă, după el?
— Las' să strige, neica-l țuce,
Că după el nu m'oîu duce.

Că mă pune după masă
Și îmi ȋdice «preoteasă!
Ear' când dragostea-î mai dulce
El ȋe crucea și se duce!

— Auȋă, fată, oră n'auȋă,
Oră n'ai gură să răspunȋă,
Cum te strig'un căpitan,
Căpitanu-î junișan,
Junișan și voinicel,
Merge-î, dragă, după el?
— Las' să strige, ȋapa-l mânce,
Că după el nu m'oău duce,
Căcă când ȋă timp de culcat
El se duce la'mpușcat,
Când e dragostea mă dulce
El ȋe pușca și se duce!

— Auȋă, fată, ori n'auȋă,
Oră n'ai gură să respunȋă,
Cum te strig'un bărbierău,
Vrerea-î după el sa meră;
— Las' să strige, boala-l mânce,
Că după el nu m'oău duce,
Că mă pune la ulăȋa
Și-mă ȋdice «bărbierăȋa ,

Ear' când somnul e mai dulce
El ie briciul și se duce !

— Auđi, fată, orî n'auđi,
Orî n'ai gură să respunđi,
Cum te strigă un cismaș
Voinicel și drăgălaș?
— Las' să strige, boala-l mănec,
Că după el nu m'oiu duce,
Că împunge și străpunge,
Cucuruz nu-î mai ajunge !

— Auđi, fată, orî n'auđi,
Orî n'ai gură să respunđi,
Cum te strig'un măcelarîu,
Om ales, din oameni mari !
— Dă-l la dracul, să tot strige,
Că după el nu m'oîu duce,
Căci când e la ți de post
I se'mpute carnea'n șurț,
Ear' când e la ți de dulce
N'are carne să îmbuce !

— Auđi, fată, orî n'auđi,
Orî n'ai gură să respunđi,

Cum te strig'un vânător,
Tinerel, voinic fecior?
— Las' să strige, boala-l mânce,
Că după el nu m'oîu duce,
Hrana vânătorului
E'n coada capăului,
Toată ȕiua hapaesce,
Sar'a casă când sosesce,
Carne'n traistă nu mai este!

— Auȕi, fată, orî n'auȕi,
Orî n'ai gură să respunȕi,
Cum mi te strigă un jude?
— Dă-l la cîoarele să-l mânce,
Că după el nu m'oîu duce,
Că şi hrana judelui
E'n spinarea sătului.
Toată ȕiua poruncesce
Până sara flămîndesce,
De mîncare nu găsesce
Cătră casă năzuesce,
Cu nevasta se'nvrăjbesce,
La pamênt că mî-o trântesce
Şi din gură că-î vorbesce:
Sue-te'n pod şi-adă poame,
Că eu nu mai pocî de foame!»

— Auđi, fată, orî n'auđi,
Orî n'ai gură să respunđi,
Cum te strigă badea'n frunđa,
Când din frunđa, când din buđe,
Badea e un feciorel
Tinerel și frumușel,
Sprintinel ți subțirel,
Pare că-î tras prin inel,
Merge-î, dragă, după el?
— Las' să strige, neîca-l țuce,
Că eu după el m'oiu duce,
C'a lui dragoste e dulce.
Eu când îi aduc de mâncare
El de lucru grijă n'are,
Țipă coasa'n fuga mare,
Țipă coasa pe fînațe,
Vine și mă strînge'n brațe.
Mă sărută cu dulceață!

DRĂGUȚA DIACULUI.

— **A**uđi, fată, orî n'auđi,
Orî n'ai gură să respunđi,
Cum te strig'un teologel
Tinerel și frumușel,
Merge-î, dragă, după el?
— Las' să strige, neîca-l țuce,
Că după el nu m'oîu duce,
Că m'a pune după masă
Și mî-a ȑice «preoteasă!»

— Auđi, fată, orî n'auđi,
Orî n'ai gură să respunđi
Cum te strig'un dăscălaș
Tinerel și drăgălaș,
Drăgălaș și frumușel,
Merge-î, dragă, după el?
— Las' să strige. boala-l mînce,
Că după el nu m'oîu duce,

Că dascalul săracul,
Când aude clopotul,
Lasă coasa'n buruene
Și se dă după pomene,
Și cum le aduce-a casă
Se și pune după masă
Și măncă ca o mireasă !

— Auđi, fată, orî n'auđi
Orî n'aî gură să respunđi,
Cum te strig'un diecel
Tinerel și frumușel,
Merge-î, dragă, după el?
— Las' să strige, neîca-l țuce,
Că eă după el m'oîu duce,
C'a lui dragoste e dulce.
Când mă duc la pleumbare
Țipă cartea în cărare.
Vine si mă strânge'n brațe,
Mă sărută cu dulceață.
Și mă îe de subsuoară,
Mă poartă pe ulicîoară,
Mă sărută'n gurișoară
Și-mî ȑice tot «domnișoară!»
De te-ar săruta o sută,
Ca diacul nu sărută,

Că te sărută cu dor,
Că nu-î staă boi 'n ocol,
Și sărută pe ticneală
Că nu-î staă boi 'n tînjală!

GASDA MARE.

Am o casă și o masă
Și-o frumușică boreasă
Și mă chîem că-s gasd'aleasă;
Am o pipă și-o căldare
Și mă chîem că-s gasda mare.
Am o pipă și-un jașcău
Si mă chîem că sunt birău.
Dar' vecina îmi dicea
Că pipa nu este-a mea.
Am o mătă și-un coteiu
Treî fasole'ntr'un ștîubeiu,
Dar' și-acele
Nu-s a mele,
C'a muncit soacra pe ele,
Am o vacă și-un vițel
Și mânânc malaîul gol,

Că de dorul laptelui
Sar în vârvul gardului
Și de dorul smântâni
Sar în fundul fântâni,
Ear de dorul untului
Sar în capul Grecului.

MUEREA COSAȘULUI.

Merge bărbatul la coasă
Muerea remâne-a casă.
Bărbatul bate coasa
Muerea bate crișma.
Bărbatul în câmp cosesce
Muerea crișma păzesce,
Bărbatul vine în sat
Muerea-î zace în pat,
N'are frică de bărbat.
Bărbatul vechînd că zace,
Nu sci singur ce s'ar face :
Orî boii desprinde-î-ar,
Orî la popa duce-s'ar?
Muerea'n pat se urnesce
Și din gur' așa-î grăesce :
— Bărbățele dragul meu,
Ascultă-mă ce-ți dic eă !

Lasă boii la dracu,
Și pe popa la focu
Dar' ie cofa de colu
Și te du pe cel păreū,
Că-î găsi un făgădău;
Umple cofa cu vin rasă
Și te'ntoarce iute-acasă
Și mî-o pune-apoi pe masă;
Trage masa lângă pat
Cum e la cel bolnav dat,
Și pune scara la pod
Ie o puică și-un cucoș
Și-î curățește frumos,
Frige-mi-î, nu mi-î pripi,
Doar' mă voiu tămădui.

Bărbatul dacă simțesce
Muerea de ce bolesce,
El din gur'așa grăesce:
— Nevastă dragă, nevestă:
Ce-a trecut pe la fereastă?

Muerea fruntea'ncreșesce
Și din graiu așa grăesce:
— E mîța de la vecina,
Că mî-a oblicit slănina!

Bărbatul se oțeresce
Și muerii că-î vorbesce:
— Minți muere, minți cățea,
Minți dragă muerea mea,
C'aia nu poate să fie,
Mâța nu-î cu pălărie,
Nicî nu-î mâța veciniî,
Că n'ar lătra-o câniî!
— Meî bărbate, mēî păgâne,
Orî ești orb, orî nu veđi bine.
Orî doar' tu me temî pe mine?
Dacă tu me temî pe mine
Șeđi de mă grijesce bine!

Bărbatul ȑice așa:
— Nevăstuȑă, draga mea!
Eū pe tine te-aș griji,
De-ar avea cine-mî cosî.
Dar' eū merg la lucrul meu
Tu te ducî la făgădăū
Și beî cu drăguȑul tēū
Eū vin sara, cer de cină,
Tu nu-mî daî nice lumină,
Nice patul de hodină.
Eū de cānd mi te-am luat
Cină bună n'am māncat,
Nicî în pat nu m'am culcat!

Muerea se oțeresce
Și din graiu așa grăescel
— Tacî bărbate, tacî păgâne,
Că tu nu ai fost de mine,
Tu singur ești vinovat!
Pe mine când m'ai luat
Biciul să ți-l fi 'nodat
Și'n mine să fi fost dat,
Minte să mă fi'nvățat,
Eă așî sci că am bărbat.
Dar' acuma poți tăcè,
Nu faci din mine ce-î vrè!...

MUEREA MINCINOASĂ.

Harnică-î muerea mea,
Harnică, dracul s'o ăa,
C'a avut un Țol vĕrgat
Și l-a scos afară'n gard
Și-atâta l-a purecat
Pân' ce tot l-a sfârtecat,
Și-avut unul de bucî
Și l-aŭ scos căniî în hucîu
Și-atâta ce l-aŭ întors
Și pe față și pe dos
Până ce-a remas tot jos.

Harnică-î muerea mea,
Harnică, n'aîba s'o ăa,
C'a pus pînda pe urdoîu
Și-a pus'o de-un an, de doî.
Dintr'o sută de fuioare
Mî-a iăcut o cheutoare,

Dintr'o sută de lână mară
Mă-a făcut un brăcinariu.
Din Pasci până'n Sânziene
Mă-a făcut un fund d'ismene,
Dar' când a fost la croit
De-o palm'a măi trebuit.
Eu o'ntreb ce mă-a lucrat,
Ea crede că vreă s'o bat
Și prinde-a se văera
Și din gur'a cuvânta :
— Măi bărbate, nu mă bate,
Că eu nu-s ca celelalte
Să-mă dau cănepa în parte
Măi bine o bag în foc
Să nu-mă fac necaz să torc !

Harnică-î muerea mea,
Harnică, dracul s'o ăa,
Că-mă face coleșă'n oală
Și-o pune pe vatra goală.
Eu îi dau un pumn ori doi
S'o pună pe *curpatoiu*,
Ea o pune pe cărbuni
Și se duce la vecină,
Prinde-a spune la minciună,
C'am bătut'o cu tăciuni !

MUEREA HARNICĂ.

Harnică-î muerea mea
Harnică, dracul s'o ăa!
Cât a lucrat într'o vară,
A țesut o pândă rară,
 Și de rară
 Ca o scară,
 Și de deasă
 Ca o leasă.

Printre ițe, printre spată
Pasce-o eapă'mpiedică
Și-o *strașnică* ne'nvățată,
Printre ițe și fuscei
Pasce-o scroafă cu purcei.
Ear' la mijlocul pândii
Pasce găscă cu puii.
La mijlocul ițului
Intră capul mătului.

Pe sulul cel de'napoi
Șepteșecă de *lăturoi*
Eară pe cel de'nainte
Dracul îi mai ține'n minte!

Harnică-î muerea mea,
Harnică dracul s'o ăa,
Face pânda ca un sac
Și ăice că-î de bumbac,
Face pânda ca un țol
Și ăice că-î de fuior.
Țes'o țiră, nică un cot:
«Haă, mamă că nu mai pot!»

MUEREA BOLNAVĂ.

In a ogorul cânipi
Muerea se bolnăvi.
Când fuse la semănat
Muerea bolnavă'n pat
Când era cânepa mare
Muerea bolnavă tare
Cătră bărbat tot ochia
Și din graiu așa ținea!
— Bărbate, lumina mea!
Cânepă mă-ai semănat,
Boala'n oase mă-ai băgat.
Cânepa-î mare, nu prea,
Boala-î mare, foarte rea,
Boala-î rea și mare reu
A stârnit ea'n pșteptul meu.
De-ai face pe voia mea
Foarte bine mă-ar părea,

Să culegi tu cânepa
Doar' mă-ar mai trece boala !

Bărbatul stă și gândește
Și din gur'așa-î vorbesce :
— Muere, iubita mea !
Culege-ași eă cânepa,
Dar' mi-î scurtă cămeșă
Nu sciă de mi s'a ședea !

Muerea adănc oftează
Și din gură cuvintează :
— De-ai fi un bărbat cu lege
Cânepa tu mă-ai culege ;
De-ai fi un bărbat cu milă
Ei duce-o și la topilă ;
De-ai fi un bărbat bun foarte
Afară cânep'ai scoate,
Și de-ai fi tu cu credință
Ai duce-o și la melița,
Și de-ai fi un bărbat bun
N'ai aștepta mult să-ți spun,
Ci-ai pune-o'n furcă și-ai toarce
Și cămeșă că ți-ai face,
Că tu sciî bărbate bine
Că de când sunt după tine

Că tu sciï bărbate bine,
Că de când sunt după tine
Lună, Marți, Miercuri n'am lucrat,
Că m'am temut de păcat,
Joile încă-s legate
Nu lucru să fac păcate,
Ci le țin de sănătate.
Vinerea toat'o cinstesc,
Cu nemic nu mă muncesc
Ca să nu păcătuesc
Și ceva rău să-mi stêrnesc.
Sâmbăta tot am lucrat,
Dar' nu mi s'a arătat,
Bubă'n cap mi s'a țiapat
Și-atunci m'am culcat în pat,
Mi s'a țiapat bubă'n cap
Și-am trebuit ca să zac!

Duminica, când sosia,
Muerea mi se trezia,
Din pat că mi se scula,
Frumos mi se îmbrăca,
Caer pe furcă pune
Și cu sporiu bine torcea.
Dar' când prinse a lucra
Svîrli furca la naiba,

Poale albe sufulca
Și la popa alerga
Și din gură-î cuvânta :
— Părinte, sfinția ta !
Eă te rog pe dumnă-ta
Strămută Duminica,
C'am caer de-a scărmana
Și pe bărbat de-a'mbrăca,
Și spune la crâsnicul
Să nu tragă clopotul
Pân' n'oîu găti caerul,
C'am un caer de gătat
Și bărbatul de'mbrăcat !

Ear' popa din graiu graia :
— Tu nevestă, draga mea !
Pentr'o ocă
De holerca
Ți-oîu muta
Duminica !

Dar' muerea cuvânta :
— Părinte, sfinția ta !
Pentr'o holdă de cânepă
Eă nu dau nici o' holercă,
Cânepa-î de boală'n spate,
Holerca de sănătate !

Și cum ȋdice cum cuvântă
Drept spre crîsmă mi s'avântă.
Dar' lângă biserică
Furca mî-o împiedică
Și-o trage lângă părete,
Cânele de fus o vede
Și spre dînsa se repede,
Și tocmaî când socoti
Că de fus s'a mîntui
Și reșchitoriu-î aci
Și din gură că-î vorbi:
— Haîda jupâneas'a casă,
Că tu n'ai față pe masă,
N'ai nicî țol, n'ai nicî perină,
Bată-te crucea țolină,
Aî un lepedeu de-un cot
Și-atîta-î la tine tot,
Și-apoi și tu te-aî numi
Intre mîndrele lumiî!

MUEREA SOMNOROASA.

Frunză verde sulumină,
Mi s'a pus somnu'ntr'o mână,
Și-ași dormi o septemână,
Mi s'a pus somnu'n stânga
Și-ași dormi încă una.
Dar' bărbatul mă trezesc
Și din gură-mă tot vorbește:
— Muere, sufleta mea !
Scoală din pat, nu zăcea,
Scoală mulge vacile,
Cu le-or mulge altele
Și ți-or strica laptele,
Scoală, scoală, dragă, scoală,
Că ți-a fi destul de-asăară,
Scoală, nu zăcea în pat,
Că vecina s'a sculat

Și le-a muls și le-a țipat,
Și tu tot nu te-ai sculat!
— Măi bărbate, suflet mic,
Lasă-mă să dorm un pic!
Mei bărbate, suflet rău,
Lasă că le-oiu mulge eu,
De le-oiu mulge, eu le-oiu mulge,
De nu, sunt vițeî și-or suge!
Și le-oiu mulge și eu mâne,
Și le-oiu țipa altă mâne,
Și le-oiu țipa pe ogoara
Și le-oiu ținea ca sa moară
Tot în capul satului,
Rușinea bărbatului!

VÂRVARA LUI GLIGORAȘ.

Vârvara lui Gligoraș
| Cu poale din Mediaș
A gândit pânză să-și pue
Nime ca să nu mai scie.
Și ea cum mi s'a gândit
Bărbatului ȋ-a vorbit:
— Bărbate, sufletul meu!
De-ai sci tu ce-am gândit eũ:
Noi de când ne-am cununat
Pânză tot am cumpărat,
Acum ȋns'am cugetat
Să m'apuc eũ de lucrat.
Tu-mi vei face de mȃncat.
Batăr cât de ne-am trudi
V'om cerca de-a și urȃi.
Amȃndoi vom *năvȃdi*

Și-astfelîu pânza vom porni
Doar' la cale vom eși.
Și-om tocmî răsboîu'n casa
Ca mai curênd să se țasa.
Și noi ne vom învol
A mai și cam odihnî,
Când va fi soarele cald
Să ne hodinim cu drag,
Când va bate ce-va vîntul
Să ne mai rugăm cu gîndul,
Când va fi la bătătură
Să ne sărutăm în gură!

Vârvar'așa cuvînta.
Dar' pânza nu se lucra.
Bărbatul că mî-o privîa
Și din gur' așa țicea :

Saraca muerea mea
Harnică se ținea ea!
Face pânza ca un sac
Și țice că-î de bumbac,
Face pânza ca un țol
Și țice că-î de fuîor.
Pintre îțe pintre spată
Pasce-o eapă 'mpîedicata,

Pintre ițe și fuscei
Pasce-o scroafa cu purcei,
Pe sulul cel de'napoi
Patruzeci de *lăturoi*,
Pe sulul cel de'nainte
Dracul îi mai ține minte,
La mijlocul ițului
Intră capul mățului!

Vârvara, când aușia
Bărbatul ei ce ținea,
Amar mi se mai scârbă,
Pânza mî-o afurisia
Și din gur'așa ținea :
— Face-te-ai pulberă, pleava,
Să n'am atâta zabavă :
Face-te-ai pulbere, prav,
Să n'am atâta nacaz,
Pierdutu-te-ai fi fost pânza,
Că n'a fost cin' să mă rița,
Dar' tu m'ai făcut de ris,
Par' c'ai fi vrut înadins.
Și mie mî-ai făcut scârbă,
De mă cred că nu-s de treabă.
Se duce vestea în țară
Că m'ai *opăcit* o vară.

Bată-te crucea resboiu,
Umpli casa de gunoîu.
Când în casă te-am băgat
Tăul n'a fost desghieţat.
Aū venit şi Pascile
Eū tot legam firele.
Când ajunseî la Sân Georgîu
Gat-am fost să te daū jos.
Când era pe la Ispas
Cu tortul aveam năcaz.
Când era pe la Rusale
Mă lovir'un cârd de boale.
Şi barbatul mă muştra
Şi din gură-mî tot şicea
Că eū nu-s ca altele
Să-mî pot găti pânzele.
Dară el nu vede bine
Ce-amar a picat pe mine,
Că de-amar şi jale mare
De-abîa mă ţin pe picioare.
Eram gata de-a bolî
Muştrarea'n minte-mî venî,
Că m'a tot muştra bărbatul
Că nu-s bună nicî de dracul.
Măcar că ar putea face
Ca mie să-mî dee pace,

Că el alta nu măi scie
Făr' a mă mustra să vie.
Par' că el nu sci prea bine,
Poate măi mult de cât mine,
Că de n'ar fi serbători
Eă aşı lucra cu alt sporîu.
Dar din Pasci până'n Rusale
Am ținut Marția cea mare,
Lună, Miercuri n'am lucrat,
C'așa eă m'am apucat
Chiar de când m'am măritat.
Joile-s ȝile legate
Nu lucru să fac pēcate,
Ci le țin de sănătate.
Vinerea toți o cinstesc
Nici eă nu voiu să muncesc
Ca să nu pēcătuesc.
Sâmbăta poate-aşı lucra
Dacă mi s'ar arăta.
Odată am și lucrat,
Dar' nu mi s'a arătat,
M'a lovit o boală'n cap
Și-am cătat ear' ca să zac.
Boala, ce mă năcăji,
Măi rea nici c'ar putea fi.
Dac'apucam a dormi
Nu era a mă trezi.

Duminica-î ȝi domnească,
Serbare dumneȝeească,
Atuncî dorm ȝi eũ mai bine,
Că nu mẽ mai muștră nime.
De'ntristată ce mai sunt.
M'așî băga chiar în mormânt,
Dar' nu e cine săpa
Ca să facă groapa mea,
De năcaz a mẽ scăpa.
Dară până ce-oïu scăpa,
Sciũ eũ bine ce-oïu lucra,
Lucru dintâiu l-oïu strica,
Că eũ caer n'oïu mai toarce
Doară singur nu s'a face.
Pânz'oïu strânge-o din resboïu
Și-oïu arunca-o'n lădoïu
Și-o ȝin pân' la primăvară,
Atuncea voïu scoate-o eară,
Dar' oïu pune-o după casă,
Câȝi vor trece toȝi să ȝasă.
Și punând'oïu ȝice-așa :
«Pânză, pânzișoarea mea !
De te-î ȝesă, bin' de bine,
De nu, foc face-oïu din tine !»
Atâta urma-mî va fi,
Că voïu sci a mẽ păzi.

Și cât eă voiu măi trăi
Pânză nu voiu măi urzi.
Asta început să fie
Și sfârșit până'n vecie !

MÂNDRA MEA.

Mândra mea de mândră mare
Nicî o iîe bună n'are.
Numai una de bumbac
Și-î cârpită după cap.
Dar' mândra mea ȝice-așa,
Că de-ar trăi mumă-sa
N'ar fi nime ca dînsa,
Și de-ar avea ea putere
Ar ține-o tot cu mîiere,
Dar' o ține cu ce poate
Tot cu crumpene necoapte.
Dar' ei de asta nu'î pasă,
Că e destul de frumoasă.
De frumoasă n'are baiu,
Că-î cu dințîi ca la caî.
De frumoasă e frumoasă
Cu dințî mari cu buze groase,
Și cu limba de-un cot scoasă.

De frumoas'ar fi ce-ar fi
Numai de s'ar sci grijă,
Dar' nu-î cum ar putea fi:
De pe dinţi, de pe măsele
Poţi îngrăşa trei purcele,
De pe dinţi, de pe gingei
Poţi îngrăşa trei purcei!

MÂNDRA ȘI IUDA.

Pusei șaua pe doi cai
Și plecai în sus la raiu
Raiul era încuiat,
De trei ori am genunchiat,
Lui Dumnezeu m'am rugat
Raiul mi l-a descuiat
Eu într'însul am intrat
Ce-am *văst* mult m'am bucurat:
Trupuri albe înflorite
Și de popa spovedite.
De la raiu me scoborî
Și spre iad că me pornî.
Iadul era încuiat,
Eu într'însul am intrat,
Ce am *văst* m'am spăriat:
Trupuri negre ne'nflorite,
De popa nespovedite,

Și-am *văst* căldări mari fierbând
Și suflete chinuind,
Și m'am dat m'ai 'ncolea
Și-am *văst* și pe mândra mea
Ședea Iuda lângă ea,
Cu biciu de foc mî-o plesnîa
Și din gur'așa-î dicea :
— Spune, fat' adevărat
Câți feciori ai sărutat
Până a nu veni'n iad?

Mândra mea se văeta
Și din gură cuvînta :

— Aă fost doi
Cu călțunî noi,
Și-aă fost cincî
Cu opincî,
Și-aă fost noue
Cu *boboaua*
Eară dece
Cu chepeneg...

Iuda, când mî-o aușîa,
Biciul de foc asvîrlîa,
In brațe mî-o cuprindea
Și la pîept că mî-o strîngea,
Pe genunche-o aședa,
Pe buze mî-o săruta.

Când în brațe mă-o strîngea,
Frigurile mă prindea,
Când pe buze-o săruta
Măi tare mă tremura
Și-amărit strigaî așa :
— Dă-te, Iudă, cât colea,
Ce ai tu cu mândra mea !

Apoi întîndînd mîna
Diseî mîndrei mele-așa !
— Adă-mî mîna cea dreaptă,
Adă-mî mîna și mă iartă,
Că-ți voiu fi greșit vr'odată !
Peste-un an orî peste doi
Ear' ne'ntîlnim amîndoî
La târg la Ierusalim,
La casele lui Balim,
Unde nu sunt buți de vin,
Ci amar, venin și chin !

CUMATRA.

— **F**runđa verde siminoc,
Ce-ai pus, cumătră, la foc?
— O găină și-un boboc!
Gaina s'o fac friptură
Și bobocul *saramură*
S'avem chef la beutura.
Mațele bobocului
Să le dau bărbatului
Să se ducă dracului
Din stavila patului,
Sa nu mai am grija lui.
Că din partea dragului
Poate merge dracului.
Ear' gaina pentru tine
Pe când vei veni la mine
Să mâncăm, să trăim bine!

MUEREA BLĂSTĚMATĂ.

Nu te uita lele draga
La cămeșa mea cea neagră,
Că măicuța mi-î cam slaba
Și mândruța cam beteagă
Și muerea blăstemată,
Tot clocesce'n corn de vatra
De nu-șî face țol pe pat
Nicî cămeșă pe bărbat.
A avut un țol vergat
Și l-a scos afară'n gard
Și-atâta l-a purecat
Până tot l-a sfârtecat.
Și-a avut un țol de bucî
Și l-a scos câniî în huciu
Și-atâta ce l-aî întors
Și pe față și pe dos
Pân' ce-a remas totul jos.

FATA GÂSDACULUI.

†
Dragă-mi-î fata săracă,
Că cu mâna ei se'mbracă.
Da fata găsdacului
Las'o'n mama dracului,
Că şirele de la mână
Sunt cusute pe fărină,
Şirele de preste cot
Pentru slănină din pod.
Cămeşa din brâu în sus
Pe-o mîerţă de cucuruz,
Poalele din brâu în jos
Pe-o mîerţă de grâu frumos.
Nicî aşa nu î-aŭ plăcut,
A făcut, ce-a mai făcut,
Subsuoară 'şi le-a pus
Şi cu ele că s'a dus
Pe cea uliţă în sus

C'o oală de jîntueala
Să le facă cu ciceală
Și cu una de jîntița
Să le facă cu cheiță!

RUGĂMINTEA DRĂGUȚULUI.

Înseraî Luni seara'n sat
La nevastă cu barbat.
Când era dragostea dulce
Pe barbat dracu-l aduce.
Eu-l întreb de-î sănetos.
El mă îe de cap și jos.
Eă socot că șuguesce
El cu bota me'ndescesce,
Eă fug doară de el scap
El cu bota-mă dă în cap...
Tătaisă Sânđiană!
Fă-ți o milă și-o pomana
Doar' câștigă vr'o burueană
Burueana maculuî
Ca s'o daî barbatuluî
Să se ducă draculuî
Să nu maî am grija luî!>

POPA LACOM.

Mă culcaî sara voinic
Și nu mă durea nemic.
Mă culc sara sănătos,
Nu mă durea nici un os.
Când fu pe la mîed de noapte
Mă trezesc cu sânta moarte.
Când fu coalea pe la prânț
Vine popa cât un mînd
Și se șterge pe la bot
Și-î pare bine că-s mort,
Și-apucă'n mână o carte
Și-mî mai iartă din păcate
Și-mî ie vaca cea cu lapte,
Și-mî cetesce-un sărindariu
Și-mî ie grâul din hambarîu.

MÂNDRUȚA LUCRĂȘIȚĂ.

Într-o țară e țara și lumea
Nu-î mândruță ca și-a mea,
Că-î mândră și frumușea
Și'ncă-î lucrășiță bună,
Că'ntr'o lună
Toarce-o lână
Și dă doi saci de fărină
Și-o pătrare de slănină.
Da cânepa cum s'a tors?
Coborând pe scară'n jos
Cu blid mare de fărină,
Cu darabul de slănină
Ducându-le la vecină.
Ear' după ce le ducea
Vecineî așa-î dicea:
— Na, vecină, pune bine
Și nu spune cătră nime,
Bărbatul de-a'nsciința,
Doamne, reu ne-a boteđa!

ȚESETOAREA.

Ță țipă mama să țes,
Eu mă suî pe sul și-apăs.
Pe suluțul de'napoi
Patruzeci de lătunoî
Și pe sulul de'nainte
Dracul le-ar măi ținea'n minte,
Că prin ițe și prin spată
Merge-o eapă'mpiedicată,
Ear' prin țesutul pânzii
Merge cloșca cu puii.

FLĂCĂUL ȘI VĚDANA.

Frunză verde de dudău,
Tu vĚdană cu flăcău,
Nu-î păcat de Dămnețeu
Să te legi de capul meu?
Eu fără' de leac de musteață,
Ear' tu cu copil în brațe!
— Frunză verde de hemeiu,
Bădiță, bădiță hăi!
Dac'aî fost așa holteiu
Ce-aî cătat între femeî,
Dac'aî fost așa de treabă
Ce ți-a fost vĚdana dragă?

DESPRE CIOCOL.

ȚĂRANUL ȘI CIOCOIUL.

Frunță verde baraboiu,
La moară la Dorohoiu
Merge-un car cu patru boi
Incărcat cu păpușoi.
Dinapoia carului
Merge'n fuga calului
Cîocoîeșu satului
Cu năravu dracului
Și dice țăranului:
— Bun ajunsu, măi țărane!
— Nu-ți mulțănesc, măi cucoane!
— Măi țărane tu ești bat!
— Latri, cîocoîu gulerat,
Că de-asăară n'am mîncat
Și tu dîci că eu sunt bat!

Ear' cîocoîu satului
Cu năravu dracului,

Sciind rându calului
Nu-și lasă năravu lui,
Pune-o mână pe oblânc,
Alt'o bagă'n sîn adânc
Și scoate-un biciu plumbuit,
Plumbuit, resplumbuit,
Și-avântându-l într'o parte
Trage la țaran pe spate,
Trage una, trage două,
Trage mereu pân' la nouă.

Ear' țaranu satului,
Sciind rându carului,
Bagă mâna pe sub scoarță
Și scoate-o măciucă groasă,
Groasă, groasă, cîtoroasă,
Și-avântând'o într'o parte
Trage la cîocoîu pe spate,
Trage una, trage două,
Trage patruzeci și nouă,
De-î rupe spinarea'n două
Și-î creapă pealea în nouă
Și trăgându-î cât îi trasă
Pe cîocoîu apoi îl lasă
Și se duce'ncet spre casă.

Frunđușița bradului,
Cîocoieșu satului
Cu năravu dracului
Trage pîntenî calului
Și fuge spre satu lui.
Ear' în sat cum îmi ajunge
Drept la crâșmă mi se duce
Și astfelu din gură-mî ȑice;
— Măi Ioane Balabane!
Rău mă dor cele cîolane,
Scoală iute în picioare
Și-aprinde o lumîinare
Și-mî dă rachiul de cel tare,
Dă-mî rachiul de trei părăle
Și mă freacă pe spinare!

Balaban sare de grabă
Și pe cîocoiu îl întreabă:
— Dar' ce mî-ai pățit, cucoane,
De te dor cele cîolane?
— Ia m'am bătut c'un țăran,
C'un țăran, c'un hoțoman!

Atuncî Ion Balaban,
Sciind rîndu crîșmei sale
Ie rachiul de trei părăle

Și-un pumn bun de sare mare
Și mi-l freacă pe spinare.

Ear' cîocoîu satului
Cu năravu dracului
Usturându-l la spinare
Strigă, strigă'n gura mare!
— Măi Ioane Balabane!
Rău mă dor cele cîolane,
Mai încet din frecătură
Că-mi sar și dinții din gură!

Dar' Balaban ce făcea?
Mi-l freca și mi-î dicea:
— Așa-ți trebe, măi cucoane!
Ce nu te lași de bătoane?
Nu te'ncepe c'un țeran,
Că și-asa el ți-î dușman,
Că țaranu, când te bate,
Zacă un an și jumătate!

PRIMARIUL ȘI CİOCOÎ.

Prunță verde baraboïu,
A venit vremea de-apoi
Să punem primariu din noi
Să judece pe cïocoï
Cum ne-aü judecat pe noi.
Primarele cu suman,
Primărița cu tulpan,
Judecă cïocoï avan.
Primarele cu cojoc,
Primărița cu moțoc
Judecă cïocoï foc.
Primărița cu papucï,
Primarele cu opincï,
Opincï nerase de cal
Abïa le duce la deal
Judecă cïocoï-amar!

BOIERII DIN GALAȚ.

Haideți, haideți la Galaț,
Că boeri-s îmbrăcați
Cu castale
Rupte'n poale,
Cu coatele toate goale,
Cu saiele
De nuele,
Tot să stai să cați la ele!

Haideți, haideți la Galaț,
Că boeri-s încălțați
Cu papuci
De coji de nuci,
Potcoviți cu dinți de știucă,
Cu papuci de coji de rac
Potcoviți cu dinți de crap
Cu piele de capră'n cap!

DESPRE ARNĂUȚI.

ARNĂUTUL.

Sus la munte ninge, ploauă,
Jos la țară cade roauă;
Sus la munte viscolesce,
Jos la țară earba cresce;
Sus la munte s'aũ suit,
Jos la țară aũ sosit
PatruȚeci de Arnăuți
Toți în arme învescuți,
PatruȚeci de musce-aũ prins
Și cu săbiĩ le-aũ ucis,
Ear' arnăutu cel mare
A prins un bondar de nare
Și tot îi da pe spinare
Să nu-ĩ facă supărare,
Și tot una-l cicălia
Să nu-ĩ ȳasă'n calea sa,

Că de-a mai ieși vr'odată
Și mai tare o să-l bată,
Și-o să se întâmple chiar
Chiar o moarte de bondar!

DESPRE SAȘI.

SĂSOAICA ȘI VREMEA.

Frunză verde cea nemțească
Fost'aũ un Sas și o Sască.
Sasca Sasului ȝicea :
Și mereũ îl cincăia ?
— Ia se'ncepem noi odată
Cea slănină din pod lată !

Sasu cu inima tare,
Îi respundea'n gura mare :
— No, mai fii cu așteptare,
Până vremea va sosi
Și atunci ne vom sui
Și din pod vom cobori
Slănina din cârligele
Și-om tăia-o bucățele
Incepând de la urechi
Și vom fierbe-o cu curechiu !

Sasca, neputînd răbda,
Tot pe Vreme aştepta
Suspînând şi blăstîmînd,
Slînina din pod visînd.

Eată că'ntr'o ȕi de vară
Sasu merse'n cîmp afară
Lăsînd numai Sasca'n casă
Să-î grijească pentru masă,
Să-î aducă de mîncare
Cînd va fi prînzul cel mare.
Cînd îî pe la prînzîşor
Vine îute un fecîor,
Şi cînd dă să între'n casă
Ȑice aşa cîtră Sasă:
— Bună vremea, jupîneasă!
— Să fîi, Vreme, sănătoasă!
Strigă Sasca bucuroasă,
Eû de mult te tot aştept
Din slînină ca să'ncep!
Bine, Vreme, c'aî venit
Că de mult te-am fost dorit
Ca să îei slînina jos,
Căcî acum'aî timp frumos!
Din pod, Vreme, să mî-o îei,
Şî-apoi cere tot ce vreî,
Că ȕi-oîu da de dorul ei!

— Să-mă dai, dragă jupâneasă,
Puțină slănină grasă
Să duc pruncilor acasă!
— Bine dar', așa să fie,
Jumătate ie-ți-o ție,
Ceealaltă îns'o lasă
Ca să am și eu în casă!

Vremea-și ie cuțitu'n mână
Și se sue la slănină,
O coboară și-o împarte,
Ie pe umăr jumătate
Și se duce pe-o cărare
Cu slănina în spinare.

Colea după ce'nserase
Din câmp Sasu se'nturnase.
Sasca-î ieseă înainte
Și-î îndrugă la cuvinte
Cum că Vremea a sosit
Și slănina i-a'mpărțit,
Jumătate-a dus'o'n spate
Și i-a lăsat ceea parte.

Sasu ie în mână lemne
Și aleargă după Vreme,

Strigând : «Vreme românesc,
Unde ești să te turtesc !»
Dar' în veci n'o să ajungă
Pe Vremea cu glugă lungă !

Și-așa Românul a tras
Pe săracul Sas
De nas,
Ear' sërmana Carolină
Tot ofta după slănină !...

IONAȘ ȘI PĂGUBAȘII.

Când e ceață prin Bârgău
Atuncea caii se ieș,
Când e ceață și cu bură
Atuncea caii se fură,
Când e ceață și cu vânt
Atuncea caii se vînd.
Mă părăsc căraușii,
Că eu le-am furat caii.
Da eu, deș, nu i-am furat,
Ci cu totul i-am luat.
Li-am lăsat o eapă chioară
Să ducă grăul la moară,
Li-am lăsat o eapă scioapă
Să tragă mortul la groapă.

Frunđușița mărului,
Lua i caii Sasului
Chiar din fundu grajdului.

Sasul mă căta pe vale
Eă mă duc pe deal călare.
Sasul mă căta pe luncă
Eă mă duc pe deal la fugă.
Sasu mă căta mereă
Eă cu mândra'n făgădăă.
Eă beă și mă veselesc,
Ear' de Sas nică nu gândesc.
Și eă beă și joc și cânt
Și de Sas nu-mă vine'n gând.

Frunăă verde treă păstăă,
Am o măță și un coteă
Șă-un gălătușel de teă,
Dur în colo, dur în coace,
Mă treziă la ăarmaroace
Țiind murgiă de dîrloage.
Când a fost la târguit
La cel ce ă-a prăpădit.
Când a fost la aldămaș
La Sasul cel păgubaș.
Când a fost la răfueală
La fierele zurăeală,
Păntecele durăeală,
Spatele hurducătură
Și capul scărmănatură.

Eă, v    nd c   t  gu-  r  ,
M  porn   în drumu meu.
 i la drum cum mă porn  
C'un bun prietin m 'nt ln  ,
Prietinul cum mă v   ,
Bună calea că-mă d   :
— Bună calea, Ionaș!
Cum e r ndu la ora ?
— Nu prea bine, Grigora ,
Că e plin de p guba  .
M  duse  se cumpăr gr  ,
E  m -   prins murg   de fr  ,
M 'ntrebară de-unde vi .
M  duse  să cumpăr sare
E  m -   prins de cheutoare
M  luară la'ntrebare,
La dubit  i sc rm nare,
Legea lor  i-acu     are!

HOȚUL ȘI SASUL.

Țoată lumea-mă strigă hoț,
Că lă-am furat caii toți.

Da io, deă, nu ă-am furat,
Făr' cu stava ă-am mânat
Pân' la târg la Țeligrad
Șă-acolo bine ă-am dat :

Tot mânđu
Cu husoșu
Și calu
Cu taleru.

Păgubașu dormă'n șură
Invălit cu țundră sură.
Mă uitaă din vârv de munte
Cum plângea Sasu prin curte.
Sasu plângea cu Săscuța
Io l'enchinam cu glăjuța.
Sasu se cânta pe-afară
Și Săscuța în cămară

Io treceam cu caii 'n țară.
Sasu se cânta prin casă
Io număram banii pe masă
Și pe când îi număram
Din gură așa diceam:
— Plânge, plânge Sas sgulit,
Că de cai ești mântuit!

DESPRE UNGURI.

UNGURUL.

—
Cât e țara de-alungul
Nu-î tălharîu ca Ungurul,
Noaptea fură
Țiua jură
Cu'n ciolan de mătă'n gură.
Pune carnea sub covată
Și jură cu gloata toată.
Care gloată n'a jura
Carne bună n'a mânca!

DESPRE JIDOVII.

JIDOVII ȘI VOLINTIRII.

Într'o sară neguroasă,
Care vîră frică'n oase
Mergeam noi
O sută de jidănoi:
Chișer și Haham,
Burech și Adam.
Și cu Rabin între noi
Cu trei cară de-usturoi.
Mergeam în negustorie
Prin o pădure pustie,
Nime'n lume să nu scie,
Că suntem jidanî bogați
Și mergem pân' la Galaț.
Ei veî, veî,
Mamă neî!
Ei veî, veî,
Tată neî!

Apoi sciți,
Cuconî cinstiți
Ce s'a întâmpat
După ce-a'nserat?
Nu știu ce a socotit
Rabinu, de-a poruncit
Luî Chișer și luî Haham
Și luî Burech și Adam,
Porunca Rabinului
De pe vîrvul carului,
De pe usturoău
La noi,
Ca din biciuscî să pocnim,
Să cântăm, voioși să fim!
Eî veî, veî
Mamă neû!
Eî veî, veî
Tată neû!
Noî din biciuscî am pocnit,
Și-apoi să veđi ce-am pățit!
Eat'aû eșit de pe-o vale
Vr'o optdecî de matahale
Cu puscile pe spinare.
Groase, groase,
Și spătoase,
Care bagă frichi'n oase.

Vr'o optdecî de lintiroi,
Fără unul aŭ fost doi.
Lintiroi cătră noi
Și noi cătră lintiroi.
Lintiroi cereaŭ banî,
Sciind că suntem jidanî
Noi ȡiceam: Creștinî suntem,
Voind ca să-î spăriem.
Dar' ei nu s'aŭ spăriat
Ci mai tare s'a'ntărtat
Și de noi s'aŭ apucat
Și ne-am luat la bătae,
Care pe care să-l tae!
Ei cînd ni se repeȡia
Perciuniî ni se sbîrlîa
Ear' noi cînd ne repeȡiam
De pămînt că ne isbîiam,
Nasurile le turtîiam.
Voînicoși eram și noi,
Dar' ei da ca'n păpușoi,
Și unde ne-am bătut noi
Par' c'a fost târlă de oi.
Ei da cu praf și cu plumb,
Noi cu colbu de pe drum;
Ei da 'n noi cu nisce druci
Noi fugîiam fără de păpuci,

Și-am început a striga
Pădurile de suna:
Haïdem și ne-om împăca !
Și ne-am și 'mpăcat,
După ce-am scăpat
Câte cu doi perî în barbă,
Cu dinții săriți prin earbă.
Poate nu ne-am fi 'mpăcat,
Dacă nu ne-ar fi scăpat
Acei, cariî ne-aû lăsat!...

DRACUL ȘI TÂRTANUL

Iesă dracul dintr'o bortă
C'un papuc și c'o cîobotă,
Iesă dracul din tăcîunî
Cu tîrtanul de percîunî,
Iesă dracul din curechîu
Cu tîrtanul de urechî,
Iesă dracul dintr'o luncă
Pe-un tîrtan ducînd în cîrcă,
Iesă dracul dintr'o earbă
Pe-un tîrtan ducînd de barbă
Și'ntâlnește'n drum o babă.
Eară baba îl întrebă:
— Spune-mî, drace, ce-ai furat,
Că te-oîu bate spînzurat
In crucile drumuluî
Cu fierele pluguluî !
— Cată, babă, ce-am furat,
Un tîrtan împelițat !

— Spune-mă drace, unde-l duci,
Unde-l duci fără de păpuși,
Unde-l duci și unde-l muți ?
— În țad, unde-s Jidovi mulți,
De-a lui Herșcu cunoscuți,
C'acolo li-î locul lor
Pe vecia vecilor!...

HOȚUL ȘI JUPÂNUL.

Hrunță verde lemn dubit,
Mî-a venit vremea venit,
Mî-a venit vremea de an
Să pun șaua pe bălan
Și mîna pe iatagan
Să mă ieș pe Olt la deal
După urmă de jidan.
Urmășoara n'am găsit
Dar' c'un jupân m'am tâlnit
Și din gură î-am vorbit:
— Bună calea, mîi jupîne!
Nu-î schimba murgul cu mine?
— Nu l-oșu schimba, ficioraș,
Că-î cîndeci de gălbănași!
— Le-î schimba, nu le-î schimba,
Eu mult nu te-oșu întreba,
Șapte muchi în cap ți-oșu da
Și murgul ți l-oșu lua.

Și-oîu pune multe pe multe
Și de-aici nu mi te-î duce,
Și-oîu pune multe pe vargă
Și ți-oîu face pelea neagră!
— Ei veî! așa nu mai face!
Ci de vreî să fie pace
Adă pe bălan în coace,
Și ieți-l pe murgul meî
Și te du cu Dumneđeî!

JIDOVUL ȘI BADEA ION.

Trece-un jidov îl durea amarnic capul.
Ce să facă? Cu ce să se lecuească?

Așa cugetând se duse la badea Ion Românul,
că doară prin descântece ȳ-a mai trece durerea.

Badea Ion începu a-l descânta:

Viie naiba de la munte,
Să-ȳi sară ochiȳ din frunte,
Să-ȳi remăie scăfârlia,
Să se oauă cȳocârlia,
Să se oauă ouă verȳi,
Lumea ca să n'o mai veȳi,
Să se oauă oauă moȳ
Să dea dracul peste voȳ,
Și pe toȳi să vȳ ȳa dracul
Să nu vȳ mai doară capul!
Ear' tu să remăȳ curat,
Curat și luminat

Ca un cîung uscat
Cu capul în dece spart
În pod aruncat
De closce găinăţat!...

— Mulţămim!... Mulţămim, bade Ioane, că acum
pare că-mă trece!

DRACUL ȘI JIDANUL.

Ieșă dracul din cenușă
Și s'ascunde după ușă,
Ieșă dracul din tăciună
Cu Jidanul de percăună.
Ieșă dracul din cuzechiu
Cu jidanul de urechi.
Jidanul cu barbă roșă
Duce pe dracul la poștă.

111

DESPRE ARMENI.

OVANES.

Prunță verde de ovės,
Cuconașul Ovanės
Cel năltuț și negricios
Și cu nasu borcănos
Se primba prin mahala
Cu strafide în basma
Ca să-l vadă cine-va.
L-a vădut o cuconiță
Sprâncenată și năltuță.
De departe s'o 'nchinat
De-aproape s'o sărutat.

BULICHERIUL.

— Prunță verde de piperiu,
N'ați vădut pe Bulicheriu ?
— Ba l-am vădut chiar și erî
La Hugăa într'un ungheriu
Cu antereu negru-verde,
Din bulendre nu se vede,
Și în cap cu comănac
Din nouă funduri de sac,

ARMANUL.

A rman
Gogoman
Noaptea fură
Țiua jură
C'un cîolan de cîne'n gură.

DESPRE ȚIGANI.

APOSTOLUL ȚIGĂNESCU.

Pe o baltă lată
S'a ivit odată

O pasere porumbacă
P'un putregaîu de ciobacă
La picioare 'naltă,
Crăcănată,
Cu clonțul roșu,
Arde ca focu,
Ce-î ȋdic Stîrbu.
Tăceî ca piticu,
C'ăla nu e Stîrbu,
Că-î un gănguraș
Alb ca tăciunele,
Negru ca cărbunele
Și flămând ca cănele,
Șeade p'un ciot grecesce
Legat la cap turcesce

Și tot cimilesce
Apostolicesce
Și din gură ciripesce:
— Măi Țigană,
Măi gârgăuoană!
Eat'aice v'am adus
Dă la dada hăl dă sus
Hasta cărțulie,
În care vă scrie:
La un loc ca să vă strângeți
Biserică să vă faceți,
Că 'n lume câte legi sunt
Toate au avut cuvânt
Să 'și facă vr'un locaș sfânt,
Toate cuvânt au avut
Și biserici și-au făcut,
Numai voi nici ba,
Ci trăiți așa
Dă vă ninge și vă ploauă
Și pe cobelci cade roauă! —
Judele Pălie
A încremenit,
Când în cărțulie
Ochi și-a boldit.
Ear' după ce și-a venit
În fire, a poruncit

Să s'adune toți Țigani
 La sfat,
Precum s'adună și porcii
 La rîmat...

Țigani, cum Țigani, cum Țigani,
Indată s'aun adunat
 Și l'aun întreat
 La ce Țigani, cum Țigani,
Judele le-a arătat
Cărțulia și le-a spus
Ce vrea dada hăl dă sus.

Atunci toți Țigani-aun stat
 La sfat.
 Și se sfătuiră
 Cât se sfătuiră
Și la urmă hotărîră
 Să-șî facă
 Și ei biserică.
Dar' oar' unde să șî-o facă,
Ca tuturor să le placă?
 De-or face-o 'n deal
Va veni apa și le-a sufla-o,
 De-or face-o 'n vale
Va veni vîntul și le-a mîna-o!

Atunci găngurașul dadîi
A strigat din fundul șatrii:
Dacă vreî ca să le placă
Biserica, să o facă
 In mijlocul satului
 In umbra gardului,...
Unde-î locul măi curat
Intr'un hârb dă oală spart!...

— Da din ce vom face-o ?
Din aur... cotlesce, -
Din argint... plesnesce,
Din aramă... se năsipesce,
Din fier... putreșesce,
Din peatră... muceșesce,
Din lemn... ruginesce !

— Vom face-o din cucute,
Că d'acelea-s măi multe,
 Și-om căpriori-o
 Cu chisce,
Din loc ca să nu se misce,
 Și-om lețui-o
 Cu cârnațe
Vîntul ca să n'o înhațe,

Și-om drăniți-o
Cu plăcinte,
Că nici ploaia nu le-a prinde,
Plăcinte unse cu unt
Să ție măi mult.
Soarele-a luci
Untu s'a topi
Și Țiganî-or potopi.
Și-om acoperi-o
Cu lipie,
Care-a pica, a lor să fie!

— Da icoanele
Sfintele
Din ce le-om face-le?
— Le om face
Din slănină dă porc grasă
Să se 'nchine
Și Țigancele d'acasă!
— Da pistolul
Sfântul
Din ce l-om face?
— L-om face
Din brânză sburată,
Amestecată
Cu unt
Să ție măi mult!

Când prin prejurul lui vom âmbla
Dintr'însul vom tot gusta
Până ce ne-om sătura!

— Da ușa din ce vom face-o?

— Și p'aceea om face-o

Din slănină grasă

Ca să se vadă

Sfinții d'acasă,

Să vină muerile

Cu custurile

Să-și tae 'mbucăturile

Să-și umple gurile!

— Da clopotnița

Falnica

Din ce vom face-o?

— P'aceea vom face-o

Din patru labe dă câne,

Că i s'a ședea măi bine!

— Da toaca din ce vom face-o?

— Din piele dă câne

Să sune măi bine!

— Da clopotul

Din ce l-om face?

— L-om face din cap dă porc,

Că e cu limbă cu tot,

Ba din unul dă câne,

C'a cânta cu mult măi bine:

«Balabane, balabane,
Du-te dracului, țigane!»

— Dar' popa din ce l-om face?
— L-om face din păsat,
C'a fi mai învățat,
Și 'n nări i-om turna unt
C'a fi mai priceput
Și mult mai iscusit
Și l-om mânca împuțit!

ARHIREUL ȚIGĂNESCU.

§'a 'ntâlnit odată
La o sacă baltă,
Unde epurile saltă
Pě un putregaiu dē peatră,
Un Moldovan
Și c'un țigan.
Moldovanul rîse
Și pē urmă çise:
— Měi țigane
Faraoane!
Dē ce nu aveți și voi
O biserică, ca noi
Și ca cei-alaltți creștinî,
Ci 'mblați ca nisce păgânî
Dē vē ninge și vē plouă
Și pē cobelci cade rouă!

Țiganul foc, mâniaș,
Indată în sat s'a 'ntors
 Și cum a sosit
 S'a și sfătuit
 Cu cele-lalte
 Baragladine:
Când, cum și din ce să facă
 Și ei biserică?

— S'o 'ncepem în Faur
 Și s'o facem d'aur!
Țise uniă gărgăuni
Maî sfătoși și maî bētrâni.

— Ba! c'aurul ruginesce
Și cât lumea nu trăesce!
Răspunseră cele-lalte
Baragladine 'ntărtate.

— S'o facem d'argint
Să ție maî mult!
— D'argint nu se poate
C'argintul se roade!
— S'o facem d'aramă!
— N'o fi nici d'o samă,

Că arama se cotlesce
Și cât lumea nu trăește!
— S'o facem dă lemn,
Și ca semn
Să-î punem
D'a curmeziș
P'acoperiș
O roată dă car
Infptă 'ntr'un par!
— Ba că dă lemn putreșce
Și cât lumea nu trăește!
S'o facem măi bine
Dintr'un caș
Urdelaș,
Când o bate vântul
Să curgă untul,
C'o ținea cât lumea și pământul!
Icoanele să fie
Din slănină grasă
Ca să se închine
Și gaele dă p'acasă;
Clopotul să fie
Dintr'un cap dă porc,
Că e cu limbă cu tot.
Ba măi bine
Unul dă câne,

C'o să sune
Mult măi bine,
Și-o s'audă orî și cine !...

Și cum s'aũ sfătuit
Așa aũ și făcut.

Și-acum biseric'avea,
Dar' popă n'avea.
Decî s'aũ luat
Din sat
In sat
Și din șatră
In șatră
Tot întrebând
Și căutând
Pě un țigan măi bătrîn
Cugetând c'ar fi măi bun.
Și âmblară
Cât âmblară
Și-abîa 'ntr'un târîiũ aflară
In fundul unei șatre
P'un țigan bătrîn
Alb ca un cîaun
Negru ca tăciunele
Și flămînd ca cînele,

Nalt și 'nholbat,
Cârn și buzat,
Pě foî culcat,
Ochiî belind,
Dințiî rînjind,
Gura căscând
Și dă cruce suduind.
Țiganiî, cum îl vëðură,
Incepură
Cât putură
A striga din gură :
— Ahăsta să fie
De-acuma 'n vecie
Dilta nostru paraleu
Hăl mai mare archireu !

Și pě loc, cum aũ strigat,
La dînsul aũ alergat,
Dă barbă l-aũ înșfăcat,
Dă pě foî l-aũ rădicat
Și ȳ-aũ pus în cap
Un potcap
Din pîele dă porc lucrat,
Ce-a fost în pod aruncat.
Dup'aceea l-a 'mbrăcat
In antereu d'anagață

Maî mult aţă
Dă cât faţă
Şi 'ntr'o reverendă bună
Cu o bortă supre lună,
Cătră soare
Bortă mare
Cătră stele
Mânănţele
Cătră ţara ungurească
Număi singur dracu-î harnic
Borţile să le cârpească.
Ear' după ce l-a 'mbrăcat
L-a 'ncălţat
C'o păreche dă ciobote
Număi borte,
Cu tureatca
Fără căpută
Şi cu căputa
Fără tureatcă.

Dilta paraleu
Hăl maî mare archireu
Vedënd cât e dă iubit
Şi cinstit
S'a pus pë ilău
In mânî c'un ciatlău

Și-a prins a cetî,
Pě țiganî a-î pomenî.
 Și cetîa, cetîa,
 Și tot pomenîa,
 Multe pëcate
D'a țiganilor găsîa.
 Și cum le găsîa
 Cu cîatlăul
Cruce 'n frunte le făcea,
Dë pëcate-î isbăvîa!

BISERICA ȚIGĂNEASCĂ.

Ține scie veste,
Veste și poveste
Spune c'asa este,
Că odinioară
Venă de la moară
Un țigan bătrân,
Alb ca un ciaun,
Pe lângă cea baltă,
Lungă, mare, lată,
Unde îmi sălta
Și mi se juca
Sub un ciritel
Un mic epurel,
Carele a rîs
Și așa a Țis :
— «Câr, clonc, cîoară
Dă la moară
Cu fărină 'n poală,
Ce n'aveți mănăstioară?

Orî ce lege 'n lume are
O biserică sub soare,
 Numai voi nicî ba,
 Ci trăiți așa
Dă vă ninge, dă vă ploauă,
Dă vă bate vînt și roauă?»

Țiganul cam înfruntat
Primi bine acest sfat.
Și a casă cum s'a dus
Pe țiganî i-a și adus
Și ședînd el epuresce
Și la cap legat turcesce,
A 'nceput a cimili,
Țiganilor a vorbi:
 — Măi Țiganî
 Măi gârgăuoanî!
Câte legî sunt pî pămînt
Toate aû vr'un lucru sfînt,
Numai noi singurî n'avem,
Haideți dar' să ni-l făcem
Ca să nu mai rămînem
Și dă rîs și dă ocară,
Că n'avem mînăstioară!
Haideți ađi să soborîm
Biserica s'o croim!...

Toți țigani-aū soborît,
Soborît ce-aū soborît,
De biserică s'aū gătit.

Atuncî judele hăl mare,
Cu cracovița 'n spinare,
A sărit drept în picioare
Și la țiganî s'a uîtat
Și așa le-a cuvêtat:

— S'o facem din lemn de fag
La toți să le fie drag !

Ceialalți țiganî gîndîa
Și așa îi respundea :
— Lemnul de fag putreșcesce
Și cât lumea nu trăesce !

— S'o facem dară de fier
Să se 'nalță pân' la cer !

— Fierul încă ruginesce
Și cât lumea nu trăesce !

— Să ne-o facem dar' d'aramă
S'o bage orî cinen'n samă !

— Ba ! că șî-arama cotlesce
Și cât lumea nu trăesce !

— S'o facem dar' dă argint
Cum nu-î alta pē pămēnt !

— Argintul încă cotlesce
Și cât lumea nu trăesce,
Ear' aurul, ce luesce,
Ca și argintul pășesce !

— Să ne-o facem dar' dă peatră
Chîiar lîngă a noastră șatră,
Și să aîba zidurî marî,
Că pîetrile-s foarte tarî !

— Ba nu ! — çise cele gloate,
Nici dă peatră nu se poate,
Că peatra se năsipesce
Și cât lumea nu trăesce !

Vēdēnd judele hăl mare,
Cu cracovița'n spinare,
Ce ședea lîngă cîocane
Pē un putregaîu dă peatră
Tocmaî într'un corn dă șatră,

Tocma'n fundul cortului,
Alb ca pana corbului
Că tot una croncănesc
Și nimic nu isprăvesc,
A eșit din fundul șetrii
Și s'a pus pe cornul vetrii,
 Și-a gândit
 Și-a resgândit
 Și le-a grăit :
 — Stați, frați,
 Și-ascultați,
Dar' din barbă să nu dați !
Biserica ca să fie
Și mulți anî ca să ne ție,
Să stea anî mai mulți d'o mie,
Și ca să nu se mai strîce
S'o facem dintr'un caș dulce,
 Când a bate vîntul
 Să ne curgă untul
Să'ntingă Țiganî d'a rîndul,
Să vie Țiganî d'acasă .
Să'ntingă'n untură grasă.
Când soarele-a lumina
Din streșin'a picura,
Toți Țiganii vor mânca ;

Când soarele a lucì
 Untul s'a topì
Și Țiganî-or potopì.
Ea cât lumea n'a trăi
Dar' și când a putreði
Și noi toți ne vom hrăni.
Căpriori-or fi din chisce
Ca din loc să nu se misce,
Cine-a veni să tot pisce.
Chingele-or fi bine fripte,
Tot cu furculițe'nfipte.
Dranițele din plăcinte,
Că nici ploaea nu le-aprinde,
Gura bine să ne cânte,
Leațurile din cârnațe.
Că nici vântul nu s'acață,
 Leațurile
 Cârnațele,
 Dranițele
 Plăcintele.
 Cuele
 Togmagele
 Piroanele
 Chișcanele.
 Icoanele
 Să ne fie
Tot slănină în fălie,

Cine vine
Să se'nchine
Să-î fie de bine!

Coardele : mațe împlute,
Că păsat bine bătute.
Altariul : purcelul fript ;
C'un cuțit mare înfipt ;
Pristolul : brânză sburată
Și cu unt amestecată,
Când lângă el vom umbla
Tot dintr'ênsul vom gusta.
Ușa : din slănină grasă
Să vedem sfinții d'acasă.
Lăcata : un cucoș fript
Tot cu cuțite înfipt.
Cin' s'atinge dă lăcată
Să sară câte-o bucată.
Ear' clopotnița să fie,
Multă vreme ca să ție,
Din patru labe dă câne,
Că î s'a ședea măi bine.
Clopotul, care-î măi mare,
Ca să s'audă măi tare,
Să fie un cap dă porc,
Că e cu limbă cu tot,

Ca să facă: tronc, tronc, tronc!
Ca Țiganiî: clonc, clonc, clonc!
Cel mai mic: un cap de câne,
Ca să sune mai subțire,
S'audă neamurile bine,
Că el așa a cânta,
Văile d'or resuna:
«Bimba, bimba, mări ciobane,
Meri la dracul, mări țigane!»

Țiganiî a stat
Și-aud ascultat
Cu fruntea'nălțată
Cu gura căscată,
Cu ochiî boldiți
Cu dințiî rînjiți.

Ear' după ce-aud ascultat
Din gură aude cuvântat:
— Tare bine-ai iscodit,
Foarte bine-ai potrivit!
Dar' acum, doamne jude,
Încă una ne mai spune:
Cine are să ne fie,
Ca să fim mai cu mândre,
Dita, dita paraleu,
Îlă mai mare archireu?

Ear' judele hăl bătrân
Cu dinți de ibrișin,
 Jos din fundul șetrii
 Dă pē cornul vetrii
Ochi și ȳ-a aruncat
 Și s'a uȳtat
La un țigan măi holbat
 Foarte sprȳncenat,
 Cu solzi mari pē cap
 Cu solzi ca dă crap,
 Alb ca cărbunele
 Și sătul ca cănele:
 — Acesta să fie
 Tot în seminție
Dita, dita paraleu
Hăl măi mare archiereu!
 Ăntăiu să-l jurați
 Și să-l îmbrăcați
 Cu ahăl potcap
 In pod aruncat
 Dă șoarecȳ mȳncat,
 Dă closce lucrat,
 Tot găinăȳtat,
 Și cu antereu
 Măi mult dă un leu.

Care e cusut
Și rescusut
Dă un veac trecut,
Că-antereu de canavață
Mai mult ață
Dă cât față,
Că-ață albă dă trei lei,
Cu petice dă cinci lei;
Cu cămeși dă *cătrățiră*,
Să nu-l țină nici o țiră
Să poarte eara și vara
Și să fie tot cu pîlea,
Cîobote dă saftian,
Cum îi place la țigan:
Cu căputa
Fără talpă,
Cu tureatca
Nici oleacă.

Țiganiî s'aû bucurat
Și foarte s'aû minunat
Deci cu toțiî s'aû pornit,
La biseric'aû sosit
Dă rugăciunî s'aû gătit
Cu dita lor paraleu
Hă! mai mare archireu

Să se'nchine împreună
Să le fie toate-a bună.
Eară după ce aŭ spus
Rugăciunile d'ajuns
Pě dita l-aŭ întrebat
Şi așa ȳ-aŭ cuvântat :
— Părinte, părinte,
Archireule prea sfinte!
Rugămu-te a ne spune :
Ajunge-om ȳile măi bune?

Eară dita le-a răspuns
Şi din gur'aşa lǐ-a spus :
— Alȳi vor mânca caş dulce,
Dě dorul ȳi se va duce,
Carne grasă, pâne moale,
Dar' voĩ malaĩu copt la soare!

ȳiganiĩ se bucura
Şi din noŭ se apuca
Şi la rugăciunĩ spunea.
Eară dita paraleŭ
Hăl măi mare archireŭ
Cum sta dė slujă
Cruce nu-şĩ făcea,
Ear' când ȳşĩ făcea

Ochiî îi sclipă,
Şi când se'ntărta
Tatăl nostru le ȑicea,
Lumea d  se minuna:
— Tatăl nostru h l din pod
C'un curmeiu legat d  bot
Cu pic oarele'n c rlige,
Ta e carnea  i o frige! ~

 i cum cimil a
 i cum le sluj a
P  la Prut în sus
Dracul l-a ascuns
P  la Prut în jos
Dracul mi l-a scos
Cu barbă d'un cot
Cu cap negru, copt.
 i c nd  l scotea
El ast-fel u ȑicea!
— Chiscele vangane,
Dabuli cîocane,
Trandales ceresc
 i  mp r tesc
D  voe
D  nevoe!

Și când mai gătia
Soarele lucia,
Vântul lin bătea,
Biserica se'ncăldea,
Coperișul se clătia,
Plăcintele jos cădea,
Biserica se resipia,
Băeții alerga,
La biserică se uita,
Dragii dadii băeței,
Mititei și frumusei
Ca și nisce găngurei,
Cu papuci galbeni dăsculți,
Tot la dînșii să te uiți,
Imbrăcați în catifea,
Pielea de li se vedea,
Și din gură tat țicea:
— Dadă! asta cade!
— «Ie-o, că ți se cade!
— Dadă! asta pică!
— «Ie-o și-o mănâncă:
— Dadă! untul curge!
— «Ie mămăligă și-o unge!

Și s'aū strâns țigancele
Cu troacele
Și mâncaū ca poarcele.

Și'n cincî anî aũ redicat'o
Și'n treî ȝile-aũ mâncat'o.
 Și cînd sosi
 A patra ȝi
Eî pẽ popă l-a'ngropat,
Unde-î locul maî curat,
Tocma într'un corn dẽ gard
Intr'un hîrb dẽ oală spart,
 Pẽ dealul grădiniî,
 Unde se strîng cîniî
Și tot una hîrâesc
Și mereũ îl prohodesc.
 Și cînd îl ducea
 Mereũ se ferîa
Să nu-l anine în gard,
 Că avea
Un deget cam cîrligat.
Eară dita paraleũ,
Hăl maî mare archireũ,
 Pân' a nu crẽpa
 Și-a-l înmormênta
Tot așa se văeta:
— Dẽ ce n'am perit dẽ mult,
Cînd era brîndă și unt,
Da mẽ îe dracul în post
Cînd nu-s fasole nicî borș! —

MĂNĂSTIREA ȚIGĂNEASCĂ

ioroc, boroc,
S'aũ strâns toți țiganiĩ la un loc
 Și se gândiră
 Și se sfătuiră
Ca să facă o sfântă mănăstire.
 O zidire
 Frumoasă
 Și-aleasă,
Ca locaș de cununie
 Și de botezuri să fie
Din toată lumea să vie.
«S'o facem!» — ȕiseră uniĩ — să ȕie
 La foc și la ploae
 Și la vremi greoe,
 La vânturi rele
 Și la timpuri grele!

Dă lemn s'o facem, nu e mijloc,
Căci lemnul poate s'ardă de foc;
De fier s'o facem, nu e dă șagă,
Căci fierul poate trăsnetul să tragă;
Dă zid s'o facem, zidul se strică,
Și'n loc de biserică rămâi cu nemică!

Atunci judele hăl mare,
Alb ca un fund dă căldare
Cu ceialaltă inși se sfătuesce,
Capul și mintea tot una-și trudesce :
S'o facă de lemn, putreșesce,
S'o facă de fier, ruginesce,
S'o facă de oțel, se negresce,
Ș'o facă de zid, muceșesce,
S'o facă d'alamă
Nu e nici d'o samă,
C'alama nu strălucesce,
S'o facă de tinichea
Vine vântul și o ie
Și se duce pē lume cu ea
S'o facă măi bine
Dintr'un caș dulce
In patru muchi,
Când va bate vântul
Să-î lingă untul.

»Bravo! — strigară într'o unire
Țigani'n culme dă fericire.

Și-apoi s'aũ dat

Și-aũ cumpărat

Tot cașul, care

Era prin târle pentru vîndare.

Și lucrară'n stînga

Și lucrară'n dreapta

Și'n trei luni și isprăviră fapta.

Câte-va sate

Apropiate

Și multe alte

Indepărtate

Veniră ca să se mire

Dă frumoasa mănăstire.

Ce folos însă, bîeții țigani

Că chîeltuiră atăția bani.

Văd cu durere. că într'o ȝi

Toți începură a flămîndi.

O para chîoară nu mai avea,

Nici să lucreze nu mai putea,

Căci din ei uni țigani era

Alții ear' efori se socotia.

Astfelu că bîeții țigani s'aflară

În resip dă foame cu toții să peară.

Și ca să scape d'astă peire
Daū toți năvală într'o unire
Asupra sfinteï lor mănăstire
Ca și nisce lupi turbați
Morți de foame, înverșunați,
Vede-î-ași pe toți umflați,
Și ei cum mî-aū înșfăcat'o
D'auna mî-aū și mîncat'o.

BLAGOESCELE.

Pesci la târg la Blagovesce
Tot țiganul avea pesce,
Avea pesce tot țiganul
Afar' dă dada sermanul.
Dada fiind supărat,
Că n'avea pesci dă mâncat
S'a luat pe lângă mare
Cu barosul pe spinare,
Cu pila *încumănat*.
Cu cîocanu'n nas băgat.
La mare ajuns
La pîndă s'a pus,
Și cum a pîndit
Indaț'a zărit
Pe mama pescilor
In *lâna broascelor*.

Și p' loc cum m' o zări
Cu barosul m' o p'li,
La pământ că m' o trânti,
Cu cîocanul m' o pili
Și cu pila m' o belî.
Ear după ce m' o jupî
In spate că m' o svârli
Si spre casă se pornî.

 Și-a dus' o

 Acasă

 Și-a pus' o

 P' masă,

 Eară fețiî dadiî

 D' prin fundul șatrii

 Toți d' bucurie

 Și d' veselie

 A' sărit în sus

 Și la foc s' a' pus,

Și' ntr' o oală d' aramă

Făcură dintrînsa zamă.

Ear' ei zamă cum făcură

 A cina 'ncepură,

 Și cina, cina

 Și cu gust mînca :

 Care cum sorbîa

 Ochiî întorcea,

Care cum gusta
Și cum îmbuca
Ochiî înholba
Și din dinți crișca,
Din spinare se cârliga
Dracul mi-l lua !

Vedând dada hăl bătrân,
Că nu este lucru bun,
Pě ilău a'ngenunchiat
Și din gur'a cuvântat :
— Să ne rugăm lui Hristos
Hăluî mare din rogoz
Să ne dea mâncări mai dulci
Câmpiile să n'apuci
Să mănânce și-acest prunci !

După ce s'a închinat
Din genunche s'a sculat
Și o scară și-a durat,
O scară
Dă ceară
Cu fuscei
Mărunței
Toți din pae dă secară.
Apoi s'a suit pě scară

Tocmaî la domnul Hristos
Dup'un ol dē lapte gros,
Feţilor lapte să dee
Pē toţi draḑul să nu-î ıee.

Dar' când se suia
Soarele lucia,
Scara se topia,
Dada jos cădea.
Şi pē când cădea.
Din gură grăia :
Să-ı aştearnă ce-vă moale
Ca să nu-l doară la foale.

Atuncî Ţigăniî îndată
S'aū adunat la olaltă,
Cu toţiî s'aū adunat
Şi ı-aū gătit dadi-un pat
Minunat,
Pē sub el aū pus o grapă
Ear' la cap o greblă,
Pē sub spate
Cue nalte,
Pē sub şele
Andrele,

Sub şolduri
Bolduri,
La picioare
Acuşoare.
Şi când a picat
Mi s'a despica
Intr'o mie bucăţele
Maî mari şi maî mărunţele,
Şi când a plesnit
Din el a sărit
O ţidulă.
Feţiî, cum vëdură,
Cea ţidulă
Indată mî-o şi luară
Şi-o purtară
Din şatră
In şatră,
Toţi ţiganiî ca s'o vadă
Şi să lî-o cetească,
Să lî-o tălmăcească,
Dar' nimene nu putea
Cetî ce e scris în ea.
Aû dus'o apoî
La *mamarca* aî bătrână,
Şi-aîa-aşa că mî-o cetî
Dë tot cortul se clăti,

Și-aia când mî-o tălmăcia
Corturile se clătîa,
Țiganiî în sus săria.
Și'n țidulă era scris :
«Când or mânca Româniî
Găine fripte
Să mânânce Țiganiî
Răbdări prăjite
Când or mânca Româniî
Cotoroage-aite
Să mânânce Țiganiî
Cîuline fripte,
Când or mânca Româniî
Malaîu și pâne
Să mănânce Țiganiî
Carne de câne,
Când or mânca Româniî
Malaîu copt
Să mănânce Țiganiî
Un cal mort »

PĂȚENIA ȚIGANILOR.

În ziua dă Blagovesce
Toți Români mănca pesce,
Numai Țigani n'avea.
Și dacă vedea și vedea
Că numai ei singuri n'avea
 Aă apucat alos
 La baros
 Și un os
 La ros
Și s'aă dus pă baltă'n jos
Doar' prind ce-va dă folos.
Dar' ce măi pesce prindea?
 Toate *jigodiile*
Câte'n baltă le vedea
Pă toate că le prindea
 Și *caracticioare*
Cu doue-sprece picioare.

Și după ce le prindea
Acasă că le ducea
Și borș din ele făcea,
Dar' din borș care *sorbîa*,
Mațele îi chîorăia,
Pușcă din el se ducea,
Și din pesci care mânca
Din ochi îndată'nholba
Ca un burduf se umfla
Și nu se mai dăsumfla
Până dracul nu-l-lua.

Și așa a fost a lor pățenie
În ziua dă Blagoviștenie.
Pă când toți Români
 Pesce bun mânca.
Pă atunci Țigani
 Dracul îi lua,
Dar' câți-va dintrînșii
 Tot mai sunt remași
Pă lumea cealaltă
 Pă toți vede-î-ași!

CRANCOVIȚA PESCILOR

In ȝiua d  Blagovesce
To i Țigani  avea  pesce,
Numa  dada b tr nul
Nu avea nici unul.

Dada sup rat,
Că n'are pesc  de m ncat
S'a luat
Prin *Goz ete*,
Boz ete,

P  dă la vale d   etre
 i se duse după pesce
Să a b  d  Blogovesce,
 i s'a dus

P  vale'n sus
C'o c ru  nferecat 
Toată cu te u legată,

Pě la butucă
Cu spițe dē bucă,
Și la ea 'nhămat
Albu înfocat,
Albu-Călăpăr
Hăl d'un doă ochă chior,
Și s'a dus,
S'a dus
Duruind,
Sfârăind,
Tot la căruță 'mpingēnd.
Eară Albu-Călăpăr
Hăl d'un doă ochă chior
Unde călca
Balta săca,
Pescele făcea :
Oacaca ! oacaca !
Danciul din gură striga :
«Fugă, dadă, că te-a mânca !»
Dar dada nu se temea,
El cu măi mare corajă
Se apropiea,
Căruța'n baltă băga.
Pesciă cum mi ți-l vedea
Prins'a se urca
Dē pě spiță
Pě spiță

Pân' la dada în căruță,
Ear' pă spinarea lui Albu-Călăpăr
S'a suit crancovița pescilor,

Și când se suia

Tot așa făcea :

Oac, oacaca !

Oac, oacaca !

Danciul din gură striga :

«Fugî, dadă, că te-a mânca ! »

Dada nu se da.

El făcu hap

Dă cap

Și'n sac !

Și'n sac o puse

Și-acas'o duse

Și pē jar o puse.

Și pē jar când o punea

Crancovița ce făcea ?

Picioarele-și întindea

Și din gură mîiorcăia

Și la foale se'ncălđia.

Și-a pus'o pē foc.

Crancovița face: *mîiorc* !

Danciul strigă :

«Ie-o, dadă, că s'a copt !

Dar' dada n'o lua,
Ci striga :
«Měi Danciule,
Agâmbatule !
Ian tacî că nu-î copt,
Veđi că ȝice : mnîorc !»
Apoî o lua
Pě mas'o pune
La feđi o'mpărđia.
Feđiî, care cum sorbîa,
Plesnîa,
Care cum gusta
D'odată crěpa,
Dracul pě loc îl lua.

SFÂNTUL ȚIGĂNESCU.

Ță la târg la Blagovesce
Ț Tot Românul are pesce,
Numai dada nu găsesce.

Venit'a Blagoveșnica
Să se ducă și dada
După pesce unde-va.
Dada om cu chipzueală,
A luat la socoteală,
Și la mare sfătueală
Pă toți feții se
Ăi mai paralei.
Și s'a resgândit
Și lă-a croncănit,
Și s'a gugetat
Și lă-a cuvântat :

«Găngureii mei!
Feciorii voiniciei,
Voinicii paralei!
Cum ar fi mai bine
Și cum se cuvine
Ca să mă duc eu
Pân' la heleșteu:
Pe jos, o'n căruță,
Orî în teleguță,
Ca să v'aduc pesce
Mult și cu nădejde
Pentru Blagovesce ?»

Ficiorașii dadii
Dă prin fundul șatrii
Albii ca și cărbunele,
Negrii ca tăciunele
Și flămândii ca cânele,
Cum îl aușiră
Drept în sus săriră
Cu dinții rînjiți,
Cu ochii boldiți,
Cu dinții ca grebla,
Cu ochii ca stecle,
Și'n sus cum săria
Astfelu croncănă :

— Dadă! nu așa!
Pesce mult să fie
Îți trebuie ție
Nu telegu-cioară,
Ci o căru-cioară
Cu o iepu-cioară
Și să mergi cu ea
Altmintrelea ba!

Dada-î asculta
Ei cum croncăniă,
Cum îl siătuia,¹
Și dăgrab' s'a dus
Și'ndat'a adus
La căruț'a pus,
A pus la căruță
Scumpa lui Albuță.
Alba înainte,
Că ea-î mai cuminte,
Tot Alba la roate,
Oiștea goală p'e d'o parte,
Alba dă d'e nu mai poate.

Și avea, dada, avea,
Cum nu se mai pomenia,

O căruță'nferecată
Cu ață dă buci legată,
Cu roatele dă malaïu,
Cu ruda dă putregaïu,
Cu butucii dă hăldan,
Cu spițe dă leuștean.
Și cum s'a pornit la drum
Din căruță ieșia fum.
 Și era drumul
 Ca și scrumul,
 Și cărarea
 Ca și sarea,
Eară calea ca bumbacul,
Totdeauna-și rumpea capul.
 Și mergea,
 Mări, mergea
 Durăind
 Și sfărăind
Tot la căruță'mpingând.
 Și'ntr'o ȝi dă vară
A eșit pē poart'afară.
 Așa de tare mergea
 Căruța, ce dad'avea
 Și când se punea
 Putea număra

Pariî şi proprelele
Şi toate nuelele.
Şi mergea, mergea,
Pě unde trecea
Colbul că sărîa,
La deal tot cu opintele
Şi la vale cu oprele,
Ear' pě şes
Mergea dada şi pě jos.
Şi când soarele-a fost gata
A ajuns la Salta-Balta.
La Salta-Balta sosit
In toate părţile s'a boldit,
Căcî n'a sciut
Ce să pue :
Căruţa'n baltă,
Orî balta'n căruţă?
A pus tot căruţa'n baltă,
Că era şi cam uscată.
Şi cum aŭ pus'o îndat'
Pesciî toŭ s'aŭ adunat
Şi s'aŭ aninat :
Pě toată spiţa
Grindeliţa,
Pě toată spiţişoara
Mrenuşoara,

Pě tot spițișorul
Pescișorul,
Pě tot cuțul,
Mațacuțul,
Pě tot cracul
Crapul,
Pě tot cîolanașul
Carașul.

Ear' pescele ăl măi mare,
Ăl măi mare și măi tare,
Un crap mare și bētrân,
Cu capul cāt un cîaun,

Dě pē spiță
Pě spiță

Țup la dada în căruță.

Dada : haț dė cap
Și cu dînsu'n sac,
Și la fug'a casă
Să-l pue pē masă
Să-l forostoească
Și să-l pregătească
Cu unt și cu caș
Pentru copilași,

Dragiî dadiî găngurași.

Și mergēnd el cătră casă
Eacă'n cale-î iasă
O carte frumoasă.

El cartea, cum mî-o zăresce,
La ea se hlinzesce,
Se pleac', o rădică,
Nespuind nemică,
Și'n pungă mî-o'ndeasă
Și mî-o duce-a acasă.
Acasă sosit
Mult s'a resgândit:
Cine s'o cetească,
Să î-o tălmăcească?
Dragul dadîi făt
Mare logofăt?
Ba, tot ăl măi mic,
Că e măi voinic !

Fătul ăl măi mic,
Cu mult măi voinic,
Cartea mî-a luat,
La ea s'a 'nholbat,
A cetî s'a dat
Și'n ea mî-a aflat
Că era 'nsemnat:
«Cazania țigănească,
Toți țiganiî să-î stropșească !
Când vor mânca Româniî
Caș cu pîne,

Atuncî vor mânca Țiganiî
Carne de câne,
Când vor mânca Româniî
Malaîul gol,
Atuncî vor mânca Țiganiî
Caşul lor!»

Că-acelea cu toate
Cea vestită carte
D'o parte-a lăsat
Și ear' s'apucat
Dă capul pescelui
Din fundul sacului.
Și l-a pus ca să se coacă
Blagoveşnicul să treacă.
Și l-a pus dada pē spuză,
Pescele-a cântat în frunză.
L-a mai pus apoi pē foc,
Pescele a făcut «*mnîorc!*»
— Ie-l, dadă, c'acuma-î copt!
Dada l-a luat dē copt,
Dar' el n'a fost copt dē tot
Și l-a pus eară pē foc.
Apoi s'a mai dus prin casă
Pē lângă masă

Și când s'a'nturnat
Atuncî a mînat
Pě ăl fět
Logofět
Să vadă dē nu e copt.

Fětul یت se duse
Și din gură-î spuse :
— Auđi, dadă, orî n'auđi,
Orî n'aî clonți ca să respunđi?
Dumnia-ta l-aî pus în spuză
Și el a cîntat în frunđă.
Dumnîa-ta l-aî pus pē foc
Și pescele a făcut «mnîorc!»
După dînsul, dadă'ngrabă,
Că, țeū, nu-î lucru dē șagă,
Că pescele-a trecut drumul
Și 'napoi a remas fumul,
A trecut dē hăia parte
Și-a luat și șperla'n spate!»

Dad' atuncî cam mînios
A luat یت un baros,
Și s'a dus ear' dē l-a prins
Și în casă l-a adus,
Pē vîrvul mesei l-a pus

Și toți copii și-a strîns,
Toți pē lângă masă
Câți era prin casă,
Și-a prins a-l cinătuî
Și din gur'a croncănî;
— Cine-a mânca pesce bun?
— «Dada, că-î om măi bētrân!
Dada a gustat,
Dada a mîncat.
Cum a gustat
Cum a crēpat.
Cum o bucat'a'nghițit
Ochiî din cap î-aû sărit.
Bine cum s'a săturat
D'aun'a fost om curat.
Cu-atâta nu s'a lăsat,
Inc'odat'a măi gustat,
Și cum bine s'a hrănit
D'auna sfânt a ieșit,
Un sfânt mare și vestit
Cum nu s'a măi pomenit
Vr'o-dată p'acest pămēnt.

Cū-acelea cu toate
Dada, vĕdēndu-se sfânt,
Cum nu s'a măi pomenit
Vr'odată p'acest pămēnt,

N'a vrut să mai facă șagă,
Ci d'aun'a vrut să meargă
La sfântul, care-î mai mare
Pě pămënt și pě sub soare
Dup'o oală de chișleag,
Ca să-î fie'n lume drag.

Și d'aceea'ndată
S'a luat din șatră
In șatră
Și-a cercat,
Și-a'ntrebat:

Cine-î sfântul ăl mai mare
Pě pămënt și pě sub soare?
Prinsu-î-a atunci dă veste
Că *Dumnezeu* se numesce.
A'ntrebat: unde locuesce?

Tot în ceriu,
Unde-a locuit și erî
Și-alaltă erî!

Dada plin dă bucurie
Și dă veselie
C'a aflat
Ce-a cătat

S'a întors dăgrab'acasă
Și s'a pus în cap dă masă
P'o cîoată putregăioasă

Ca să se mai sfătuească,
Puțin să mai chipzuească
 Cu feciorii sei
 Ăi mai paralei
 Ce va face el?
 Cum a merge el?
Pân' la sfântul ăl mai mare
Pě pămënt și pě sub soare?
Cum să-ı dee el dē cale?
 Atuncī feții dadii
 Dē prīn fundul șatrii
Aū prins a se sfātu
Și mereū a croncāni:
Ce să-ı dee lui pě cale
Ca să meargă la sfântul ăl mare?
 Ăl mai mare fēt
 Fēt și logofēt,
 Iute s'a gândit,
 Și s'a resgândit,
 Și ı-aū sfătuit
 Pě toți frații sēi
 Marī și mititei
 Ca să meargă ei
 La Romāni prin sat
 După căpētat.

Feții s'aũ dus toți îndat'
Și-aũ strâns un sac îndesat
Dě tãrîțe d'orđ mășcat
Și l-aũ pus pě sfântul lor
D'asupra tãrîțelor
Ca să se sue sub soare
Pân' la sfântul ăl măi mare.

Sfântul atuncĩ s'a suit
Dar' nemic n'a isprăvit.

Věđënd eĩ că se trudesć
Și nemic nu isprăvesć
S'aũ dat într'o ći dę vară
A strânge dę pě ogoară
Pae coapte dę secară,
Și-aũ făcut din ele-o scară
Și i-aũ pus fusceĩ de ceară.
Și-aũ făcut-o d'ajuns
Măi pân' la Dumneđeũ sus.

Acum sfântul apuca
Să se sue'n treaba sa
Pě cea scară
Dę secară
Și cu fusceĩ dę ceară

Pân' la sfântul ăl măi mare
Pě pămênt și pě sub soare.
Pě scară când se suia
Țiua bună că-șă lua :
Dě la frați, dė la surori,
Dě la bordeiul cu flori,
Dě la copii și muere,
Dě la casă și avere,
Dě la neamuri și vecini
Dě la prietini și străini.
Și pornindu-se pě cale
Îi steclău ochii pě vale.
Și suindu-se în sus
Dě vr'o treii prăjinii dė sus
A vădut că nu măi poate
D'un dor mare ce-l străbate
Din călcăe până'n coate,
Dě dorul copiilor
Dě jalea neamurilor
Și d'aceea a strigat
Cu glas dė sfânt, minunat
La ăl făt.
Logofăt
Alb ca și cărbunele,
Negru ca tăciunele,

Cu ochiî ca d  chisleag
P  care-l avea mai drag,
Să-i  ştearn  ce-va moale
Ca să nu-l doară la foale
C nd a fi să fie
Ear'n jos să vie.
 l f t,
Logof t,
Alb ca  i cărbunele,
Negru ca tăciunele,
 i sătul ca c nele,
I-a  sternut  ut  o grapă
 i  -a pus sub cap o peatră,
Sub picîoare
Un cu  mare,
 i sub coaste
Cue proaste,
Sub c lc e
Mi  de cue.
 i d  pus c nd le-a gătat
Sf ntu'ndat'a  i picat
De-a hupa
De-a  upa
 i cum a picat
In cue s'a'n epat,
In buc  i s'a despicat,
Dracul l-a luat.

Feții toți aũ alergat
Să vadă ce sa'ntemplat,
Pě unde sfântul a 'mblat ?
Dar sfântul era'nghețat.
Feți-atuncĩ s'aũ supěrat,
Draculuĩ prasnic l-aũ dat
Veděnd că ĩ-aũ ĩnșelat
Și nemic nu le-a adus
Dě la sfântul ăl dė sus.
Dar' socotindu-se bine
Că d'odat' nu se cuvine
A cere de la sfĩnți toate
Mai nainte d'elor moarte
Pe'ncetișor l-aũ luat
Intr'un țol negru vėrgat
Cu spărturĩ ĩnflorilat
Și l-aũ dus dė l-o'ngropat
Intr'un cornișor de gard,
Unde-ĩ locul mai curat. . .

ȘTIUCUȚA DADII.

In ȋiua de *Blagoveșnic*
Toți țiganiî mânca pesce
Numai dada nu găsesce.

Dada supărat,
Că n'are pesci dă mâncat
S'a luat
Pă din dosul șetrilor,
Pă marginea belților
După *crancovița* pescilor...

Și-a prins o știucută
Cu patru lăbuțe
Și-a pus'o'n trăistuță;
Și'n trăistuța pus'o
Și-acasă a dus'o
Și pă spuz'a pus'o,
Și-a pus'o pă spuză
Și-a cântat din frunță,

Și-a pus'o p'e foc
Și-a făcut «mniorc!»

«Ie-o, dadă, că s'a copt!

Dada n'o lua,
Că lu' nu-î plăcea
Pesce copt p'e foc
Numai fiert cu borș.
Dar' el a luat o oală
Și-a pus'o'n dos d'e spate,
Unde soarele nu bate,
Și s'a dus pe nou'e sate,
Care erau pusti' toate,
P'e nou'e sate puști
Și fără d'e oameni vii,
Borș să cate.
Dar' or'î cât a'mblat
El borș n'a aflat.
Și și-adus, dad', aminte
Din vremile d'e'nainte,
C'avea tre' țărîțe late
Intr'un fund d'e hârb băgate.
Și el cum a dat
D'aia ce-a cătat
Indată a sufficat

Mâna până'n cot
Și tărițele le-a scos
Și-a umplut din ele borș.
Și el borș cum a umplut,
Dă mâncare-a și făcut
Pescișor
Cu borșișor,
Și-a prins apoi a mânca
Cu toți feții de-avalma.
El mânca,
Nu mânca,
Feții sciū că'nfulica.
Dar' cine gusta
Ochi-î și crăpa,
Tot la dada se uita;
Cine sorbă
Ochi-î plesnă,
Tot la dada se gândă... .

PASCILE ȚIGANILOR.

Stancîul nostru paraleu
Ăl mai mare archireu !
Noi țiganiî ne rugăm
Și la genunchi îți cădem
Să ne dai Sfinția-Ta
Un popă dă unde-va
Dintr'a noastră seminție
Să nu ceară nici simbrie,
Să ne dai un popă bun
Din legea lui Găvăun ;
Ear' popă dă nu ni-î da
Biserica ne-om mânca !»

Stancîul paraleu,
Mare archireu,
Cartea cum zări
Pe loc mî-o ceti,

Și'ntâiu plânse
Și-apoi rîse.
Și după ce a sfârșit
Cartea de cetit
Drept în picioare-a sărit,
Iute'n cort că s'a băgat
Și'ntr'o găubă s'a'mbrăcat
Intr'o găubea,
Ce mult plătia,
Captușită cu valeu,
Numai ațe de un leu;
Cu manta de-anglie,
Cu petice-o mie.
Pă dă cătră soare
C'o resuflătoare,
Pă dă cătră lună
C'o gaură bună,
Pă dă cătră stele
Miă dă găurele,
Cătră țara ungurească
Dracul poate s'o cărpească
Cu cioaboate în picioare,
Dă-î erau tălpile goale,
Și pă cap purta ișlic,
Ce n'avea păr nici un pic.

Și'ndată cum s'a gătit,
Spre țiganî mi s'a pornit.

Țiganiî, cum mi-l vëdură,
Cu toțiî metanî făcură.
Dup'aceea s'aû sculat
Și pë loc î-aû aședat
Scăunașul dë sub foi
Pus p'o cergă dë gunoîu
Ca să se mai odihnească,
P'un țigan să prohodească
Și să-l ducă la icoane,
C'a murit bîetul dë foame.

Vëdënd Stancîul paraleî,
Ăl mai mare archireû,
Că fii-l îubesc mereû,
S'a aședat pë ilăû
Ca să-l ierte Dumneđeû.

Țiganiî când mi-l vedea
Sus pë ilăû cum ședea
Vaî amar se bucura
Și din gură toîî striga:
— Stancîul nostru paraleî,
Ăl mai mare archireû!

Noi aice te-am chîemat
Să ne dai popă'nvăţat,
Ce cu dor l-am aşteptat,
Dintr'a noastră seminţie
Ca să nu ceară simbrie !

Atunci Stanciul paraleu,
Al măi mare archireu,
Vorba când le-o auði
In picioare sus sări
Şi peste ȝiganî privi,
Şi vėđėnd pe unul nalt
Negru şi cam sprîncenat,
Pė acesta l-a chîemat
Şi aşa l-a întrebat :
— Sciî carte,
Cumnate !

Țiganul ăl nalt,
Negru, sprîncenat,
La Stanciul cu drag privia,
Şi aşa îi respundea :
— Eă am învăţat la carte
A mă scărpina pė spate !
— Spune-nî : cum se scrie
La archierie ?

...- Stance paralelă
Mare archireu !
Scriu la tine.
Vaî de mine,
Laba găscii.
Gândul muscii.
Când îi vedea
Scrisoarea mea
Să fugi dă ea
Cât îi respunea.
 Și te rog
 Pă noroc
 Să vii Joî
 Pân' la noi
Să'mpărțim fosmea-amândoi !

Stancîul, cum mi-l auđia,
Pă țiganî mi-î întreba :
— Vreți p'acesta să-l aveți,
Că-î popă foarte isteț ?

— Numaî ni-l blagoslovesce
Și'ntr'un popă ni-l sfințește !

Atuncî Stancîul îl chîlema
Si'ntru popă-l însemna.

Și cum l-a'nsemnat
Nume ȝ-a și dat :
Părintele Mangul
Din jos dē la Hangul.
Acum Mangul paraleū,
Subarchiereū,
Pē toȝi țiganȝ ȝ-a strigat,
La un loc ȝ-a adunat,
Dē spovadă ȝ-a'ntrebat.
Dar' țiganiȝ se uȝta
Și așa ȝȝ respundea :
— Noȝ spovadă n'am avut
Acum dē un veac trecut !

Eară popa le đicea
Dē pē ilăū cum ședea :
— Pascile aū să sosească
Cu toȝiȝ să se gătească
Și să se spovăduească !

Țiganiȝ când auđiră
Din gură și hărâiră :
— Sfinte apostole,
Mare prorocule,
Tatăl slănineȝ,
Duhul untureȝ,

Nu ne duce Doamne,
Unde este foame,
Ci'n calea cu picîoroage,
Ca şi pē noi să ne roage.
C'aî tēi vor fi musciî,
Musciî şi rărunchiî,
Talarişca
Pişca,
Ucinaşca
Taşca
Cheredeū bucata,
Că verḑele-s gata!

Mangul paraleū,
Subarchereū,
După ce î-a ascultat
Şi î-a binecuvētat
Dē gîubîa s'a desbrăcat
Şi cînd noaptea se făcea
El pascile pregătea
Şi din gur'aşa vorbîa :
Pascile marî,
Pascile tarî,
Pascile ţigănescî,
Nu se fac precum gîndescî,

Că ele se fac din hrean

Și cu oțet bun d'un an,

Cu ouă d' cal,

Și mai cu samă

Cu cătramă !

Și după ce cuvânta

El d' pasci că s'apuca

Și așa

Le gătia :

Cu lapte d' leuștean,

Cu antură de guzan,

Cu oțet bun d' un an,

Și earbă *d'arusturată*,

De care lumea-î bogată,

Ce-î d'ic țigani *suhan*,

Pă la noi numită *hrean*,

Și cum le găti

Mi le și'ndulci

Cu boabe de mătrăgună

Să le fie voea bună.

Și după ce le sfârși

Intr'un ciubăr le ticsi.

Și când Pascile sosia

Popa clopotul trăgea

Toți Țigani se strângea

La biserică venia

Cu femeî, cu micî, cu marî,
Cu şătrari şi lingurari.
Şi'n biserica intra,
La un loc se grămădă
Şi amarnic mai cânta,
Biserica dă suna,
Feţi lor ăi frumusei
Ca şi nîsce găngurei,
Imbrăcaji în catifea,
Pielea dă li se vedea,
Imbrăcaţi şi'mpodobiţi
Cu papuci galbeni desculţi.

În nuntru cum aă intrat
Şi la ciubăr s'aă uitat
Foarte mult s'aă bucurat
Vedënd ei atâta pască
Dă la curtea ţigănească.

Dară popa sta
Şi mereu slujă
Şi așa dicea :

— Pascele să se sfințească,
Bine ca să ne priească,
Inima ca să ne crească,

O Sfetos chir pasca
Să fie ca easca
O sfetos chiri
Herenos chiri,
Matragunos chiri
Catramos chiri
Și crepos chiri!

Pasca după ce-o sfințiră,
Dă mâncate se grăbiră.
Și ei pască cum gusta
De-odată din dinți crâșca,
Din ochișori lăcrăma,
Pă trupușor asuda,
Dă la pământ sus săria
Și de-o-dată se trântia
Și nemic nu mai ȋdicea.

Țiganiĭ ce nu mâncară,
Tare rău se mâniară,
Cĭubărul cu pascĭ luară
In cap popiĭ l-aruncară
Și din gură cuvĕntară:
— Mangul nostru paraleu,
Dare-ar dracu'n capul tĕu!
Troscot dă la munte,
Sară-Ți ochiĭ tĕi din frunte,

Să-ți remâe scăfârlia
Să se oaue cîocârlia,
Să se oauă
Oauă noauă
Și să crepî tu drept în două!
Noî și-a noastră seminție
Ne lăsăm d'a ta popie
Și ne-om duce, ne-om ruga
Pě la popiî altora!...

Dě când Mangul ăl vestit
Din popie fu lipsit
Țiganiî s'aû apucat
Biserica d'aû mîncat,

Faraon cum le-a vestit
Istoria s'a'mplinit...

PASCILE ȚIGĂNESCI.

Venit'a ziua Pascilor
Bucuria Țiganilor.

Țiganiî dac'aû simțit
Pascile cum c'aû sosit
La un loc s'aû adunat
 Și la sfat
 Cu toți-aû stat :
D'unde-or căpăta ei pască
Și cine să le-o sfințească ?
 Și vorbiră
 Cât vorbiră,
Dar' nemic nu isprăviră.
In urm'un crancău bătrân,
Alb ca un fund dă cîaun,
Peste țiganî s'a'nholbat
Și așa lî-a cuvîntat :

— Scumpii mei

Paralei!

Toată legea creștinească
Are popi să le sfințească
Oauă roși, prescuri și pască,
Numai pe noi bifeți țigani
Ne ocăresc toți dușmanii
Că trăim în hastă țară
Și mâncăm pasci de ocară,
Pentru că nu căutăm
Și noi popă ca s'avem,
Ca și când ei n'ar ști bine,
Ca și voi și ca și mine,
Cât de mult noi am umblat
Cu traista din sat în sat

Și-am cercat

Doar' om găsi unde-va
Popă bun și învățat

Și tot n'am aflat.

Deci dacă vreți, fraților,
Să nu fim dușmanilor
Mai mult de rîs și d'ocară
Dați să scriem cătră țara
Și Stancîului paraleu,
Al mai mare archireu,

O carte încornurată
Și s'o scriem acu'ndată
Cu cîocanu pē ilău
Dupre cum voesc și eū!

Cuvêntul ahăsta bun,
Roștit d'un crancău bētrân,
Țiganilor le plăcea,
Cîocanu'n mîni că-l prindea
Pē ilău cu el bătea
Cartea'ndată mî-o scriea.

Și cum mî-o scriea
Mî-o și trimitea
La Stancîul lor paraleu
Ăl maî mare archireu.
Și'n carte așa scriea:

«O Stancîule
Paraleule!

Mare archiereule!
Ne rugăm sfințieî tale
Să aîbî dē noi îndurare
Să ne daî un popă bun
Din legea lui Gavaun,
Dintr'a noastră seminție
Să nu ne ceară simbrie,
Să ne daî popă'nvēțat
Că cu dor l-am așteptat.

Ear' popă de nu ni-î da
Noî biserica ne-om mânca!>

Stanciul paraleu,
Mare-archireu,
Cartea cum zări
Indat'o ceti
Şi'ntău plânse
P'urmă rîse.
Ear' cum a gătit
Cartea de cetit,
Dă lângă ilău, ca fript,
Drept în picioare-a sărit
Şi'ndată'n cort s'a băgat
Şi pē loc s'o şi'mbrăcat,
Şi s'o'mbrăcat c'o gîubea,
Care hăt mulţi bani făcea:
Aţă de vr'o patru lei
Şi petice de vr'o cincî,
Cum nu s'a mai pomenit p'aici,
Şi-şi puse cîobote'n picioare
Remăind cu tălpile goale,
Şi-şi puse pe cap un ișlic
Nefind pē el postav nici pic.
Şi-asfelîu după ce mi se găti
Repede spre țiganî mi se pornî.

Țiganiî, cum mi-l zăriră,
Inaintea lui eșiră
Și mătane mari făcură.
Apoi stând toți în picioare
 Inprejurul lui,
 Ca și nisce cîoare
Inprejurul stêrvului,
 Il cinstiră
 Și-omeniră
Cu scaunul dă sub foî,
După datina ce-o aû
Țiganiî și pe la noi
 Ca să șeadă'n cort
 Să blagoslovească
 P'un țigan bătrân,
 Ce era de foame
 Dă cincî ȝile mort.
Dar' Stancîul nu vru
 Să șeadă pă scaun,
 Ci el îmi șeȝu
 Grecesce pă ilău,
 C'așa vram și eû.

Țiganiî, cum l-aû vȝdut,
Că pă ilău a șeȝut

Foarte mult s'aŭ bucurat
Și toți din gur'aŭ strigat:

«Of! Stancîule
Paraleule,
Mare-archireule!
Unde te vedem
Șeđënd pē ilăŭ,
Ni se pare, đeŭ,
Că aî fi un leŭ
Frumos paraleŭ!

Noî pentru ahasta
Aicî te-am chîemat
Ca să ne daî popă
Bun și învățat,
Că cu dor mare
L-am așteptat:

Stancîul paraleŭ,
Marele-archireŭ,
Cum cuvêntul
Țiganilor auđi
Iutî cu dosul,
Dē ilăŭ că se trântî.
Apoî repede
In picioare se ridică
Și peste țiganî
Ochiî înholbă.

Și vedând pe unul
Negru ca căunul,
Nalt și sprâncenat,
Foarte înholbat,
C'un ochiu la slănină
Și-altul la fărină,
Și cu solzi pe cap
Ca și la un crap
La dînsul că mi-l chîemă
Și așa mi-l întrebă :
«Sciî carte,
Fărtate!

Țiganul ăl nalt,
Negru sprâncenat,
Și foarte'nholbat,
I-a răspuns așa :
— Archieria ta!
Eă am învățat la carte
A mă scărpina pe spate!

— Dară a scrie pe foi?
— Ca și-orî care alt cîoroîu!

Stancîul dacă-l ascultă,
Pe țiganî îi întrebă :

Cum socot ei?... bun ar fi?
Pute-l-ar blagoslovi
Și'ntru popă a-l sfinți?
Orî să-l lese la dracul
Și s'aleagă p'e altul !

Țiganiî respunseră
Și din gură-î Țiseră :
— Ba mai bine te gătesce
Dă ni-l blagofeștelesce
Și'ntru popă ni-l sfințește !

Atuncî Stancîul paraleu,
Ăl mai mare archireu,
S'a suit sus p'e ilău
Și'naintea lui îl chîamă
Și'ntru popă îl înseamnă,
Puindu-î numele :

«Părintele

Mancîul

Ăl popit de Stancîul».

Și după ce l-a'nsemnat
Și nume i-a dat,
I-a pus în cap
Un potcap
Din pod luat
Dă closce lucrat,
D'o sută dă aî uîtat.

Țiganiî dacă vĕdură,
Că'ntru popă li-l sfințiră
Foarte mult se bucurară
Și mare cinste-î mai dară,
Darurî multe-î făgăduiră:
Treî horgoliște bătute
Și-alte pocinocurî multe,
Ce se cad la un părinte
Cum e Mancîul dĕ cuminte.

Mancîul, părintele
Negru ca tăciunele,
Alb ca cărbunele
Și sătul ca cănele,
Cum s'a simțit
Că e popit
Pĕ toți țiganiî că-î chîamă
Și dĕ spovadă-î întreabă :

Țiganiî respunseră
Și din gură-î ȑiseră :
Că spovadă
Eî n'aũ văȑut nicî odată
Și dĕ aceea nime nu poate să scie
Ce felîu de mîncare spovada să fie!

Părintele Mancîul atunce
Mânios le ȃice:
— Dacă nu sciȃi
Să vȃ spovediȃi
Și dȃ pȃcate să vȃ curăȃiȃi
Veniȃi
Să ȃicem macar moliftele,
Că nȃ-au sosit Pascile,
Falnicele
Cu găoci de ouă
Și cu cămeșȃ nouȃ.
«A Mango,
Mango,
Maro,
Marodilo,
Socori graba sfȃnȃia,
Totodel împȃrăȃia,
Isbavos
De hicleanos!»
Țiganiȃ respunseră
Și din gură-ȃ ȃiseră:
— Noȃ, Mancȃule, ȃice-am moliftele
Dacă ne-aȃ face pascile.
Și ni le-aȃ face bune și dulȃi
Să fie și pentru aȃ noștri prunci,

Și ni le-ai face cât mai de grabă
Intr'un ciubăr mare, lucru curat,
Că cu mult dor noi le-am așteptat!

Manciul harnic, peste noapte,
Strânse bucatele toate
Câte el le socoti
Că pentru pasci s'ar lovi
Și-apoi el pasci că făcea,
Vestea dă li se ducea:

Cu prescuri dă hrean,
Cu oțet d'un an,
Cu unt dă guzan,
Cu ouă dă cal.

Și după ce le făcea
El mi le'ndulcîa
Cu arusturată,
Ce-î îndestulată
Și'n lume bogată.

Ear' după ce le'ndulcîa,
Le adăogea
Cu rădăcină
Dă mătrăgună

Amestecându-le toate dimpreună
Ca să le facă mai multă voe bună.

Când a fost acuma
In ȕiua
Dě Pasci ȕesdemineată
Popa clopotul trăgea,
Clopotul «*bim, bam*» făcea.
Țiganiî, cum auȕia,
La biserică se strângea
Cu femeî, cu micî, cu mari,
Cu fierarî
Și lingurarî,
Cu scripcarî
Și cu urșarî,
După cum li-î datina
D'a umbla cu cofița
După lapte-a căpăta.
In biserică dacă intrară
Și cu ochiî dė pasci dară
Foarte mult se bucurară
Când cu ochiî de pasci dădură
Și plin cu pasci îl vȕȕură.
Pop'atuncea se hlinzise
Și din gur'așa le ȕise:
— Eũ mă siliî într'o noapte
Și vȕ strânseî la bucate
Dě făcuî pascele toate.

Deci dați acum, fraților,
Să țicem pe pascele
Din ciubăr moliftele
 Ca să se sfințească
 Și să ne priească:
 «O sfetos chir pasca
 Să fie ca easca,
 Oțetos chire,
 Herenos chire,
 Matragunos chire,
 Și crepos chire!»

Țiganiî mi-l asculta,
Gurile toți le căsca
Și după el se ruga.
Ear' după ce se rugară
La ciubăr năvală dară,
Pascele din el luară.
 Dar' pasci cum lua
 Și cum le gusta
 Din ochi lăcrăma,
 Din trup asuda,
 Din dinți că *cârșnăa*
 Drept în sus săria,
Dă pământ mi se trântia,
Ochiî pē dos întorcăia,

Maî mult nemic nu icea,
Acolo  ncremen a.

Ce  de la mijloc
Nemic nu ofta,
Ci cu oft r  multe
Pasc  că lua.
Ear' ce  dinapo 
Striga: «va  d  no !»

In urmă
Veniră
 i copii
Dadi 
   frumuseț
Ca  i nisce g ngure .

Dar'  i e 
Pasc  cum lua
 i din ea gusta
Din gură se str mba,
Din och  se'nholba,
Din din  că c r n a
Odată r cn a,
Ma  mult nu sufla
Acolo crepa
 i dracu-  lua.

Atunci mul i copii de  igan  a  crepat
 i ma  p  to   dracul  -a luat.

D'atunci și țiganiî s'aû împuținat
Și câți măi remase s'aû împrăsciat

Prin toate satele

Și orașele

Țiganiî,

Ce pasci nu gustară

Ca lei

Se îmbărbătară

Ciubărul cu pasci luară

Și'n cap popii l-aruncară.

Pascele că se vărsară

Și pe jos se'mprăsciară.

Țiganiî dacă vedură,

Pascele ce se făcură,

Măi tare se mânieră

Și toți din gură strigară:

«Mancile,

Stropșitule!

Mâncatu-ne-ai pe noi,

Dar' și noi

Nu ne-om lăsa

Să fie în voia ta,

Ci ne-om mânca

Biserica

Cea zidită,

Din caș dulce-alcătuită,

Cu cârnațe lețuită,
Cu plăcinte-acoperită.
Și d'acuma pē vecie
Noī șî-a noastră țigănie
Ne-om lăsa de-a ta popie
Și ne-om duce, ne-om ruga
Pē la popiī altora

Dē nî-or da

Ce s'or îndura.

Pân' acum te-am fost cinstit
Ca p'un popă bun, iubit,
Mâncatu-te-ar fi 'mputit
Archireul hăl vestit,
Stancîul, care te-a sfințit
Și toți cei ce te-aū sciut
Și popă mi te-aū cerut,
Că tu până ce spovadă
Și pasci noauē că ne-aī dat
Pân' atuncī ne-aī și mâncat!

Și de-atuncī Țiganiī
Biserica șî-aū mâncat
Și până'n diua de astă-đi
Popă nime nu le-a dat.

Numai creștinii
S'aū milostivit
Și pre toți țigani
La ei i-aū primit.
Macar că ei s'aratară
Impresurați de multă fală,
Dar' nime nu-i prea bagă'n samă.
Fie lingurari,
Fie și ferari,
D'ar fi macar și scripcari,
Corturari
Saū ursari,
Toți la o cinste
S'aū învrednicit,
După cum lor Faraon
Lă-a fost prevestit,
Dar' și-a lor poveste
Că-asta s'a sfârșit!

CĂRUȚA DADIÎ.

Avea, dada, avea,
Când măi tînăr era,
Doîspredece cai
Ca vulturi'n plaîu,
Nusciu cum îi număra,
Că toîi—unul alb era.
Albul înainte,
Albul la roate
Oîştea goală pē de-o parte.
Şi avea, dada, avea,
Când măi tînăr era
O căruţă'nferecată
Cu aţă dē bucî legată,
Cu roatele dē bostan,
Cu spiţele dē hăldan,
Cu butucî
Dē bulbucî,

Cu obede
Dă măr verde,
Cu spetezele dă scaiu
Și cu coșul dă malaïu,
Cu ruda dă lapte dulce
Meșterită'n deal la cruce,
Dă gândiaï că s'a tot duce
Și nici când nu va mai sta,
Așa dă tare mergea,
La deal tot cu opintele
Și la vale cu oprele
Ear' pē șes
Tot pē jos.
Și'ntr'o ți dă vară
Dă abia scăpară
Din ograd'afară.
Și când se pornia
Drumul dârdăia,
Peatra resuna,
Cobul sus săria,
Ear' dada putea
Pariï număra
Și poprele jumă... tonte
Și târșiï a treia parte
Și nuele
Puțuntele

Când fu pe la cântători
Ajunse prin cheutori
Pě din sus de tăietoriu.
Și s'a oprit la un deal
Cât o unghie dă cal,
Și măi mare, și măi nalt,
Cât un sâmbure uscat
In patru părți despicat.
Vedënd muntele ăl nalt,
Dada'ndată a chîemat
Pre toți țiganiî din sat
 Și i-a'ntrebat
 Dă sfat :
 Ce să facă,
 Ce să dreagă?
 Și se sfătuia :
 Ce-or împiedica :
 Căruța dadiî,
 Orî măi bine caiî?
Și cu cale aū aflat
Caiî de-aū împiedecat,
Că ei erau vinovați.
 Și-apoi porniră
 Dă se scoborîră.
 Și când scoborîră
 Să vedî ce pătiră?

Când caii
Peste căruță,
Când căruța
Peste cai;
Când dada
În căruță,
Când căruța
Lângă dada,
Când dada
Sub căruță.
Și când aș fost în vale
Pe șesul ăl larg și mare
A ieșit,
Scoborât
Curaț
Și luminat
Cu capul în zece locuri spart.

HALBA DADIÎ.

 avut dada odată
O eapă înaltă,
Halbă, copitată,
Cu copitele crăpate,
Cu curmeiu dă teiu legate,
Copitele
Ca sitele,
Cu dinți
Ca grebla,
Cu ochi
Ca stecla,
Cu dinți rânjiți,
Cu ochi boldiți.
Și era,
Halba era,
Grasă, grasă
Și spătoasă

Numai pěr, pïele și oase,
Că dē grasă ce era
Din nări untura-î curgea,
 Și unde călca
 Balta seca
 Pesciî striga :
 Oac, oacaca !
Și-avea Halba nisce hamurî
 Cu sarsamurî,
Nouă, mândre, zugrăvite,
Din ațe dē buci sucite,
Și-a'nhămat'o dad'odată
La o căruță legată,
 Ferecată
 Pě la butuci
 Cu ață dē buci.
 Și'nt'r'o ȝi dē vară,
 Din ȝorî până'n sară,
Dē abîa a scos căruța
 Pě poartă afară
 Ear' când ieși
 Prinse-a fugi
 Tot durăind,
 Sfărăind,
La căruță împingënd,
Pariî din gard numărând.

Și fugea,
Mări, fugea
Pě ulița satului
Numărând pariî gardului
Și poprele
Puțuntele,
Și lua sama și la nuele.
Ear' când ajungea
La al decelea,
La Halba
Sub coadă că vâjîia,
Halba *cancî*!... nu măi putea!
Halba înainte,
Halba la roate,
Oișteea goală pě de-o parte.
Halba trăgea,
Nu trăgea,
Dada sciũ că împingea
Până ce ochi-î plesnîa.

ȚIITURA.

— uleo, Vasile Stane!
Scoală-te dă pē cîocane,
Că-ți pier ganguriî dă foame!

— Auleo! mânca-ți-ași gura,
Mî-aî stârnit vătămătura:
Ieși țigancă dă sub pat,
C'am jurat că nu te bat;
Ie ulcica, du-te'n sat
După borș dă căpătat
Și fărină dă furat;
Pune șaua pē cucos
Și te du'n sat după borș;
Pune șaua pē găină
Du-te'n sat după fărină,
După curechîu și slănină,
După brânză și smântână,

Du-te dragă
Maî dă grabă,
Du-te iute din picîoare,
Că pier ganguriî dă foame!

LUPTELE ȚIGANULUI.

Pă cea vale lungă, lată,
Ședea un țigan odată
Tocmai într'un corn de șatră
Pă un putregașu de peatră.
Alb ca și cărbunele
Negru ca tăciunele
Și sătul ca cânele.

 Și el cum ședea
 Astfelîu cimilîa
 Copiilor seî
 Fete și flecăi:
 — Măi țiganî,
 Măi gârgăoanî!
Când eram în vremea mea
 Avea, dada, avea
 Avea o oae
 Lae
 Bucolae,

Mândră și lănoasă,
Tare spărioasă.
Eă ȕiceam: *bîrrrr!*
Ea iăcea: *hîrrrr!*
Eă: hap dă lână,
Ea: hap dă mână,
Eă: hap dă barbă,
Ea: hap dă earbă,
Eă ȕ-am smuls treĭ perĭ din cap,
Ea s'a dus pă lângă gard.
Cușmuȕa mea cu narav
A făcut ȕup păste gard,
Eă ca omul păgubos
Săriĭ gardul hăl tufos
Și'ntr'o vie am ĭntrat,
Unde cușma s'a băgat,
Și dă cușmă pân' ce-am dat
Dă vie m'am săturat.
Dar' vierul a simȕit
Și la mine a venit
C'un ȕăpoĭu dă arie
Ca să mă sparie.
Eă luaĭ un băȕ dă vie
Ca să-ȕ daŭ să nu măĭ vie.
El: hap dă cap,
Eă: hap dă gard!

El : hap dē barbă,
Eū : hap dē earbă !
El mī-a smuls din barbă,
Da și eū ȳ-am smuls din earbă.
El mȃnios : hap dē chică !
Eū : hap cu nasul dē opincă !
In urmă ne-am împăcat
După ce-am remas curat,
Curat și luminat,
Cu capul în șapte locurī spart !

ȚIGANUL ȘI BUDĂHACEA.

În Țilele măi trecute
S'a dus dada sus la munte
După șatră în cucute.
Și cum a trecut *hătacea*
S'a'ntâlnit cu *budăhacea*,
 Dada cătră dînsa,
 Dînsa cătră dada,
 Și se'ncepe lupta,
Precum n'a măi fost sub soare
 O luptă măi mare,
Unul p'altul să s'omoare.
 Când dada
 Sub budăhacea,
 Când budăhacea
 Peste dada.
Și când era la sfârșit
Tot dada a biruit,

Că din el a ramas ce-va
Eară din budăhace ba !
Căci când m'am dus la isvor
Aflăi al dadii picior,
Și când trecui cărarea
I-am aflat și spinarea,
Mergând la fântână
I-am aflat o mână,
Mergând după foc
Dădui dă cojoc,
Aducând eu focul
Maî găsiî și capul.
Dar' orî cât am maî umblat
Dă budăhace n'am dat !...

OAIA ȚIGANULUI.

A-vea dado oae
Lae, -bucolae,
Și-a fătat în pae
Doispredece miei
Negrii, frumusei,
Toți *gurilățeș*.
Dada când a dat
D'oe c'a fătat
Mult s'a bucurat,
Și s'a dus îndată
La dînsul în șatră
Să se sfătuească
Și să chipzuească
Cu feciorul seü,
Mare paraleü,
Feciorul ăl mare,
Ce-î învățat tare,

Feciorul ăl nalt
 Negru, sprâncenat,
 Ce-î tare'nvăţat
 Pentru c'a umblat
 Satul jumătate
 Dup'un ol dă lapte:
 Ce-or să facă
 Şi să dreagă
 Cu oile lor
 Dă la stoguşor?
 Face-or stâna dadii
 Numaî cu țigani
 Său tot ciobanii?

Feciorul ăl nalt,
 Negru, sprâncenat,
 Dadii sfat i-a dat
 Şi i-a cuvântat:
 — Dadă! nu fi beat!
 Ce să trebuească
 Stână românească
 Şi nu țigănească?
 Dadă noi putem
 Singuri să avem
 Stână mare, lungă,
 La toți să le-ajungă

Câți țigani mai sunt
Pě acest pământ,
Să mănânce'n pace
Brânda ce vom face,
Urda ce ne place!

Dada, bucuros
Dă sfatu-ăl frumos
A ieșit voios
Afară din șatră
Moșia să-și vadă,
Munții ăi cărunți
Dă la deal dă curți,
Munții ăi dă sgură
Ce rîdea la lună.
Și cum se uita,
Și cum căuta
Eată c'a aflat
Un loc minunat
Pě un corn dă plău
Sub umbră dă scai,
Și cum a vădut
Dad'a și făcut,
Și-a iăcut o stână
D'o palmă dă mână.

Și avea' dad' avea
Nisce mână așa
Albe, soponite,
Ca nisce copite.
Maî fiind bătrân
Era meșter bun,
D'aceea îndat'
La lucru s'a dat,
Cu tesl'a săpat
Un mic lătocaș,
Când a face caș
Și urdelaș
Să curgă tot zărul
Până pe cuptîorul
Copiilor sîi
Micî și frumușei
Ca puii dă graur
Din luna lui Faur.

Pă când băcîuîa,
Dada, și storcea
Untul dintr'un caș,
Cașul din urdaș,
Urdașul din unt,
Eată c'aû cățut
Din gîos din pădure
Dă p'un plaîu dă sgure

Un mare bondariu
Și c'un mic țințariu
S'aũ pus pẽ lãtoc
Și-aũ supt zerul tot...

Dada mãnios
A luat dẽ gĩos
Barosul ăl mic
Și numai un pic
Dẽ n'a fãcut plisc
La țințariu în flisc.
Și mãi supãrat
Indat'a luat
Barosul ăl mare
Și pãli'n spinare
Bondariul dẽ tot
Cãt a cãđut mort.
Și cãnd a picat
Bondariul sfãrmat,
Munții aũ urlat,
Vãile-aũ țipat;
Și cãnd s'a *hîit*
Bondariul plesnit
Zerul l-a nãpãdit,
L-a nãpãdit zerul
Și'a umplut cuptĩorul

Și s'aũ înecat
Toți băeții 'ndat',
Toți băeții dadii
Dă prin fundul șatrii.

Dada supărat
De ceea ce s'antemplat
Pe băeți că i-a lăsat
Dracului pomană
Și dă scire'ndat'a dat
Să vie brândarii
La brândă și urdă.
Și-aũ ȕis brândarii
Că s'or grăbi
Și-or veni
Cu bărbânțele;
— N'a'ncăpea!
— Cu poloboacele!
— N'a'ncăpea!
Și-aũ venit cu pungaȕele
Că'n pungaȕe încăpea!

ȚIGANUL ÎN ȚĂRIGRAD.

— Măi țigane,
Gârgăoane!

Ia spune-mi adevărat:

Fost'ai tu în Țărigrad?

— Ba l-am și mâncat:

— Dară pân'a nu-l mânca

Spune-mi: cum era?

— Turtă peste turtă

Și la mijloc urdă?

— Și când îl mâncai?

Spune-mi ce vedea?

— Fete o mulțime

Se uita la mine,

Se uita, uita,

Par' că mă mânca!

— Dragi ți-s fetele ție?

— Dragi dă mor!

— Da tu lor?

— Și ele mie!

DUȘMANII ȚIGANULUI.

Într'o sară'ntunecoasă
Care vîră frică'n oase,
Mergînd un țigan a casă
A zărit o tută deasă
De vînt clătinându-se,
La pămînt plecându-se,
 Și cum mî-o zări
 El încremeni,
Socotind că-î cîne-va
Și de el s'a apuca,
D'aia se îmbărbăta
 Și așa
 Cuvînta:
— Lungă-î valea și lupoasă,
Da și Țigănimea-î groasă.
 Țineți-vă foî!
Ia aici suntem și noi:

Da tu, clesce?
Eă sunt ăl măi cu nădejde!
Da tu, cîocan?
Eă sunt ăl măi năsd răvan!
D tu, ilău?
Eă sunt ăl măi paraleu!
Da tu, baros?
Eă sunt ăl măi voînicos!
Da tu, pilă?
Eă sunt a măi fără milă!

Tot așa vorbind
Fugea vrînd — nevrînd,
Pân' ce s'a trezit
Lângă bordeiu c'a sosit.
La bordeiu sosit
Toate-a povestit
Câte le-a pățit.
Țiganiî mi-l asculta
Și așa-î dicea:
— Cumnate
Nălțate!
Poate-o tufă s'a făcut
Și tu te-ai temut?
— Nusciû tui a fost orî ba,
Frunđa sciû că șuera!

DRAGOSTEA ȚIGANULUI.

Dragă-mi-î lelea cu găță,
Mămăliga'n vêrv cu brânză;

Dragă-mi-î lelea lăută,
Mămăliga'n vêrv cu urdă ;

Draga-mi-î lelea spălată
Mămăliga'n unt scăldată ;

Dragă-mi-î lelea bălană,
Mămăligă cu tocană ;

Dragi-mi-s nevestele,
Când îmi umplu traistele

Ca și malașul hăl cald
Când am lapte ca să-l scald'.

ȚIGANUL ȘI NAȘUL.

Mă dusei la naș
Ionaș

Să-l rog să-mă dea salaș.
Eu mă dusei pe afară
Și mă trezii în cămară.
Mă uitaî în sus și'n jos
Poate-o fi ceva de ros,
Mă uitaî în jos și'n sus
Poate-o fi ce-va de dus.
Mă uitaî pe poliță
Și zării o oliță
Umplută cu jintiță
Și-acoperită c'o linguriță
Și vedînd'o'ndată
O mâncai de jumă-toată.
Mă uitaî p'altă poliță,
Ved un fund de doniță

Și pe el un furdulaș

Dă caș

D'a lui naș

Ionaș

Acoperit c'un cuțitaș,

Eă daă cătră caș,

Cașul cătră mine

Și făr' dă rușine

Il mâncaă dă jumă-tot,

Și m'am șters apoă pe bot.

După ce m'am săturat

Cătră prag m'am depărtat,

Mă puseă pe prag

Pe samă să-mă trag :

Ce-mă e'n lume drag?

Jintița oră cașul,

Oră poate urdașul?

Și când socotiam

Și mă chipzuiam,

Mă'ntâlnă cu naș

Ionaș.

El cum m'a vădut

M'a și cunoscut,

Cunoscut pe foale

C'am umblat prin oale

Ba și dă păsă
C'am umblat la caș,
Și cum m'a zărit
S'a și repeșit
Și-a luat un par dă clae
Ca păsă mine să mă spae.
Eă luaă unul dă vie
Ca la mine să nu vie.
El se cam temea
A s'apropiea,
Dar' când mă pălăa
Mă se cam părea
Ochiă că-mă sărăa,
Și în spate când îmi da
Tot în cap mă nimerăa,
Dință se clătăa
Inima-mă plesnăa
Și'n bucăță sărăa
Păsă jos se lățăa,
Și'n sfârșit
M'a nemerit
Tocma'n inimă
Dă mă-a picat inima
In fundul ismenelor.
Nusciu inima
A fost, oră ba,
Că tare hăd măă puțăa.

Da și eă
Ca un leă
In urmă m'am mânia
Și pē uș'am apucat
Tălpile î-am arătat.

ȚIGANUL CÂNTĂREȚ.

— **M**ăi țigane, măi!
Ce bătea l'ai tătă
Dobele asară
Câmpii de sunară ?

— Mă bătea dada pe spate,
Pare că-mă da sănătate;
Mă bătea pe pântece
Să'nvăț nisce cântece;
Mă bătea dada la pîept
Ca să țin arcușul drept;
Mă trăgea și d'o ureche;
Și dicea că-î lună veche;
Ba, mă trăgea d'amîndouă
Și dicea că-î lună noauă;
Mai spunea că e de leac
Cînd te trage și de cap !

CÂNTĂREȚUL DADIÎ.

— **M**ăi țigane, puîu dă cîoară!
Ce bătea dăbele-asară,
Văile dă resunară?
— Mă bătea dada să'nvăț
Un cîntecaș cam șugubăț;
Mă bătea dada pă mine
Să țin arcușul măi bine;
Mă bătea c'un băț dă corn
Păste bărdăhanul gol;
Cănd da păste pantece
M'aflău nisce cantece,
Ear' cănd îmi da păste spate
Pare că-mă da sănătate!

STAROSTELE ȚIGĂNESCU.

— Bună vremea gospodari,
Gospodari și boeri mari!
— Mulțămim, cinstiților!
Dar' ce'mblați,
Ce căutați,
Sama bine să ni-o dați?
— Noi ce'mblăm,
Ce căutăm,
Mult pe gânduri n'o să stăm,
Sama'ndat'o să ne dăm!
Noi avem
O datorie
Dela 'nalta 'mpărăție
Pe d-voastr'a v'ntreba,
Și scim că sama ni-ți da,
Că nu sunteți
Nisce lăeți

Dă șapte anī,
Gogomanī
Să nu sciți
Ce vorbiți
Cu nisce oameni cinstiți
Și'n lume foarte vestiți,
Cum sunt eu
Și feciorul meu
Cu care am venit .
La D-voastră'n pețit.
Și-acuma vă întrebăm:
Umblă-vă fata în sat?
Are dar la căpătat
Și noroc bun la furat?
Are traistă lungă
Dă trei coți, s'ajungă
Până'n călcăe,
C'ășa noră cilibie
Imi trebuie mie!
Scie cere bine
Cum se cuvine
Unei fete dă țigan,
Care e dintr'n bun neam?
Că feciorul mi l-ași însura
Și fata Dv. dă noră mî-ași lua.

Dar' dacă nu umblă prin sat
Și n'are dar la căpătat
Și noroc bun la furat,
Atunci îmi las și eu feciorul dă'nsurat!

ȚIGANUL CIOBAN.

— **M**ăi țigane
Gavaoane!

Dragi ți-s ție oile?

— Dragi săracele!

— Vrere-ai tu să fii cîoban?

— Pă cînstea mea dă țigan!

Și mai mult d'un an!

— Dar' dac'a ploua?

— Și eă le-oă lăsa!

— Dar' dac'a nince?

— Le-oă lăsa p'aice,

Că sciu bine că n'or plănge

Nici pă lume nu s'or duce!

ȚIGANUL PETITORIU.

Țopilă! dă-mi a ta mână,
Că eă sunt dă viță bună:
Am doi frați
Fac la lanț,
Două vere
Fac inele
Treă mătușe
Fac căușe,
Surorile strâng bureți,
Tata face la coveți,
Mama face saci dă pesci,
Că-al meă neam să tot trăesci!

CHIRIAC A MĂMUCHII.

Frunză verde mied de nucă,
Chiriac mămucă!

S'a dus Chiriac la luncă

Chiriac mămucă!

S'aducă mamii o furcă

Chiriac mămucă!

Și-a ședut o septymână.

Și-a adus o strîmbătură,

Maî bine maî sta o lună

Și-aducea o furcă bună.

Frunză verde de cicoare,

Chiriac vrea să se'nsoare,

Dar' mamuca nu-l prea lasă,

Că nu-î poate-afla mireasă

Din neamuri, din viț'aleasă,

Din neamuri, cum e și el,

Dragul mamii frumușel

Hărnice! și'mbrăcățel

Chiriac n'are căcîulă
Are mam'o oae cîulă
Și ȳ-a face o căcîulă.
Chiriac n'are suman,
Are mama un cărlan
Și ȳ-a face un suman.
Chiriac n'are cojoc,
Are mama un boboc
Și ȳ-a face un cojoc.
Chiriac n'are bondiță
Are mama doue mâte
Și ȳ-a face o bondiță.
Chiriac n'are curea,
Are mama o cățea
Și ȳ-a face și curea.
Chiriac n'are ismene,
Are mama doauă gheme
Și ȳ-a face și ismene.
Chiriac n'are opincî
Are mama doî aricî
Și ȳ-a face și opincî.
Chiriac nu are ață,
Are mam'o oae creață
Și ȳ-a face luî și ață.
Chiriac n'are cîobote,
Are mama doaua closce
Și ȳ-a face și cîobote.

Și-acestea cum le-a găta
Luî mireasă ȳ-a căta
Și mama l-a însura,
Dragul mamii frumușel
Hărnicele și'mbrăcățel!

BOTEZUL ȚIGANULUI.

Boteza-te-ai, mări țigane?
— Da! m'ași boteza, cucoane!

Lepăda-te-ai de sătană?
— Mămăligă cu tocană!

Preuna-te-ai cu Hristos?
— Lapte dulce cât de gros!

Patru posturi sunt pe an!
— Patru pipe de duhan!

Șapte zile'n septemână!
— Șapte pite albe'n mână!

NUMELE ȚIGANULUI.

Măi țigane
Gavaoane!
Cum te chîamă?
— Soarbe zamă!

Cum te strigă?
— Mămăligă!

Cum te'npușcă?
— C'o gălușcă!

Cum te taie?
— C'o păstaie!

ȚIGANUL SURD.

— Bună ziua, măi țigane!
— Am belit un cal, Ioane!
— Măi țigane, tu ești surd!
— Ba, c'a măi perit un cârd.
Nu mi-î urît ca belitul,
Că mî-am prăpădit cuțitul,
N'am cuțit ca să-î belesc,
C'unghia mă năcăjesc,
Cîoarele mă năpădesc!

CHIRIAC.

Frunță verde frunță lungă,
S'a dus Chiriac la luncă
S'aducă mâne-sa furcă
Și-a zăbăvit peste-o lună
Și n'a găsit furcă bună.
Peste-o lun'a zăbăvit,
Furcă bună n'a găsit
Numai c'un *sursă* a venit.
Mă-sa, cum s'a înturnat,
Furca'ndat'a și luat
Și pe lună o-a cătat,
Și-a cătat furca pe lună
Și-a vădut'o că nu-î bună,
Și vădend'o s'a măhnit
Și din gură ă-a vorbit:
—Te-ai dus și-ai stat peste-o lună
Și-ai adus o strâmbătură.

Maî bine maî staî o lună,
Şi-aduceaî o furcă bună!

Chiriac s'a supărat
Şi'napoî că s'a'nturnat
Şi-a maî zăbăvit o lună
Şi-a adus o furcă bună.

Mă-sa, cum s'a înturnat,
Foarte mult s'a bucurat,
Că de bucurie mare
A voit chîiar să-l însoare,
Dar' ce folos că nu poate,
Că n'are căte de toate.
Că el n'are cămeşoîu
Are mama un ghemoîu
Şi î-a face-un cămeşoîu.
Chiriac n'are ismene,
Are mama doauă gheme
Şi î-a face lui ismene.
Chiriac n'are cîoarecî
Are mama doî şoarecî
Şi î-a face lui cîoarecî.
Chiriac n'are curea,
Are mam'o mătă rea
Şi î-a face şi curea

Chiriac n'are opincă
Are mam'un puu d'aricū
Și ȳ-a face luĳ opincă.
Chiriac n'are bondiță
Are mam'un puu de mătă
Și ȳ-a face luĳ bondiță.
Chiriac n'are pĳeptariu.
Are mama un ogariu
Și ȳ-a face un pĳeptariu.
Chiriac n'are suman
Are mama un curcan
Și ȳ-a face un suman.
Chiriac n'are coĳoc,
Are mama un boboc
Și ȳ-a face șĳ-un coĳoc.
Chiriac n'are căciulă,
Are mam'o oae ciulă
Și ȳ-a face luĳ căciulă.
Chiriac n'are comănac,
Are mam'un puu de drac
Și ȳ-a face comănac.
Chiriac n'are basma
Are mama o jubea
Și ȳ-a face șĳ-o basma
Șĳ-apoi se poate'nsura.

BUNĂ CALE.

— Bună calea, măi țigane!
— A perit un cal dă vale!
— Mie pîlea de *țefusce* (?)
Ție carnea de gălusce,
Mie pîlea de opincî
Ție carnea s'o mânâncî!

IEȘI ȚIGANCĂ.

Heși țigancă de sub pat
C'am pus gând să nu te bat!
Pune șaua p'un cucoș
Și te du 'n sat după borș.
Că tu'n sat de te-î porni
Acolo s'or mai găsi
Și curcani de căpătat
Și gânsuțe de furat!

RUGĂCIUNI ȚIGĂNESCI.

I.

Ana leasa
Părpăleāsa,
Tri caricandesa,
Pě sântie
Impărăție
Tatăluī puf!

II.

Una resa
Parparesa,
Douě, tri caricandesa,
Cu dinți marī
Mâncați dē carī
Pě la cele țile marī,
Pě la Pasci, pě la Crăciun.
Parapandila, amin!

III.

Ocinaș
Dita caș,
Porcovina,
Di lumina.
Purcel fiert
Nu te ȳert.
Măță pagă
Pârț în barbă!

JURĂMÎNTUL ȚIGANULUI.

Țur p  g ndul musci 
Și p  laba g sci ,
P  crucea c r  i 
Și p  g ndul m  i .
Dacă nu mă cre i
Iadul să nu-l v  ,
 Să n'ajung luna
 Cu m na
 Nic  soarele
 Cu pic oarele
 Și g inușa
 Cu urech ușa!

FATA DĂ NEAM BUN.

Îe-mă măi
Și îe-mă măi!
Ie-mă măi
Și du-mă măi!

Că eă sunt dintr'un bun soău,

Că tata lucră la foă,

Și doă fraăi

Fac la lană,

Două vere

Fac inele,

Trei mătușe

Fac căușe

Trei veră dreptăi

Fac coveăi,

Mama face sacă dă pescă

Și mi-ă duce'n Căocănescă,

Și mi-î duce și mi-î vinde
Și pe dînșii îe merinde
Și când vreî foamea că-șî prinde !
— Aleo măr
Și valeo măr !
Valeo măr !
Și aleo măr !
Că tu din bun soîu maî eşî,
Cû-al tîu neam să tot trăescî !

ȚIGANUL BUCĂTARIU.

— **M**ăi țigane! fă mâncare!
— Fac, cucoane'ndata mare!
— Dacă faci, spune-mi: ce-î face?
— Ce să fac? ceea ce-ți place!
Chiar acum am pus la foc
Două rețe și-un boboc
Și trei ouă de găină
Ca s'avem și pentru cină.
Rețele eă le-oău mânca,
Bobocul Măria-ta,
Ear' oaule tot așa :
 Eă unul,
 Măria-ta unul
Și eă eară unul!

SPOVADA ȚIGANULUI.

— Când te-ai spovedit, țigane?
— Când aveai epurii coarne!
Și te-ai spovedi, țigane?
— Așî mânca pită cu carne!
Cinstit'ai pe tată-teu?
— Toată ziua c'un macău!
Da pe dulce maica-ta?
— Până ce se vâeta!
Jurat'ai pe nedreptate?
— Ba numai pe strâmbătate!
Baniî altui n'ai poftit?
— Nu, căci pofta mî-am plinit!
Omorât'ai pân'acum?
— Eū nu omor, ci zugrum!
Furat'ai ce-va, țigane?
— Am furat, popă Ioane!

Măi țigane, ce-ai furat?
— Calul tău, ce l-ai legat
Dă pocîmbul gardului
În mijlocul satului
La casa Holbatului.
Tu îmi ședeaî după masă,
Sărutaî o mândră grasă,
Dalbă ca și-o jupâneasă.
Calul râncheza mereu.
Eu treceam în drumul meu,
Nu cătam la calul tău
Să nu-mî facă ce-va rău.
Dară nisce câni mă ved
Și la mine se reped
Mă'ntreabă de sănătate,
Eu mă suî la cal în spate
Și la drum pe cea cărare
Până colo'n lunca mare,
Unde nu-î popă ca'n palmă.
Să-și îee calul în samă!
— Să fii blăstemat, țigane!
— Ba și tu, popă Ioane!

NÂNAȘUL ȚIGANULUI.

Pre cararea racului
Merge mama dracului
C'o lumină de *turjan*
Să boteze p'un țigan,
Să-î pună nume frumos :
«Dic morè, țigan fălos.»

MEI ȚIGANE.

Măi țigane'n cap la tine
Face dracul mănăstire !
Măi Țigane'n capul tău
Face dracul fereadă !

NOTIȚE

Partea cea mai mare a satirelor, cuprinse în volumul de față, sunt adunate din Bucovina, vr'o câte-va din Transilvania și Ungaria, eară una din Moldova.

I. Din *Bucovina* s'au adunat, și anume :

Din orașul *Suceava* : Tânguirea văduvei p. 21. — Nevasta urită p. 83. — Boeri din Galați p. 178. — Arnăutul p. 181 — Armanul p. 217. — Țiganul în Țarigrad p. 332. — Rugăciuni țigănești p. 358. — Țiganul bucătar p. 363.

Din com. *Șcheia*, districtul Suceviț : Fata mamei, variantă p. 92.

Din com. *Pătrăuț*, distr. Suceviț : Badea și lelea p. 16. — Ieș țigancă p. 357.

Din com. *Mitocul Dragonirnei*, distr. Suceviț : Dracul și jidanul p. 211.

Din com. *Bosanci*, distr. Suceviț : Drăgușul Neiculiței p. 55. — Pățenia țiganilor p. 259.

Din com. *Reusenți*, distr. Suceviț : Archireul țigănesc p. 228.

Din com. *Udeschi*, distr. Suceviț : Primarul și clocoi p. 177. — Țiitura p. 319.

Din com. *Zahareschi*, distr. Suceviț : Lelița și bădița p. 7. — Vădana supărată p. 14.

Din com. *Stroesci*, distr. Suceviî: Pascile țiganilor p. 284.

Din com. *Ilișesci*, distr. Gurei Homorului: Țesătoarea pânzelor p. 24.—Rău și bine p. 43.—Mândra rufoasă p. 96.—Țăranul și ciocoiul p. 173.—Dracul și târtanul p. 205.—Apostolul țigănesc p. 221.—Sfântul țigănesc p. 265.—Știucuța dadii p. 281.—Halba dadii p. 316.—Starostele țigănesc p. 342.—Bună calea p. 356.—Măi țigane p. 367.

Din com. *Stupca*, distr. Gurei Homorului: Leacul dragosteii p. 38.

Din orașul *Câmpulung*: Nevasta lui Ghîorghiaș p. 58.—Împăratul satului p. 78.—Bulicheriul p. 216.—Țiganul surd p. 352.

Din com. *Vama*, distr. Câmpulungului: Lelea hîdă p. 63.—Povețele cumătriții p. 65.—Ovanes p. 215.—Fata de neam bun p. 361.

Din orașul *Vatra Dornei*: Nevasta hîină p. 40.

Din com. *Căndreni*, distr. Vatra Dornei: Jurămîntul drăguțului p. 31.—Copila omului p. 68.—Drăguța hîină p. 76.—Crancovița pescilor p. 261. Țiganul peșitorii p. 346.

Din com. *Poiana Șampii* respective *Pilugani*, distr. Vatra Dornei: Puicuța bădiții p. 10.—Nevasta frumoasă p. 18.—Pierde-vară p. 46.—Nevasta fără de stăpîn p. 70.—Fata mușcată p. 77.—Drăguța moșului p. 87.—Ionaș și păgubașii p. 189.—Hoțul și jupânul p. 207.

Din com. *Comănesci*, distr. Solcii: Botezul țiganului p. 350.

Din orașul *Rădăuș*: Mălaiul și mămăliga p. 86.—Dragostea țiganului p. 335.—Țiganul cântăreț p. 340.

Din com. *Sucevița*, distr. Rădăușului: Omul nespovedit p. 98.

Din com. *Ilorodnicul de jos*, distr. Rădăușului: Bărbatul și nevasta p. 3.—Judecata popii p. 57.

Din com. *Gălinesci*, distr. Rădăușului: Jidoviî și volintiriî p. 201.—Jidovul și badea Ion p. 209.—Biserica țigănească p. 235.—Luptele țiganului p. 321.—Țiganul și Budăhacea p.

324. — Oaşa ȝiganului p. 326. — Toate satirele acestea le-am cules în 12 şi 14 Martie 1869 pe când eram încă student.

Din com. *Votinel*, distr. Rădăuţului: Judecata vornicului p. 28. — Volincuţa cea hărnicuţă p. 33. — Fata mamiî p. 90. — Satirele acestea le-am adunat în 13 Martie 1869. — Chiriac p. 353.

Din com. *Vicovul-de-sus*, distr. Rădăuţului: Nevasta pofticioasă p. 81. — Puîl şi bărbatul p. 88. — Fata mamiî, altă variantă p. 94. — Din mătă sminteală p. 97. — Cântăreţul dadîi p. 341.

Din com. *Putna*, distr. Rădăuţului: Peţitorîl p. 49. — Muerea spovedită p. 52. — Nevasta nespovedită p. 74. — Bărbatul bun p. 99. — Chiriac a mămuchii p. 347.

Din com. *Monăstioara* saî *St. Onufreiî*, distr. Siretiului: Păuna p. 75.

Din oraşul *Cornăuţ*: Jurămîntul ȝiganului p. 360.

Din com. *Mologia*, distr. Cernăuţului: Pascile ȝigănescî p. 295.

Din com. *Ceahor*, distr. Cernăuţului: Sfatul nănaşii p. 36.

Din com. *Mahala*, distr. Sadaguriî: Flăcăul şi vėdana p. 170. — Ungurul p. 197.

II. Din *Transilvania* şi anume:

Din districtul *Bistriţei*, valea Bărgăului: Leacul fetii p. 120. — Drăguţa badii p. 125. — Drăguţa diacului p. 130. — Gazda mare p. 133.

Din distr. *Năsėudului*, valea Someşului: Pentr'un pic de sărutat p. 100. — Fata bătrână p. 105. — Fata veche p. 108. — Mîţa vecinului p. 115. — Preţul fecilor p. 123. — Țara năcăjită p. 124. — Muerea mincinoasă p. 130. — Săsoaica şi vremea p. 185. — Blagovescele p. 253. — Căruţa dadii p. 312. — Duşmaniî ȝiganului p. 333. — Țiganul şi naşul p. 336. — Satirele din aceste două districte le-am cules singur în vara anului 1870 când mă aflam ca student de-a VII cl. gimn. în Năsėud.

Din ţinutul *Săliştii* de lângă Sibiu: Fata stătută p. 111. —

Baba supărată p. 118.—Muerea cosaşului p. 135.—Muerea harnică p. 141.—Muerea bolnavă p. 143.—Muerea somnoroasă p. 148.—Vârvara lui Gligoraş p. 150.—Mândra mea p. 157.—Mândra şi Juda p. 159.—Cumătra p. 162.—Muerea blăstemată p. 163.—Rugămintea drăguşului p. 166.—Popa lacom p. 167.—Toate satirele astea mi le-a comunicat d. B. Iosof.

Din alte părţi ale Transilvaniei: Fata gazdacului p. 164.—Hoşul şi Sasul p. 192.—Spovada ȝiganului p. 364.—Nânaşul ȝiganului p. 366.—Acestea mi le-a comunicat d. T. Oltean.

III. Din *Ungaria* şi anume din ȝinutul Beinşului său Beuşului: Mândra lucrăşişă p. 168.—Țesetoarea p. 169.—Acestea le-am adunat în vara anului 1871 când mă aflaî ca stud. de-a VIII cl. gim. în Beinş, unde am făcut şi maturitatea.

IV. Din *Moldova* şi anume din *Fălticeni*: Mănăstirea ȝiganească p. 249.—Satira aceasta samănă a fi măimult de provenienşă cărturărească de cât poporană.

* * *

În colecţiunea de faşă provin vr'o câte-va cuvinte măî puşin cunoscute şi întrebunşate. Acelea sunt:

Arusturată p. 291, hrean.

Blagovesce p. 253, blagoveştenie, bunavestire.

Blagoveşnie p. 281. În măî multe sate din Bucovina este datină ca a doua ȝi de Bunavestire să se serbeze prin nelucrare. Această sərbătoare se numesce *Blagoveşnic*. Ear *Blagoveşnicul* însemnează st. arch. Gavriil, care a preşis preacurateî fecioare Maria că va nasce pre Domnul nostru Isus Christos.

Boboane p. 160, un felu de îmbrăcăminte, dar cum arată nu sciû.

Budăhace p. 324, epitetul satiric al lupului.

Cârşni p. 307, a crăşni, a crăşca, a strînge din mēsele ca să producă un felu de sunet.

Catrafiră și *cătrăfiră* p. 244, materie stătută și foarte slabă, sau purtată și foarte stricată.

Crancoviță p. 281, cuvânt de batjocură schimosit din *crancău*, un fellu de cîoară, și *cracatiță*.

Curpatoiu p. 140, samănă a fi ceea ce numesc Românii din Bucovina *fund de mămăligă*, adică o scândurică rotundă de fag cu un mănunchiu, pe care îndăținează Româncele a *resturna* mămăliga (coleșa) din căldare sau cîaun după ce au *mestecat'o*.

Dilla p. 232 *đita* p. 242.

Dracul și târtanul p. 205. Este o superstițiune în popor, că în *điua cea lungă* a jidovilor dracul trebuie numai de cât în fie-care an să fure din toate sinagogeale câte un jidov, pre care îl duce apoi cu sine în iad, lăsându-î numai papucii în sinagogă ca semn că l-a furat.

Gâța p. 335. În unele părți ale Bucovinei, și cu deosebire la munte, îndăținează fetele a purta *gâța*. Gâța e un ornament de cap făcut din diferite mărgelae, ca de trei degete de lat, în forma unui *hurmuz*, și lung cât poate coprinde capul. Pe partea gâței, care vine de-asupra frunții, sunt făcute mai multe flori de strămătură, în cari pun și păunî. În duminică și sărbătorî, pîptănîndu-și fetele părul, o parte îl împletesc și făcîndu-l colac în vîrvul capului, pun gâța pe dînsul, iar' o parte îl lasă despletit ca să atârne pe umere ca la bărbai.

Gurilăfel p. 326, cu gura lată.

Hătace p. 324, prelungit din *hat*, care însemnează *mîezuina* sau hotarul între două ogoare. Țiganiî îndăținează de comun a prelungi unele cuvinte și a le da prin aceasta o formă deosebită, însă fără a le schimba înțelesul. Așa đic ei adeseori *citirează* în loc de *cetesce*.

Hîi p. 330, a strica, a sfărma.

Hosmete p. 23, nu știu ce 'nsemnează.

Iefusce p. 356, nu știu ce 'nsemnează.

Incumănat p. 253. ?.

Ingigat pl. *îngigați* p. 112. ?.

Lâna broascelor p. 253. *Lâna broascei* sau *jabrina broascelor*, după cum se numește în alte părți locuite de Români, e o plantă de culoare verde deschisă, lănoasă, care crește pe marginea apelor stătătoare, și se numește lat. *Conferva rivularis*.

Lăloc p. 49. În unele locuri, mai ales însă în Moldova, locul pe unde merge apa la moară se numește *lăptoc*.

Lăturoiu p. 142 și 152. În cele mai multe părți cuvântul acesta se rostesc *lătunoiu*, pl. *lătunoii* și *lătunoale*. El însemnează firele de urdală ale unei pânze, care în decursul unei țesături se rup, și din cauza aceasta, nelegându-se, pânza capătă un felu de strungă.

Năvêdi p. 150. În Bucovina se zice *a nevêdi*.

Opăcit p. 152, dela *opăci* a năcăji, a buimăci pre cineva de cap.

Piscoae p. 49, lătoacășul prin care curge făina din coșul morii. În unele locuri se numește *piscoiu*.

Potcap p. 22. Sub cuvântul acesta se înțeleg în unele locuri evangeliile, care se cetesc pe drum, când se petrece mortul la biserică, pentru că în timpul cetirii rădăcă preotul *potcapul* din cap. Aice însă cred că se înțelege *Evangelia lui Lazăr*, care de comun se cetesc la mormânt.

Saramură p. 162. În Bucovina cuvântul acesta se rostesc *salamură*; el însemnează un felu de mâncare, care constă din moare de pepeni (castraveți) verzi și murați și din ceapă.

Sciap pl. *sciapuri* p. 101, o bucată de lemn.

Strașnică p. 141. Sub cuvântul *strașnică* din satira aceasta se 'nțelege o eapă dela 1—2 ani.

Suloiu p. 60, sulul cel de 'napoi dela stative (răsboiu).

Sursă p. 353, nu sciu ce 'nsemnează.

Țiitură p. 319. Jocul caracteristic al Țiganilor e *Țiitura* saă
Ca la ușa cortului. Țiitura o joacă mai cu samă bărbații, și
cu deosebire numai câte unul, însă așa de repede, că picioarele
jucăușului îi se par că nu ajung de pământ.

Turjan p. 366, ceea ce se numesce în Bucovina *strujan* sau
tușlean, adică tuleul de la păpușoiu (porumb).

Vest p. 159, verb scurtat din *vègut* de la *a vedé*. Se usitează
numai în unele părți ale Transilvaniei.

ERORI DE TIPARIU

240	10	bine fripte	vine fripte.
241	5	că păsat	cu păsat.
253		Blagoescele	Blagovescele.
288	15	fosmea	foamea.
291	11	antură	untură.
292	9	Imbrăcaji	Imbrăcași.
313	20	Cobul	Colbul.

CUPRINSUL

Pag.	Pag.
Precuvântare 1	Muerea spovedită 52
Românii despre Români	Drăguțul neîculiței 55
Bărbatul și nevasta 3	Judecata popii 57
Lelița și bădița 7	Nevasta lui Ghiorglias 58
Puicuța bădiței 10	Lelea hîdă 63
Vădana supărată 14	Povețele cumătriței 65
Badea și lelea 16	Copila omului 68
Nevasta frumoasă 18	Nevasta fără' de stăpân 70
Tânguirea văduvei 21	Nevasta nespovedită 74
Țesătoarea pânzelor 24	Păuna 75
Judecata vornicului 28	Drăguța hîină 76
Jurămîntul drăguțului 31	Fata mușcată 77
Volincuța cea hărnicuță 33	Împăratul satului 78
Sfatul nănașei 36	Nevasta pofticioasă 81
Leacul dragostei 38	Nevasta urîță 83
Nevasta hîină 40	• Malaiful și mămăliga 86
Rău sau bine 43	Drăguța moșului 87
Pierde-vară 46	Puful și bărbatul 88
Peșitorul 49	Fata mamei 90
	Variantă 92

Pag.	Pag.
Altă variantă 94	Mândruța lucrășiță . . 168
Mândra rufoasă 96	Țesetoarea 169
Din măță sminteală . . 97	Flăcăul și vędana . . 170
Omul nespovedit 98	
Bărbatul bun 99	Despre cїcoci:
Pentr'un pic de sărutat 100	Țeranul și cїcociul . . 173
Fata bătrână 105	Primariul și cїcocii . . 177
Fata veche 108	Boerii din Galați . . 178
Fata stătută 111	
Mățul vecinului 115	Despre arnăuți:
Baba supărată 118	Arnăutul 181
Leacul fetei 120	
Prețul feciorilor 123	Despre sași:
Țara năcăjită 124	Săsoaica și vremea . . 185
Drăguța badii 125	Ionaș și păgubași . . 189
Drăguța diacului . . . 130	Hoțul și sasul 192
Gasda mare 133	
Muerea cosașului . . . 135	Despre unguri:
Muerea mincinoasă . . 139	Ungurul 197
Muerea harnică 141	
Muerea bolnavă 143	Despre jidovi:
Muerea somnoroasă . . 148	Jidovi și volintirii . . 201
Vârvara lui Gligoreș . . 150	Dracul și târtanul . . 205
Mândra mea 157	Hoțul și jupânul . . 207
Mândra și Juda 159	Jidovul și badea Ion . 209
Cumătra 162	Dracul și jidanul . . 211
Muerea blăstemată . . 163	
Fata găsdacului 164	Despre armeni:
Rugămintea drăguțului 166	Ovanes 215
Popa lacom 167	Bulicheriul 216
	Armanul 217

	Pag.		Pag.
Despre țigani:		Țiganul și nașul . . .	336
Apostolul țigănesc . . .	221	Țiganul cântăreț . . .	340
Arhireul țigănesc . . .	228	Cântărețul dadii . . .	341
Biserica țigănească . . .	235	Starostele țigănesc . . .	342
Mănăstirea țigănească . . .	249	Țiganul cîoban . . .	345
Blagovescele	253	Țiganul pețitoriu . . .	346
Pășenia țiganilor . . .	259	Chiriace a mamuchi . . .	347
Crancovița pescilor . . .	261	Botezul țiganului . . .	350
Sfântul țigănesc . . .	265	Numele țiganului . . .	351
Ștăruța dadii	281	Țiganul surd	352
Pascile țiganilor . . .	284	Chiriace	353
Pascile țigănesci . . .	295	Bună cale	356
Căruța dadii	312	Ieși țigancă	357
Halba dadii	316	Rugăciuni țigănesci . . .	358
Țiitura	319	Jurămîntul țiganului . . .	360
Înțelepciunile țiganului . . .	321	Fata de neam bun . . .	361
Țiganul și budăhacea . . .	324	Țiganul bucătar . . .	363
Uaia țiganului	326	Spovada țiganului . . .	364
Țiganul în Țărigrad . . .	332	Nănașul țiganului . . .	366
Dușmani țiganului . . .	333	Măi țigane	367
Dragostea țiganului . . .	335	Notițe	369

